



Naci ALKAN  
ASMMMO Sekreteri

#### Değerli Meslektaşlarım,

22 Mayıs seçimlerinde bizlere vermiş olduğunuz destek ve duyduğunuz güvenden dolayı sizlere ve odamızın kuruluşundan bugüne kadar geçen sürede; mesleki mücadeleyi başlatan, bugünlere taşıyan tüm meslektaşlarımıza, mesleğimize ve odamızın gelişimine yapmış oldukları katkıdan dolayı teşekkür ediyoruz.

ASMMMO 27 yıllık tarihinde 241 seminer, 9 sempozyum ve yine yüzlerce eğitim çalışması ile meslektaşlarımızın bilgi ve mesleki gelişimini uluslararası standartlara taşımayı hedef almış akademik bir meslek odası olmuştur. Yönetimine geldiğimiz ASMMMO nun mesleki mücadele bayrağını, kurumsal kültür ve anlayış ile başkent odasına yakışır bir şekilde taşıyacağımızdan meslektaş ve meslektaş adaylarımızın şüphesi olmasın.

Bir ülkede üretimin, istihdamın, enflasyonun, milli gelirin anlam ifade etmesi için kaydının yapılması, denetlenmesi ve raporlanması gerekir. Ülke ekonomisinin kaydını tutmak, bütçe kalemlerini oluşturmak, raporlamak ve bütün bu süreci denetlemek gibi hem ticari işletmeler için hem de ülke için çok önemli görev ve sorumluluk yüklenmiş durumdayız. Meslektaşlarımızın ürettiği hizmet, bilgi ve belgelerin her birime ayrı ayrı değil kamunun ortak bilgi havuzuna verilmesi ve bütün kurumların bu ortak havuzdan hizmet, bilgi ve belge paylaşımında bulunması angaryaları önemli ölçüde azaltacaktır. ASMMMO olarak, mesleğimiz, meslektaşlarımız, meslek kuruluşlarımız ve ekonomiyi ilgilendiren, konularda akademik meslek odası olarak kanun, tebliğ ve diğer düzenleme çalışmalarının içinde olmak istiyoruz.

Çıkarılan yasa, tebliğ, yönetmelik, sirküler gibi mevzuat çalışmaları ve düzenlemelerinin birbirleriyle bütünleşmiş, bütün düzenlemelerin yine kamunun kendi birimlerinin paylaşımına açık ve koordinasyon içerisinde yapılması gerektiği düşüncesindeyiz.

Mesleğimizde çok önemli bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçiyoruz. Elektronik süreç, mesleğimizde tek düzen muhasebe sistemine ve bilgisayarlı muhasebeye geçişten sonra büyük değişimi yaşatacak bir süreç olarak durmaktadır. İş ve işlemlerimizin önemli kısmını oluşturan evrakların temini, kayıt altına alınması, raporlanması ve defter dö-kümlerinin tamamı, ilerleyen zamanda elektronik ortamda gerçekleşecektir. Meslektaşlarımızın, meslektaş adaylarımızın ve yardımcı personelimizin yaptığı işlerin büyük kısmını artık e-sürecin yapacak olmasından dolayı mesleğimizde atıl meslektaş ve meslektaş adayları oluşacaktır. Yeni yönetim olarak bu duruma önlem amacıyla meslektaşlara farkındalık eğitimleri değil, gerçekten bu eğitimler alındıktan sonra yeni iş olanakları ve alanları oluşturacak uzmanlık eğitimleri ve çalışmaları planladık. Yeni yılla birlikte bunları uygulayacağız. Kaçınılmaz olan bu teknolojik etkinin mesleğimize ve meslektaşlarımıza yansımalarının olumlu olması için mücadele edeceğiz.

Dünya ölçeğinde büyük şirketlerde, 15 yıl önce muhasebe hile ve hatalarıyla başlayan yolsuzluk ve skandallar, ülkeleri iflasa götürecek boyuta ulaşmıştır. Nedenler araştırıldığında denetim eksikliğinin çok büyük payının olduğu ortaya çıkmıştır. Süreç; dil ve söylem birliğinin olması, meslekte etik değerlerin ön plana çıkması, muhasebe ve denetimde mutlak standartların olması gerektiği yönünde adımların atılması şeklinde devam etmiştir. ASMMMO bu sürecin en başından itibaren içerisinde yer almıştır.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler 4. sanayi devrimi süreci yaşarken, ülkemizde TL dolar karşısında bir ayda %15 değer kaybetmiştir. Bu durum dolar karşısında en çok değer kaybeden para birimi unvanını Türk Lirasına kazandırmıştır. Bu kadar kırılgan ve sıcak para bağımlısı ülkemizin ekonomik sorunlarının yapısal olması nedeniyle, döviz, TL ve faiz enstrümanları ile bu sorunlar aşılabilecek gibi görülmemektedir. Şeffaf, sürdürülebilir bir ekonomi ve yatırımların ülkeye çekilmesi için batı ülkeleri ile sadece UFRS uygulamalarında uyum yetmeyecektir. Aynı zamanda kanunlarda, hukukta, demokraside de uyum sağlamak gerekmektedir.

Gerek siyasi gerekse ekonomik olarak olağanüstü bir dönemden geçiyoruz. Kırk yıllık örgütlenme göstere göstere darbe girişiminde bulunmuş, yaşanmakta olan toplumsal kutuplaşmalara, dayatmalara, antidemokratik uygulamalara bir örtü olmuştur. Hiçbirimizin can ve mal güvenliğinin olmadığı bu günlerde, her yeni güne yeni bir katliam haberi ile uyanıyoruz. Terör eylemlerini kınıyor, barış içinde çağdaş, demokrat ve laik bir ülkede yaşamak istiyoruz.

Bir sonraki sayıda buluşmak üzere tüm meslektaşlarımızın ve meslektaş adaylarımızın yeni yılını kutlar, barış içinde, herkesin can ve mal güvenliğinin sağlandığı, mutlu ve huzurlu yeni bir yıl dileriz.

Naci ALKAN  
Oda Sekreteri

# » İÇİNDEKİLER

## BÜLTEN

Ankara SMMM Odası'nın yerel süreli iki aylık ücretsiz yayın organıdır.

ISSN: 1307-7554

## Sahibi

Ankara Serbest Muhasebeci Mali  
Müşavirler Odası Adına  
Ali ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü  
Naci ALKAN

## Yayın Kurulu

Ali ŞAHİN  
Hayrettin ÇELİK  
Nurali KELEŞ  
Naci ALKAN  
Turgut BAHADIR  
Mehmet OKKALI  
Mustafa ÖNDER  
Oğuz Nihat ALKAN  
Ahmet BABUŞCU

## Yayın Danışmanları

Prof.Dr. Nalan AKDOĞAN  
Prof.Dr. Kadir GÜRDAL  
Prof.Dr. Orhan ÇELİK  
Öğr.Gör.Dr. Emrah ERTUGAY  
Sakıp ŞEKER (YMM)  
Mustafa DÜNDAR (YMM)  
Sabri ARPAÇ (YMM)  
Akin AKBULUT (YMM)  
Birgül EDE (YMM)  
Emine USTA (SMMM)  
Melih ŞENGÜL (SMMM)  
Müslüm ÜNVER (SMMM)  
Nusret KURTOĞLU (SMMM)  
Salim AYDOĞAN (SMMM)  
Ufuk DOĞRUER (SMMM)  
Ercüment ÇİFTÇİ (SMMM)

Görsel Yönetmen:  
Uğur MERMER

## Yönetim Yeri:

Kumrular Caddesi No: 26  
06440 Kızılay / Ankara  
Tel: (0312) 232 33 77  
Fax: (0312) 231 71 17

## Web Adresi:

www.asmmmo.org.tr

E-posta: asmmmo@asmmmo.org.tr

## Baskı:

Başak Matbaacılık Ltd.Şti.  
(312) 397 16 17

Anadolu Bulvarı Meka Plaka No: 5/15  
Gimat / ANKARA

## Baskı Tarihi:

Aralık 2016

(Bültenimize gönderilen yazılar yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez, yazılardaki düşün ve görüşler yazarlarına aittir. Yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir.)



5 Odamızın 22'inci Olağan Genel Kurulu 21 Mayıs 2016 Cumartesi günü MEB Şura Salonunda, seçimler ise 22 Mayıs 2016 Pazar günü Atatürk Anadolu Lisesinde yapılmıştır.

9

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin ASMMMO'nun 22. Genel Kurulunda başkan seçildikten sonra ilk ziyaretini yeni yönetim kurulu üyeleri ile birlikte Anıtkabir'e gerçekleştirdi.



10

22 Mayıs 2016 tarihinde Atatürk Anadolu Lisesinde yapılan seçimler sonrası oluşan, Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu Üyelerinin tanıtımı.

12

TÜRMOB 22'nci Olağan Genel Kurulu 15-16 Ekim tarihlerinde Ankara'da toplandı. Ülke genelindeki 1627 delegeden bin 597'si seçimlerde oy kullandı. Üç grup halinde girilen seçimlerde Çağdaş Demokrat Odalar Platformu geçerli bin 579 oyun 750'sini, Türkiye Muhasebeciler Grubu 425'ini ve Meslekte Birlik Grubu 358'ini aldı.



14

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavında başarılı olan 104 kişi düzenlenen törenle ruhsatlarını aldı. Odamız Konferans salonunda 1-2 Eylül 2016 tarihinde yapılan törene katılan meslek mensupları ve aileleri büyük sevinç yaşadı.

# 16

18 Ağustos 2016 Çarşamba gün Kocatepe Kültür Merkezinde “6736 Sayılı Mali Af Kanunu ve Mükelleflere Sağladığı İmkanlar” konulu seminer düzenlenmiştir.



# 18

Ankara YMM Odası Başkanlığı, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ve Ankara SMMM Odası Başkanlığı'nın ortaklaşa hazırladıkları 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına ilişkin Kanun hakkındaki Konferans 18 Ekim 2016 tarihinde Hilton Otelde yapılmıştır.



# 20

Gazi Üniversitesi İİBF 100. Yıl Konferans salonunda 19 Kasım 2016 tarihinde Gerçekleştirilen “e-fatura, e-arşiv fatura, e- defter uygulamaları” konulu seminer çok sayıda üyenin katılımı ile gerçekleşti.



# 21



ASMMMO Başkanı Ali Şahin Anıtkabirde barışın önemine dikkat çekti. Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Ali Şahin; oda yönetimi, kurulları ve çok sayıda meslektaşıyla beraber Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikalinin 78. Yıl dönümünde Anıtkabir'de hazır bulundu.

# 22

26-27 Kasım 2016 tarihleri arasında Ankara Etap Altinel Hotelde yapılan BİLİRKİŞİLİK EĞİTİMİ Ankara içi ve dışından yaklaşık 100 kişilik meslek mensubunun katılımıyla gerçekleştirilmiş ve eğitim 2 gün sürmüştür.



24 MESLEK MENSUPLARI İFTAR YEMEĞİNDE BULUŞTU

25 ZİYARETLER

26 EKONOMİ - PROF.DR. AZİZ KONUKMAN

29 25. ANADOLU ODALARI PLATFORMU

30 KÜLTÜR-SANAT

32 ZİYARETLER

33 BASINDA ODAMIZ

34 VEFAT EDEN ÜYELERİMİZ

35 OLAĞANÜSTÜ HAL YASASINDA İŞ AKDİNİN SONLANDIRILMASININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ERTUĞRUL KILIÇ

41 KONUT ALANA VE SATANA KDV MÜJDESİ! BALKON, GARAJ, TERAS VE KAT BAHÇELERİ KONUTUN NET ALANINA DAHİL EDİLMEMEYECİK ABDULLAH TOLU

44 AR-GE REFORM PAKETİ SONRASI AR-GE MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER AHMET ŞAHİN SAVCI - İLYAS EMRE YAYLA

48 MUHASEBE MESLEĞİNDE HİZMET PAZARLAMASI DOÇ.DR. A.R. ZAFER SAYAR

50 BAĞ-KUR KAPSAMINDA ÇALIŞANLARA 5 PUANLIK PRİM İNDİRİMİ, DOĞUM YAPAN KADINLARA KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞMA HAKKI GETİRİLDİ AHMET AĞAR

53 ÖRTÜLÜ SERMAYE, ÖZ SERMAYE, SERMAYE KAYBI, SERMAYE ARTIŞI, YURT İÇİ VE YURT DIŞINDAN ALINAN KREDİLERİN İŞLEYİŞLERİ VE YASALARIMIZDAKİ AÇIKLAMALARI EROL SÖNMEZÖCAK

59 SON DEĞİŞİKLİKLER KAPSAMINDA LİMİTED ŞİRKETLERİN KURULUŞ İŞLEMLERİ MUSTAFA YAVUZ

63 MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ

69 YARGI KARARLARI

76 ÖZELGELER

78 PRATİK BİLGİLER





Ali ŞAHİN  
ASMMMO Başkanı

Değerli Meslektaşlarım,

Odamızın Genel Kurulunda Yeni Yönetim Kurulu olarak, bizlere güvenerek bu göreve getiren meslektaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Sizlerin güvenini boşa çıkarmamak için elimizden gelen çabayı göstereceğiz. Meslektaşlarımızın sorunlarına sahip çıkacağız.

Öncelikle mesleki hak ve hukukumuzu koruyarak, mesleğimizde ihtisaslaşmak üzere; finansal bilgi, yönetim muhasebeciliği, danışmanlık konularında sürekli eğitimler ve yayınlarla meslek mensuplarının bilgi birikimini, kariyerini geliştiren, mesleki uzmanlaşmayı sağlayan, muhasebe ile ilgili uygulamalara yön veren bilimsel ve teknolojik çalışmalar yapacağız.

Meslek yasamız ve yönetmelikler ile yönergelerdeki eksik, antidemokratik ve hatalı hükümlerin giderilmesi ile meslek yaşamızın demokratikleştirilmesi konusunda çalışmalar yapmak, öneriler hazırlayarak meslek birliğimiz kanalıyla çözüm bulmak. Meslek mensuplarımızın; ekonomik, sosyal ve kültürel olarak geliştirilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, refah düzeylerinin artırılması, sorunlara çözüm bulunması ve kamuoyunda saygınlığının artırılması için gerekli çalışmaları yapmak. Meslek mensupları arasındaki haksız rekabeti önlemek, mesleki etik ve ahlaki kurallara uyulmasını sağlamak, dayanışma ruhu ve yardımlaşmanın gelişmesini sağlamak için elimizden geleni yapacağız.

Yönetime geldiğimiz günden itibaren odamızın ilişki içerisinde olduğu kurumlara; Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye Bakanı Müsteşarı, Vergi Denetmenleri Kurumu Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü, Ankara Sanayi Odası, Üstbirliğimiz Türmob ziyaretlerini gerçekleştirdik.

6736 Sayılı Mali Af Kanunu ve Mükelleflere Sağladığı İmkanlar seminerimizi iki defa Kocatepe Kültür Merkezi'nde yoğun bir katılımı ile gerçekleştirdik. Bununla da yetinmeyerek eğitimi meslektaşlarımızın ayağına götürerek Ostim, Sincan, Etimesgut, Gölbaşı, Kazan, Siteler, Polatlı, Çubuk'ta da bu eğitimleri yaptık. Bununla da yetinmeyerek 6736 Kanunu ve Uygulama Tebliğinde karşılaşılan sorunlara çözüm bulmak için Odamızla birlikte Ankara YMM Odası ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile ortaklaşa yaptığımız seminerle de sorunları ve çözüm önerilerini tartıştık.

Bilirkişilik yapmak için bilirkişiliğe müracaat eden meslektaşlarımıza iki gün süren bilirkişilik eğitimi verdik. Ankara dışından gelen meslektaşlarımızın da ilgi gösterdiği ve katıldığı bir eğitim olmuştur. Uygulamanın içinden gelen, konusunda uzman kişiler tarafından verilen eğitimin bilirkişilik yapacak meslektaşlarımıza yol göstermesi açısından faydalı olduğu inancındayız.

E-Fatura, E-Defter, E-Arşiv Fatura Uygulamaları Seminerimiz Gazi Üniversitesi 100.Yıl Konferans Salonunda yoğun bir katılımı ile gerçekleşti. 2015 ciolarına göre 2017 yılında E-defter ve E faturaya geçecek mükelleflerin bu süreçte neler yapması gerektiği ve bu konuda getirilen yeniliklerin anlatıldığı seminer, soru cevap şeklinde geçen son bölümle sona ermiştir.

Dönem sonu işlemleri ve 6728 Sayılı Yatırım Ortamının iyileştirilmesi konulu bilgilendirme seminerimizi Kocatepe Kültür Merkezi'nde yaptık. Seminerin ilk bölümü yıl sonunda yapılması gereken işlemler hakkında yapılan bilgilendirme, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların çözüm önerileri şeklinde geçmiştir. İkinci bölümde ise 6728 sayılı kanunun neler getirdiği konusunda yapılan açıklamalar ve bilgilendirme ile sona ermiştir.

Ba Bs formlarının ikinci sınıf işletmeler, Serbest Meslek Erbabları ile Zirai Kazanç mükelleflerine getirilmek istenen düzenlemenin bu mükelleflerin işletme ve Serbest Meslek Erbabı sayısı ile bunların toplam gelir ve giderlerini aylık bazda çıkarttığımızda ortalama aylık giderlerinin 8.000,00 TL civarında gelirlerinin de 12.000,00 TL civarında olduğunu meslektaşlara yeni iş yükü getireceği amacına hizmet edemeyeceğini bu yüzden taslağın uygulamaya konmaması gerektiği görüşünü Türmob'a ilettik.

Ticaret sicilinde yaşanan sorunların çözümü için Ticaret Odasıyla irtibata geçtik. İki kurumun birer komisyon kurarak bu sorunlarının çözümüne birlikte çalışarak çözme konusunda mutabakata vardık. Bunun için Odamızın web sayfasında Ticaret Sicilinde yaşadığınız sorunlar ve çözüm önerilerini iletebileceğiniz bir sayfa açtık. Ticaret Odasında bulunan Odamıza tahsis edilmiş bölümün çok küçük olması ve fiziki koşullarının olumsuzluğundan dolayı yeni bir alanın tahsisini talep ettik. Ticaret Odası yetkilileri de bu talebimizi çok yerinde bularak daha geniş bir alanın Odamıza tahsisini konusunda çalışmalarını başlatmış bulunmaktadır.

Toplumumuzun aydın kesiminden olmanın sorumluluğu içinde, ülkemizin ekonomik ve sosyal sorunlarını aşabilmesine, demokrasinin ülkemizde tüm kurum ve kurallarıyla yerleşebilmesine de katkıda bulunacağız.

Ülkemizde son dönemlerde yapılan bombalı terör saldırılarını kimden ve nereden gelirse gelsin nefretle ve şiddetle kınıyoruz. Ancak biz şunu da biliyoruz ki nasıl ki angaryalar kahrolsun demekle angaryalar kahrolmuyorsa ve bunların ortadan kalkması için mücadele etmek gerekiyorsa, teröründe ortadan kalkması için sorumluluk sahiplerinin ve ülkeyi yönetenlerin gereken önlemleri almasıyla çözülebileceğine inanıyoruz. Nasıl ki Fransa da terör eylemi olduğunda gerekli önlemleri almayan ve saldırının yaşanmasına neden olan bu güvenlik zafiyeti nedeniyle Fransa hükümetini sert bir dille eleştirenler "Sizin istihbarat teşkilatınız çalışmıyor mu? Bütün sebeplerini araştırmak, bulmak, ortaya çıkarmak Fransa yönetiminin görevidir." diyenlerden aynı duyarlılığı bekliyoruz.

Bir sonraki sayıda buluşmak dileğiyle...

Ali Şahin  
Başkan



# ODAMIZIN 22'nci OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI



Ali ŞAHİN



Naci ALKAN

Odamızın 22'inci Olağan Genel Kurulu 21 Mayıs 2016 Cumartesi günü MEB Şura Salonunda, seçimler ise 22 Mayıs 2016 Pazar günü Atatürk Anadolu Lisesinde yapılmıştır.

22'inci Olağan Genel Kurulumuzu yönetmek için grupların ortak önergesi ile Divan Başkanlığı'na Sn. Mustafa Yalçın, Divan başkanı vekilliklerine Sn.Ercan Akın, Sn. Orhan Karahasanoğlu, yazman üyeliklere Sn. Ayhan Karagöz, Sn. Ayşegül ALPTEKİN GÜLEÇ oybirliği ile seçilmişler ve Divan'a Genel Kurul Tutanaklarının imzalanması yetkisi verilmiştir.

Divan Başkanı Sn. Mustafa Yalçın'ın, Ankara SMMM Odasının 22. Olağan Genel Kurulunu yönetmek üzere seçildik. Güveniniz için teşekkür ediyoruz. Mesleği-

mizin, bayram havasında geçmesini istediğimiz Genel Kurulunu umarım bugün ve yarın her şey gönlümüzce, her şey dostça olur diye bekliyoruz. Katıldığınız için değerli meslektaşlarım, bakanım, sayın başkanım hepinize teşekkür ediyoruz diyerek yapmış olduğu bu kısa konuşmanın ardından gündemin ikinci maddesi gereği saygı duruşu ve istiklal marşının okunmasını takiben açış konuşmasını yapmak üzere Oda eski başkanı Sn. Mehmet Okkalı yapmak üzere kürsüye davet edilmiştir.

Sn. Okkalı, açış konuşmasına konukları ve meslek mensuplarını selamlayarak başlamış ve her şeyden önce vatanımızın varlığının birlik ve bütünlüğüne kas-teden zavallı terör gruplarının canımızı acıtacak olsalar da sabrımızı zorlayacak olsalar da vatan toprak-



larında ebediyete kadar hür ve bağımsız yaşamamız için canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum diyerek sözlerine, ey ülkemizi bölmek isteyen melun terör örgütü ve onlara destek veren paralel veya eğri ne isimle olursa olsun her türlü şer güçlerinin maşaları bunları asla unutmayın Türkiye Cumhuriyeti ilelebet var olacaktır demiştir.

Genel Kurulumuza; CHP Ankara Milletvekili Sn. Aylin Nazlıaka, TÜRMOB Başkanı Sn.Nail Sanlı, YMM Sn.Masum Türker, Gelir İdaresi Kurucu Başkanı Sn. Osman

Arıoğlu, TÜRMOB Denetleme kurulu üyesi Sn. Sebahattin Palabıyık, TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi Sn.Eray Mercan, Sn. Nurettin Çekici, TÜRMOB Etik Komite üyesi Sn. Ahmet Coşar, TÜRMOB Disiplin Kurulu Üyesi Sn. Zeki Turan, Ankara YMM Odası Başkanı Sn.Halil Başağaç, Konya SMMM Odası Başkanı Sn. Seyit Faruk Özçelenk, Kayseri SMMM Odası Başkanı Sn. Anfer Yılmaz, Kırıkkale SMMM Odası Başkanı Sn. Ferman Aldemir, Erzurum SMMM Odası Başkanı Sn. Orhan Akgüloğlu, Bursa SMMM Odası Başkanı Ahmet Hikmet Sönmez, Eskişehir SMMM Odası Başkanı Sn. Neşet Ertoyl, İzmir SMMM Odası Başkanı Sn. Vedat Adak, YMM Sn. Kemal Ögüt, YMM Sn.Hidayet Yıldız, VAVEK Derneği başkanı Sn. Sami Kazıcı, ASMMMO Kurucu Yönetim Kurulu üyesi Sn. Ali Rıza Yurtsever, Sn. Ali Rıza Kaybaki, Yüksek Ticaret Mezunları Derneği Başkanı Sn. Davut Özdemir, katılarak bizleri onurlandırmışlardır.

Konukların tanıtımından sonra konuşmasını yapmak üzere TÜRMOB Başkanı Sn. Nail Sanlı kürsüye gelerek; “Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Genel kurullar bizim şöenlerimizdir. Bu genel kurulları dolduran siz değerli meslektaşlarımız olduğumuz müddetçe mesleğin geleceğine güvenle bakmaya devam edeceğiz. Çünkü sizler hep mesleğin güvencesi ve geleceği oldunuz. Bu salonlarda bu genel kurullarda hep mesleğimize ivme kazandırdınız. Herşeyden önce gerçekten seviyeli bir Genel kurul olmasını temenni ediyorum.” diyerek sözlerine başlamıştır.

Sn. Sanlı sözlerine; “Yaşadığımız süreç çok kolay bir süreç değil bildiğiniz gibi. Bir çok sıkıntılarımız



var dünyamız ve özellikle bölge-miz, yıllardır süren bir çatışma ve istikrarsızlık ortamı içersinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Ortadoğu adeta bir kan gölüne döndü. Ülkemiz terör örgütlerinin saldırı merkezi haline geldi. Bu terör saldırılarında öncelikle hayatını kaybeden şehitlerimize vatandaşlarımıza Allahtan rahmet diliyor ve milletimize bir kez daha huzurlarınızda baş sağlığı diliyorum. Umarım ve dilerim ki sonsuza kadar bu güzel topraklarda bu terör olayları artık son bulsun ve analar ağlarmasın, kanlar akmasın.” diyerek

devam eden Sn. Sanlı, mesleğimizin dünyadaki yerinin ne olduğu konusunda ise, “Öncelikle muhasebe ve denetim mesleği dünyada nerede? Bu meslek nasıl geliyor. Dünya bu mesleği nasıl ilerletiyor? Şu anda neleri tartışıyor, biz bunun neresindeyiz, bunları bilmeden irdilemeden sadece sosyal medyadaki kirli bilgilere bağlı kalarak birbirimizi eleştireceksek bu meslek yol almaz.” Demiştir.

Sn. Sanlı sözlerine; “Sizleri temsilen geçtiğimiz ay Avrupa Muhasebe Federasyonu’nun yıllık konsey toplantısına katıldım. Avrupa muhasebe federasyonunun gündeminde olan bir konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Mesleğimizin ve faaliyetlerimiz üzerinde etkisi olan mega trendlerden bahsetmişlerdir. Bu mega trendleri şöyle sıralamışlar, 1- Terörizm, 2- Ekonomik Zorluklar, 3- Gelir ve servet adaletsizliği, 4- İşsizlik, 5- Mali suçlar ve yolsuzluk, 6- Jeopolitik gerginlikler, güç kaymaları ve savaş riskleri, 7- Aşırı düzenlemeler, 8- AB politikaları, yeniden ulusallaşma, AB bölgesi dışına bakış açısı, 9- Kamu borçları ve kamu yönetimi 10- iklim değişikliği ve doğal kaynakların kıtlığı 10- Teknoloji. Biz TÜRMOB olarak bunun üzerine kendilerine Mülteci konusunun da eklenmesini önerdik ve kabul gördü. Konsey toplantısının sonunda bir değerlendirme yapıldı. Mesleğimiz için ne yapılması gerekir tarafların üzerine düşen görevler nedir diye irdelendiğinde sonuç olarak şu çıktı. Meslek mensupları açısından değişim ve dönüşüme ayak uydurma, yani yeni bakış açısı, uzmanlaşma ve kurumsallaşma meslek mensubu açısından olmazsa



olmaz birinci kural çıktı. Düzenleyici ve denetleyici otoriteler açısından yoğun ve sıkı düzenlemeler önümüzdeki süreçte de çok yoğun yaşanacak bunun tespiti yapıldı. Müşteriler, yani meslek mensuplarının çıktılarını kullanan taraf açısından konu değerlendirildiği zaman yeni ve çok farklı hizmet talepleri ile karşımıza çıkacakları ve bundan sonrada meslek mensubunun çıktılarını kullanan tarafın bu çıktılara çok daha fazla güven ihtiyacı duyacağı ve güvenin tazelenmesi gerektiği vurgulandı. Şimdi dünyada meslek bu boyutlarıyla tartışılıyor. Biz de bunları çok şükür ki en geniş şekilde bu kuruluşların üyesi olarak takibi içerisinde bulunuyoruz.” Diye ifade ederek konuşmasını bitirmiştir.

Demokrat Muhasebeci Mali Müşavirler Grubu adına söz alan başkan adayı Sn. Naci Alkan, “22. Olağan Genel Kurulumuzun mesleğimize kazanımlar getirmesini, katkılar sunmasını, heyecan ve dinamizm kazandırmasını diliyorum.

Konuşmama başlamadan önce, mesleğimizin bugünlere gelmesinde emeği geçen meslektaşlarımı, üstatlarımı saygıyla anmak istiyorum. Sayın Turan Veldet Velidedeoğlu ve sayın Mehmet Çelik huzurunda saygıyla eğiliyor onları selamlıyorum. “ diyerek konuşmasına başlamıştır.

Sn. Alkan, “Değerli meslektaşlarım, 1989 da Berlin duvarının yıkılmasından sonra ortaya çıkan tek kutuplu dünya düzeni tam da uluslararası sermayenin istediği emeğin kuruluşların etkisizleştirildiği kazanılmış hakların geri alındığı bir baskının katlanarak bugünlere geldiği bir düzen olmuştur. Ortadoğu başta olmak üzere insanların yurtlarından edildiği, çocukların cesetlerinin sahillere vurduğu, kan ve zulüm ne yazık ki devam etmektedir.

Demokrat muhasebeci mali müşavirler olarak her şeye rağmen demokrasi diyoruz, evrensel hukuk diyoruz akan kanın durması ülkede barış kardeşliğin hakim olmasını bekliyoruz.” Diyerek devam etmiştir.

Sn. Alkan konuşmasına, “Değerli meslektaşlarım, 2013 seçimlerinden önceki dönemde Angaryaların bir bir çözüleceği ile ilgili çok büyük bir algı yaratılmıştı. Hep beraber bu son üç yılı sizlerle beraber yaşadık. Daha ilk angarya sınavında ne yazık ki sınıfta kalındı. Ve 413 no’lu tebliğe müdahil bile olunmadı Ankara odası olarak. Şimdi tabi burada mes-

lek odası ve yöneticilerinin bu anlamda meslektaşın önünde yürümesi gerekir. Bu anlamda önderlik etmesi gerekir. Ama ne yazık ki biz son üç yılda bütün bu süreçten dışarda kaldık. Yine Ostim Vergi Dairesi olaylarını hep beraber yaşadık. Ostim Vergi Dairesinin dayatmalarına karşı çıkılamamış ve buradaki meslektaşların karşı duruşlarına sadece oda başkanı oradaki vergi dairesi müdürü ile bir pazarlık içerisine girmiş, soruların azaltılması ile ilgili bir etkisinin olduğunu ifade etmiştir.” Diyen Sn. Alkan Oda Yönetiminin hiçbir konuda vaatlerini (Tüik İstatistik Formlarının verilmemesi, 4’üncü dönem Geçici Vergi Beyannamesinin kaldırılması vs. gibi) yerine getirmediğini belirtmiştir.

Sn. Alkan, Ankara SMMM Odasının son üç yılda çok kötü yönetildiği, beş kişilik yönetim kurulu üyesinin kendi aralarında bile birlik beraberliği sağlayamadığını ve bu dönemde meslek ve meslektaş adına hiçbir şey üretilmediğini ifade etmiştir.

Sn. Alkan, “Değerli meslektaşlarım, kendimize olan güvenimiz ve sizlere olan inancımız en büyük motivasyon kaynağımızdır. Yarınların yorgun ve bezgin insanlara değil, rahatını terk edebilen insanlara ait olduğunu da biliyoruz. Biz hep böyle yürüdük. Ben şunu biliyorum, sizler yarın, mesleki sorunları ve meslektaşları seçimlere iki ay kala hatırlayanları ayıklayacaksınız. Bizler son üç yıl içerisinde sizlerden hiç uzak kalmadık değerli meslektaşlarım. Bu anlamda bu birlikteliği sonuna kadar devam ettirmek istiyoruz değerli arkadaşlarım.

Ben 22 Mayıs’ta değişimin bir parçası olacağınıza inanıyorum ve sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.” Diyerek konuşmasını tamamlamıştır.

Çağdaş Demokrat Muhasebeciler Grubu adına söz alan başkan adayı Sn. Ali Şahin, “Konuşmama başlamadan önce, Genel kurulun bu tarihte yapılmış olmasını şiddetle kınıyorum. Biz alanlarda şunu söylüyoruz arkadaşlar, diyoruz ki bu genel kurulların mesleki sorunların tartışıldığı çözüm önerilerinin üretildiği toplantılar olması gerekir. Bu amaçla bu genel kurulları yapıyoruz. Ama siz genel kurul tarihini sanki mesleki sorunları meslektaşların yoğunluğunu bilmiyormuş gibi 21-22 Mayıs tarihine getirerek sanki meslektaşlar bu genel kurula katılmasın demek istiyorsunuz. Ve buradaki yoğunluktan da bu anlaşılıyor arkadaşlar.



Şimdi biz diyoruz ki arkadaşlar, bu ülkenin kaydını tutanlar, bu ülkenin ve dünya sorunlarıyla ilgili de söyleyecek sözleri vardır. Biliyorsunuz ülkemiz gerçekten orta doğuda yaşanan bir savaşın ve vahşetin tam ortasında. Mevcut siyasal iktidarın sıfır sorun diye başladığı ve şu anda hiç bir kavgasız komşumuzun kalmadığı bir coğrafya içerisinde bulunuyoruz. Kendilerince Şam’da öğle namazı kılacak iddiasında olanlar ne yazık ki Şam’da öğle namazı kılamadılar Suriye’ye gidemediler ama Suriye’yi Türkiye’ye taşıdılar arkadaşlar.

Ben bu arada sayın oda başkanının konuşmasının başlangıcında Gezi olaylarıyla ilgili söylediği cümlelere de çok kısa bir cevap vermek istiyorum arkadaşlar. Biliyorsunuz bu ülkede bir gezi süreci başladı. Bu Gezi süreci neydi insanların nasıl giyineceğine, nasıl sokakta yürüyeceğine, yaşam hakkına, yaşama biçimine karışanlara karşı yapmış olduğu bir başkaldırıydı bu. Bunu aynı siyasal iktidarın konuşma tarzıyla burada Gezi olayları hakkında söz söylemek, Gezi olaylarına katılan onurlu insanların hakkında yapılmış bir hakaret olarak kabul ediyorum ve şiddetle kınıyorum.” Diyerek sözlerine başlamıştır.

Sn. Şahin konuşmasına,”mevcut yönetimdeki arkadaşlar, yönetime gelmeden evvel biz mevcut iktidara yakınız, istediğimiz her şeyi bu iktidara yaptırabiliriz argümanı ile ortaya çıkmışlardı. Üç yıllık yönetimleri süresince hangi sorunu çözüme kavuşturdular, meslektaşlarımızın üzerinden hangi angaryayı kaldırdılar. Sadece gittiğimiz kurumlarda bizi iyi karşılıyorlar, kapağı kadar uğurluyorlar ama yine de kendi bildiklerini yapıyorlar.” Diyerek devam etmiştir.

Sn. Şahin, “Arkadaşlar mesleğimiz kabuk değişiyor. Yapılan araştırmalara göre 30-40 yıl içerisinde değişime uğrayacağı, hatta bazılarına göre de orta-

dan kalkacağına inanılan mesleklerden bir tanesi. Bu meslek hiç bir zaman ortadan kalkmayacak arkadaşlar. Ama şekil değiştireceği, çağın ve teknolojinin koşullarına ayak uydurması gerektiği bir gerçek. O yüzden biz diyoruz ki iktidara geldiğimizde meslektaş bu çağın gereklerine koşullarına ve teknolojiye bilgiye dayalı bir muhasebe anlayışını oturtmak için elimizden geleni yapacağımızı şimdiden söylüyoruz arkadaşlar. Bakın bağımsız denetimle ilgili onbeş bin kişiye belge verildi. Bizim beklentimiz biliyorsunuz ticaret kanununda bütün anonim şirketlerin denetime tabi tutulacağı idi. Bununla ilgili o dönemde çok yoğun bir eğitime tabi tutulduk. Ama ne yazık ki yine siyasal iktidarın bir tercihi ve işveren kuruluşlarının baskısıyla bu denetim işi belli hadlere çekildi. Bu hadlerden dolayı da denetime tabi tutulacak şirketlerin sayısı bir hayli azaldı. Geriye kalanları zaten dört büyükler dediğimiz şirketler ne yazık ki kendi aralarında paylaşmakta ve bizim kendi bünyemizde kurulmuş olan denetçi şirketler bu pastadan gereği gibi pay almaktadır. Ama biz biliyoruz ki bu ne kadar ertelense de ötelensede bu sistem mutlaka gelecek ve denetim bu ülkede mutlaka uygulanır kılınacaktır arkadaşlar. Denetimi bu hale getirilmesi bize gösteriyor ki siyasal iktidarın da denetimden çok hoşlanmadığını o hoşlanmadığı için de hani hiç denetim olmasın demekten se en azından bunu belli hadlerde tutalım da sadece bunlar denetime tabi olsun dediğini biliyoruz.

Ben sözlerime burda son verirken hepinizi tekrar saygı ve sevgiyle selamlıyorum” diyerek konuşmasını tamamlamıştır.

Ankara Mali Müşavirler Grubu adına söz alan, başkan adayı Sn. Ahmet Tekin, “Sayın divan, sayın bakanım, çok değerli misafirlerimiz, kıymetli meslektaşlarım. Öncelikle 22. Olağan genel kurulumuzun siz meslek

mensuplarımıza, biz meslek mensuplarımıza sabırlar dileğimle inşallah hayırlar getirir düşüncesiyle hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.” Diyerek sözlerine başlamıştır.

Sn. Tekin, Oda yönetim kurulunun faaliyette bulundukları dönemde yapmış oldukları tasarruf-



Erhan YILDIRIM



Ahmet TEKİN



Mehmet OKKALI

la ilgili açıklamaları üzerine, çalışma raporuna baktığında üyelerden tahsil edilmeyen 9 milyon (eski parayla 9 trilyon) lira olduğunu belirterek demek ki Odanın bu paraya ihtiyacı yokmuş ki tahsil edilmeye gerek duyulmadığını ifade etmiştir.

Sn. Tekin tasarruf konusu ile ilgili olarak, 2000 yılında Oda yönetimine seçildiklerinde, daha önce Oda eski başkanı rahmetli Sn. Mehmet Çelik tarafından kiralanın İncek'teki arsası Oda'nın her türlü giderlerinden tasarruf ederek Milli Emlak'tan 225 milyar (yeni para birimi ile 225 bin) liraya aldıklarını ve bu arsanın daha sonra Oda yönetiminde olanlar tarafından 5 milyon (eski para birimi ile 5 trilyon) liraya satıldığını anlatmıştır.

Sn. Tekin, "Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum." Diyerek sözlerini bitirmiştir.

Çağdaş Demokratlar Grubu adına söz alan, başkan adayı Sn. Erhan Yıldırım, "Ülkemiz, zor günlerden geçiyor. Ülkemizin etrafı Ortadoğu bir kan gölünde, emperyalizmin oyunları ve çıkarlarına alet ediliyor. Malesef ülkemizi yönetenler emperyalizmin değirmenine su taşır durumdadırlar." Diyerek sözlerine başlamıştır.

Sn. Yıldırım, "İnsanın hangi coğrafyada hangi ülkede olursa olsun hangi dilden hangi dinden hangi ırktan ve mezhepten olursa olsun özgürce insanca ve insan için layık olan her türlü haklara sahip olarak yaşaması

için çabalamamız mücadele etmemiz ve o yönde gayret göstermemiz gerekmektedir" diyen Sn. Yıldırım, savaşın ülkemizde yarattığı olumsuz ekonomik koşullarından ve artan döviz kurlarından bahsederek toplumsal duyarlılığın azaldığının yanı sıra toplumsal muhalefetine mevcut iktidar tarafından susturulduğunu ifade etmiştir.

Sn. Yıldırım, "Sonuç olarak hepimiz aynı ülkede yaşıyoruz, hepimiz aynı bayrak altında aynı sınırlar içerisinde yaşıyoruz. Kürdü, Türkü, Çerkezi, Arabı, Lazı ve daha bilmediğim diğer uluslar din dil ırk kim olursa olsun hiçbirine asla şunu yok edelim bunu ortadan kaldıralım biz var olalım demememiz gerekiyor. Hepsinin insanca özgürce laik bir ülkede barış içinde yaşaması için mücadele etmemiz gerekiyor. Gerçek demokrat insanlara gerçekten demokrat sağcı insanlara düşen de bu anlayışta olmaktır, bunu savunmaktır. Mesleğimiz için ülkemiz için en iyisi ne ise o olsun. Hepsinizi saygıyla selamlıyorum." Diyerek konuşmasını bitirmiştir.

Konuşmaların devamında Yönetim Kurulu faaliyet Raporu, Kesin Hesap Raporu, Denetleme Kurulu Raporu okunarak, Genel Kurulun bilgisine sunulmuş ve ayrı ayrı oylanarak kabul edilmesini takiben gündemin diğer maddeleri görüşülerek dilek ve temennilerle Genel Kurul tamamlanmıştır.

## ASMMMO YÖNETİMİ ANITKABİR'DE

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin ASMMMO'nun 22. Genel Kurulunda başkan seçildikten sonra ilk ziyaretini yeni yönetim kurulu üyeleri ile birlikte Anıtkabir'e gerçekleştirdi.

Kalabalık bir heyetle aslanlı yoldan yürüyerek Anıtkabir tören alanına gelen ASMMMO Başkanı Ali Şahin ve beraberindeki heyet askeri törenle birlikte Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Mozalesine çelenk bıraktı.

Anıtkabir tören alanında çekilen toplu hatıra fotoğrafı sonrasında Anıtkabir Özel Defterini imzalayan Ali Şahin, Laiklik vurgusu yaparak şunları kaydetti: Demokratik bir kurumun temsilcileri olarak ülke kalkınmasına yapacağımız desteğin yanında hukukun egemen olduğu, demokrasiyle, eşitlik ve barış içinde kardeşçe yaşayacağımız bir ülke yaratmak için azami katkıyı vereceğimizi, laiklikten ise asla taviz vermeyeceğimizi ifade ediyoruz.





## YÖNETİM KURULU



**Ali ŞAHİN**  
Başkan

1964 Çorum doğumludur. İlk ve orta öğretimini Ankara'da tamamlamıştır. Kocatepe Üniversitesi Maliye Bölümü mezunudur. 1997 yılında SMMM belgesini almış, 1999 yılında beri mesleki faaliyetini serbest olarak sürdürmektedir. 2007-2009 ve 2013-2013 yıllarında iki dönem MMMB Derneği Ankara Şube Başkanlığı yapmıştır. ASMMMO Tesmer Komisyonu Üyeliği yapmıştır.

Bir çocuk babasıdır.



**Hayrettin ÇELİK** - Başkan Yardımcısı

1964 Ankara Çubuk doğumludur. Ankara Ticaret Lisesi'nde ve Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesinde işletme Bölümü mezunudur. Mesleğe 1990 yılında özel sektörde başladı. 1995 yılından itibaren serbest çalışmaktadır. Mesleki dergilerde makaleleri ve çeşitli yazıları yayınlanmıştır. ASMMMO'nun Disiplin Kurulu üyeliğini görevinde bulunmuştur. TÜRMOB tarafından Eğitici belgesi ile eğitimler vermiştir. SMMM olarak mesleği sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

1969 Sivas İmranlı doğumludur. Ankara Ayrancı Ticaret Lisesini bitirdi. Gazi Üniversitesi ÇMYO İşletme Bölümü ve Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunudur. ÇDMG disiplin kurulu üyeliği, iki dönem Mali Müşavirler Muhasebeciler Birliği Derneği Ankara Şubesi Denetim kurulu üyeliği ve aynı dernekte 2009 -2011 yılları arasında MMBBD Genel Merkez Başkan yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 1999 yılında Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olup mesleğini serbest olarak devam ettirmektedir. TÜRMOB'un eğitimcilerin eğitimine katılmış olup ; ASMMMO 'nun Meslek İçi Eğitim Komisyonu üyeliğinden de bulunur. KGK Bağımsız Denetçisi , TURMOB Üst birlik Delegatesidir. Evli ve iki çocuk babasıdır.



**Nurali KELEŞ** - Başkan Yardımcısı



**Naci ALKAN** - Oda Sekreteri

1971 yılında Artvin'de doğdu. Dumlupınar Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden 1993 yılında mezun oldu. 1998 yılında Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olup mesleğini serbest olarak devam ettirmektedir. Ankara Mali Müşavirler Muhasebeciler Birliği derneğinde iki dönem Yönetim Kurulu üyeliği, bir dönem genel merkez genel başkan yardımcılığı görevlerinde bulundu. 2008-2010 döneminde Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Disiplin Kurulu üyeliği, 2010-2013 döneminde Yönetim Kurulu sayman üyeliği, 2013-2016 döneminde Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. Halen oda Yönetim Kurulu sekreter üyeliği devam etmektedir. Bir bağımsız denetim şirketinde sorumlu ortak baş denetçi olarak görev yapmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

1963 yılında Ardahan'da doğdu. Ankara Anıttepe Ticaret Lisesini ve Anadolu Üniversitesi İktisat fakültesini bitirdi. 1981 yılından bu yana mesleki faaliyetini sürdürmektedir.

1996-1998 yılları arasında MMBBD Ankara Şubesi yönetiminde bulundu. 2002-2004 döneminde Ankara SMMM Odası Disiplin Kurulu, 2004-2008 dönemlerinde Yönetim Kurulu sayman üyeliği yaptı.

Evli ve iki çocuk babası.



**Turgut BAHADIR** - Sayman



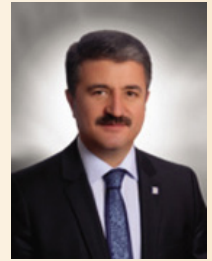
**Mehmet OKKALI** - Üye

1964 yılında Ankara Yenimahalle'de doğdu. Sırasıyla Ankara Ticaret Lisesi'ni, Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu'nu ve Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdi. 27 yıldır serbest olarak SMMM mesleğini icra etmektedir. Çeşitli Radyo ve TV programlarında konuşmacı olarak katılmıştır. Gazete ve dergilerde mesleki konularda makaleleri yayımlanmıştır. İngilizce bilmektedir. Ankara Meslekte Birlik Derneği Kurucu Yönetim Kurulu Üyeliği, iki dönem TÜRMOB delegeliği, üç dönem Oda Meclis Üyeliği, ASMMMO Eğitim Komisyon Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi, ASMMMO Mesleki Mevzuat Komisyon Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi, 2000/2002 dönemi ASMMMO Başkan Yardımcılığı, 2010/2013 ASMMMO Yönetim Kurulu Üyeliği, Kızılay Derneği Yenimahalle Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmuştur. Evli ve üç çocuk babasıdır.

1966 yılında Ankara Ayaş'ta doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Ayaş'ta tamamladıktan sonra, 1988 yılında Anadolu Üniversitesi İİBF İşletme Bölümünden mezun oldu. 1994 yılından bu yana Sincan'da SMMM olarak faaliyet göstermektedir.

ASMMMO 2010 yılı seçimlerinde Meslekte Birlik Grubunun Disiplin Kurulu Başkan Adayı olmuş ve seçilmiştir. 2010-2013 tarihleri arasında ASMMMO Disiplin Kurulu Üyeliği ve 2013-2016 tarihleri arasında ise Oda Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. Halen Ankara Meslekte Birlik Derneğinin Yüksek İstişare Konseyi ve Onur Kurulu üyesidir.

Evli ve iki çocuk babasıdır.



**Oğuz Nihat ALKAN** - Üye



**Mustafa ÖNDER** - Üye

1972 Ankara Bala'da doğdu. İlköğretim ve lise öğrenimini Bala Lisesinde tamamladı. Gazi Üniversitesi Kırşehir Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümü ve Anadolu Üniversitesi Muhasebe Finansman Bölümü'nden mezun oldu. 1998 yılında stajını tamamlayarak SMMM olarak mesleki faaliyetini sürdürmektedir. 2007-2011 yılları arasında AN-MES-BİR derneğinde Başkan Yardımcılığı ve Saymanlık görevlerini yürütmüştür. 2010-2013 yılları arasında ASMMMO Disiplin Kurulu Üyeliği, 2013-2016 yılları arasında ASMMMO Disiplin Kurulu Başkanlığı yapmıştır.

Evli ve üç çocuk babasıdır.

27.10.1959 tarihinde Ankara'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladım. Üniversiteyi Ankara'da Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu'ndan 1981 yılında mezun oldum. 1983 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Muhasebe Finansman Bölümünde Yüksek Lisans yaptım. MEB tarafından 1989 yılında ABD Wisconsin Eyaletindeki Wisconsin Üniversitesi'ne 6 ay süre ile ABD'ye eğitim almak üzere gönderildim. Ayrıca Mesleki alanda yazılmış ve yayınlanmış makalelerim bulunmaktadır. Türkiye Meslekte Birlik Platformu Yönetim Kurulu Üyesiyim. Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Meslekte Birlik Derneğimizin 07.10.2009 tarihinde Yönetim Kurulu Üyeliği, 01.11.2010 tarihinden 05.11.2016 tarihine kadar; 3 Dönem Dernek Başkanlığına seçilerek, 6 yıl süre ile Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Meslekte Birlik Dernek Başkanlığı görevini yürüttüm. 2016 yılı Mayıs ayında yapılan ASMMMO oda seçimlerinde Meslekte Birlik Grubundan seçime girerek, Yönetim Kurulu üyesi olarak seçildim, halen ASMMMO Yönetim Kurulu Üyeliğim devam etmektedir. TÜRMOB delegesiyim. Evli 3 çocuk babayım. İngilizce bilmekteyim.



**Ahmet BABUŞCU** - Üye



## DENETLEME KURULU



**Mustafa ORMAN - Başkan**

Çankırı İli Ilgaz İlçesi 1971 Doğumlu, Ankara Aydınlikevler Ticaret Lisesini 1988 yılında, Önlisans Hacettepe Üniversitesi Ankara Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümünü 1990 yılında, Lisansı ise Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Maliye Bölümünü 1994 yılında mezun oldu. Yüksek Lisans Eğitimi 2014 Yılı Yıldırım Beyazıt Üniversitesi UFRS VE DENETİM alanı mezunu. 01.12.1994 tarihinde başladığım Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik mesleğimi halen sürdürmekte. 2013 Yılında Bağımsız Denetçi ruhsatını aldı. 245. Dönem Jandarma Komanda Asteğmen olarak Hakkari Dağlica - Yeşiltaş bölgesinde 1995 yılında vatani görevimi yerine getirdi. ASMMMO Komisyonlarında görevler aldı. Halen Çankırı Dernekler Federasyonu Genel Başkan Yardımcılığı ve Genel Saymanlığını yapmakta. Evli ve 2 Çocuk Babasıyım, Orta derecede İngilizce bilmektedir.



**Erdoğan ERTÜRK - Üye**

1958 Malatya doğumludur. G.Ü. İİBF bitirmiştir. 1987-1997 yılları arasında Hürriyet Gazetesinde Ankara bölge muhasebe müdürlüğü yapmıştır. 1997 den beri mesleki faaliyetini serbest olarak sürdürmektedir. 2000 yıllarından beri ASMMMO'da Basın Danışmanlığı ve Basın Komisyonu Başkanlığı görevleri yapmıştır.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

14.06.1977 Ankara'da doğdu. Aydınlikevler Ticaret Meslek Lisesi ardından, 2001 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi - İşletme Fakültesi- Muhasebe Finansman bölümünden mezun oldu. 1994 yılından beri mesleğin içinde olup, çeşitli özel işyerlerinde ve özel şirketlerde üst düzey yöneticilikler yaptı. Halen özel şirketlere İdari işler, Muhasebe ve Finans danışmanlığının yanı sıra halen serbest olarak çalışmakta. Çeşitli sektörel dergilerde vergi konularında makaleleri bulunmaktadır. Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasında (ASMMMO) değişik dönemlerde ve birçok değişik komisyonlarında aktif bir şekilde görev aldı. Evli ve iki çocuk babası



**Sebahattin GÜL - Üye**

## DİSİPLİN KURULU



**Fatih SÜLAHİ - Başkan**

1978 Ankara - Elmadağ doğumludur. Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümünü bitirmiştir. 2004 yılından bu tarafa serbest olarak faaliyetini sürdürmektedir. Asmmmo Stajyerleri İzleme Komisyonu üye ve Başkan Yardımcılığı , Mesleki Denetim Komisyonu üyeliği gibi görevlerde bulunmuştur.

Evli ve iki çocuk babasıdır.



**Kayhan SURAT - Başkan Yardımcısı**

1978 yılında Zonguldak'ta doğdu. TED Zonguldak Koleji ve Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye bölümünden mezun oldu. ASMMMO mesleki denetim ve spor komisyonlarında görev yaptı. Çeşitli vakıf ve dernek yöneticiliği ile TED Zonguldak mezunlar derneği üyeliği bulunmaktadır. TÜRMOB bağımsız denetim eğitimi yapmaktadır ve 2006 yılından beri mesleki faaliyetini serbest olarak sürdürmektedir.

1952 Ankara Bala doğumludur. Bursa İ.T.İ.A. 1976 yılı mezunudur. 1977 Yılı Vergi Denetmeni, 1978 ve 1979 yıllarında Tüm Vergi Kontrol Memurları Derneğinde Genel Sekreter; 1986 ve 1987 Yıllarında ise Vergi Kontrol Bürosu Başkan Yrd. olarak görev almıştır. 2002-2006 Yıllarında ASMMMO Disiplin Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. 1998 Yılından bu yana SMMM olarak mesleki faaliyetlerini sürdürmektedir. TURMOB Üst birlik Delegesidir .Evli ve iki çocuk babasıdır.



**Ergin KONUKÇU - Üye**

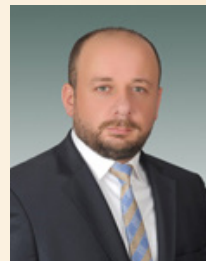


**Bülent KAPLAN - Üye**

1974 Kırşehir doğumludur. Aydınlikevler Ticaret Lisesi 1992 yılı mezunudur. 1990 yılında mesleğe başlamış olup; 2001 yılından itibaren ise mesleki faaliyetlerine serbest olarak devam etmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

1976 Ankara doğumlu olup Gümüşhane'lidir. Anadolu Üniversitesi işletme bölümü lisans mezunudur. 2005 yılından bu yana serbest büro faaliyetini SMMM olarak sürdürmektedir. 2013 yılında ASMMMO Yönetim kurulu aday olmuştur. ASMMMO da Tesmer (temel eğitim ve staj merkezi) Ankara Şube Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı. TÜRMOB Delegesi ve ASMMMO oda Meclis üyesidir. Aynı zamanda Oda bünyesinde Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi dersleri vermiştir. Ekonomi kulübü Derneği denetim kurulu başkanlığı görevini yürütmektedir.

Evli ve Üç çocuk babası olup orta düzeyde İngilizce bilmektedir.



**Fatih ÇALIK - Üye**

# TÜRMOB'da YÜKSELEN DÖNEMİ



TÜRMOB 22'nci Olağan Genel Kurulu 15-16 Ekim tarihlerinde Ankara'da toplandı. Ülke genelindeki 1627 delegeden bin 597'si seçimlerde oy kullandı. Üç grup halinde girilen seçimlerde Çağdaş Demokrat Odalar Platformu geçerli bin 579 oyun 750'sini, Türkiye Muhasebeciler Grubu 425'ini ve Meslekte Birlik Grubu 358'ini aldı.

Oy birliği ile divan başkanı seçilen TÜRMOB önceki dönem Genel Başkanlarından Mustafa ÖZYÜREK burada yaptığı konuşmada, "kayıtdışı ekonominin herkesi rahatsız ettiğini, Kayıt dışılığın olduğu bir yerde muhasebenin ve Mali Müşavirin değerini olamayacağını, Kayıt dışılıkla çok ciddi mücadele edilmesinin gerektiğini dile getirdi.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail SANLI açılış konuşmasında; son zamanlarda ekonomi üzerinde "kara bulutların" dolaştığını belirterek, bu fırtınalardan ülkenin kendisini koruması gerektiğini, mesleki sorunlar konusunda "Beyanname sürelerinin yeniden gözden geçirilmesi, Bilanço ve süre uzatımı, hizmet sektöründe KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e düşürülmesi, meslek mensupları için damga vergisinin kaldırılması, 3568 sayılı meslek yasasındaki antidemokratik hükümlerin kaldırılması, sosyal dayanışma fon yönetim sistemini takviye edecek gelir ihtiyacı" konularında talepte bulundu. Sanlı, görevine birliğe yeni bir hizmet binası kazandırarak veda ettiğini de sözlerine ekledi.

Maliye Bakanı Naci AĞBAL Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, ekonominin genelini iyi ve sağlam durumda olduğunu belirterek, "Herhangi bir şekilde gündelik veya konjonktürel bir takım dalgalanmalardan yola çıkarak ekonomimizle ilgili bir karamsarlığa kapılmaya gerek olmadığını, Eğer dünyada üretim merkezleri değişiyorsa, Türkiye'nin değişen üretim yapısı

içinde kendisine global değer zinciri içinde bir üretim merkezi üretmek zorunda olduğunu, eğer dünyada global finans merkezleri değişiyorsa, Türkiye'nin değişen bu yapı içinde, kendisini bir global finans merkezi olarak konumlandırmak durumunda olduğunu, Türkiye bölgesinde ve dünyada barışa ve istikrara hizmet edecekse o zaman jeopolitikte aktif olarak yer almak zorunda olduğuna vurgu yaparak, Bakanlığın yayımladığı Vergi Harcamaları Raporu'na ilişkin değerlendirmelerde bulunurken de özellikle 2002 yılından bu yana özel sektörün gelişmesi, ekonominin büyümesi için önemli vergi indirim ve istisnalarını peş peşe devreye koyduklarını, gelir, kurumlar ve katma değer vergisinde oran indirimi yaptıklarını, yatırımı, üretimi, ihracatı destekleyecek çok sayıda yatırım, üretim ve ihracat amaçlı vergi istisnaları getirdiklerini hatırlattı. Bakan AĞBAL, "Uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanmış Vergi Harcamaları Raporu'nda ortaya konulan rakamlara göre 2017 yılında 102 milyar liralık vergiden vazgeçmiş oluyoruz. Bu in dirim ve istisnaları uygulamasaydık 102 milyar lira belki daha fazla vergi almamız lazımdı. Ekonominin büyümesi için bu vergilerden vazgeçtik. Onun için özel sektör yatırımları, üretimi ve ihracatı artıyor." dedi. Vergi beyanamesi ile SGK bildirgesini birleştirecek bir düzenlemeyi hayata geçirdiklerini anlatan AĞBAL, 2017 Ocak ayında bunu fiilen uygulamaya başlayacaklarını kaydetti. Vergi incelemesine ve denetimine gitmeden önce bir ara durak olarak izaha davet müessesesi üzerinden gönüllü uyumu artırmak istediklerini ifade etti. TÜRMOB Başkanı Nail Sanlı tarafından dile getirilen taleplere de değinen AĞBAL, meslek örgütünün iş yüküne ilişkin olarak, "Gece ışıklar yandığı zaman ya maliyeciler ya da muhasebeciler çalışıyor." dedi.

Serbest muhasebecilerin, mali müşavirlerin ağır iş yükünün azaltılması gerektiğini ifade eden AĞBAL, buna yönelik ne gibi



Nail SANLI



Cemal YÜKSELEN



Ali ŞAHİN



Naci AĞBAL



bir ihtiyaç varsa bunun gereğini yapacaklarını söyledi. AĞBAL, beyannamelerin süresinin uzatılması talebine ilişkin olarak da “Ne siz bizden böyle bir talepte bulunun, ne de biz son gün son dakikada böyle bir iş yapalım. Her ay acaba bu beyanname verme süresini uzatacak mı diye bir beklenti oluşuyor. Bence bu beklentinin arkasındaki esas neden iş yükü. Bu açıdan birinci önceliğimiz bu beyannamelerin süresinde verilmesini engelleyen faktörleri ortadan kaldırmak, buna rağmen eğer beyanname verme süresinin uzatılması gerekiyorsa, bunu yaparız.” dedi.

Damga vergisi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin olarak da “Damga vergisinin bir anda kaldırılabilmesi mümkün değil, ama ne zaman dolaysız vergilerde ger- çekten reform yapabilirsek, dolaysız verginin bazını büyütebilirsek, vergi gelirlerimizi artırırsak, zaman içinde bunu yapabiliriz.” ifadesini kullandı. Sektörün KDV indirimi talebine ilişkin olarak , “KDV oranlarına dokunamam. KDV oranları yüzde 18. Biz bunu yüzde 8’e, yüzde 1’e indirdiğimiz zaman sürekli sistem bozuluyor.” dedi.

Genel Kurul’da raporlar üzerinde yapılan görüşmelerin ardından seçime giren grupların başkan adayları konuşmalarını gerçekleştirdi. Seçimlerde en yüksek oyu alan Çağdaş Demokrat Odalar Platformu Genel Başkan adayı Prof. Dr. Cemal Yükselen yaptığı konuşmada, her şeyin başlangıcının sevgi olduğunu vurgulayarak, Sait Faik’ in o meşhur cümlesi ile konuşmasına başladı “Dünyayı sevmekle başlayacak her şey. Dünyayı güzellik kurtaracak. Bir insanı sevmekle başlayacak her şey”.

Kâtiplikten kurumsal kimlik olan mali müşavirliğimize uzanan süreçte değişime ve teknolojiye mükemmel şekilde uyum sağlayan bir camıyız. Bir o kadar da değişen, çeşitlenen ama hiç eksilmeyen sorunlarla da başa çıkmayı adeta bir yaşam biçimine çevirdik. Bugün mesleğimiz bir başka değişim sürecinde. Bir yanda bilişim teknolojisi, bir yanda iş dünyası şimdi bizi başka bir değişime doğru itiyor. Muhasebenin yanı sıra danışmanlık ve denetçilik gibi yeni iş alanları önümüze koyuyor. İş dünyası vergi muhasebesi dışında, yönetim muhasebesi, yönetim danışmanlığı, iç denetim gibi alanlarda bilgimizi ve yönlendirmemizi istiyor. Bir dolu mevzuat bizim uzmanlaşmamızı, kendimize fayda ve değer yaratarak hizmet sunmamızı gerektiriyor. Batıda meslektaşlarımızın adı güvenilir işletme danışmanıdır. Biz çağdaş demokrat muhasebeci mali müşavirler olarak bu günleri görerek hazırlık yaptık. Kalite güvence meslek kararımız, haksız rekabetle mücadele meslek kararımız bu öngörünün sonuçlarıdır. Artık kalite temelli iş yapma, kalite üzerine bir yapılanma arifesindeyiz ve hep birlikte bu değişimi, bu dönüşümü birlikte başaracağız.

Birlikte iş yapma kültürünü benimsememiz gerekiyor. Kurumsal düşünceye. Kurumsal yapılar kuracağız. Bir yanda mevzuat, bir yanda piyasa beklentileri, bir yanda kalite standartları, işte önümüzdeki dönemde TÜRMOB olarak, Odalar olarak vizyonumuzu, misyonumuzu önümüze koyuyor. Bu değişimi biz birlikte sağlayacağız. Biz bu değişiklikleri iş hayatımıza yansıttıkça unutmayın ki gerek müşteri nezdinde, gerekse toplum nezdinde daha yüksek bir değer ve hak ettiğimiz saygınlığa kavuşacağız.

Bu dönemde çeşitli meslek örgütleriyle ilişkimizi geliştireceğiz, iş birliği yapacağız. İş dünyasının çeşitli örgütleriyle akademik meslek odalarıyla daha sıcak, ilişkiler içinde olacağız. Yeni dönemde sizler bu yönde ve rehberliğimizde geleceğe yürürken, bizde TÜRMOB olarak, odalar olarak çeşitli platformlarda mesleğimizin önemini, misyonunu anlatacağız ve toplumdaki o algıyı olumlu yönde ve hak ettiğimiz noktada değiştireceğiz. Kamuoyu bilecek ki, güçlü ekonomi için, güçlü mali müşavirlik kurumu bu ülkenin temel yapı taşlarından birisidir.

Odalarımız yeni dönemde kentlerinde daha etkin olacak. Biz ulusal düzeyde kendimizden daha çok söz ettireceğiz. Raporlarımızla, projelerimizle, önerilerimizle, ilişkilerimizle bunu sağlayacağız.

Sürekli zorunlu meslek eğitimi bu dönem başlayacak. Ge-

rekli alt yapılar hazır. Binalarımız, salonlarımız hazır. Eğitim kadromuz bilgisiyle, deneyimiyle hazır. Hem mesleki eğitimler hem kişisel değişim eğitimleriyle daha donanımlı özgüveni yüksek, iletişim bilgisi, becerisi daha yüksek bir meslek örgütü sağlayacağız. Bağımsız denetim konusunda ilk günden beri duruşumuz net. 3568 sayılı Yasa ile bu bizim iş alanlarımızdan birisidir dedik. Hala aynı şeyi söylüyoruz. Bağımsız denetim konusunda getirilen engeller genç meslektaşlarımızın önünü tıkmıyor. Önlerini kesmeyin dedik. Çünkü biz yürekten inanıyoruz ki denetim bir ekip işidir ve bu ekibin dinamizmini de genç meslektaşlarımız sağlayacak.

Alt yapısı hazır olan TÜRMOB televizyonunu hem bir eğitim alanı, hem bir tartışma ortamı hem de toplumdaki algımızı, gücümüzü, birlikteliğimizi ortaya koyabileceğimiz bir platform olarak değerlendireceğiz. Hayal ettik ama gerçeğe dönüşmeye başladı.

TÜRMOB Üniversitesinin somut adımlarını da yine bu dönemde göreceğiz. Artık meslek yaşamızın günün koşullarına göre gözden geçirilme zamanı geldi.

Bir tek TÜRMOB’da söz konusu olan, nispi temsilin açtığı yaralara tanık oldum. İnanın ortalık darmadağın. Övündüğümüz en önemli değer olan dayanışmayı, dostluğu kaybettik. Çocuklarımıza kadar uzanan küskünlükler, ayrışmalar ortaya çıkmış, ben buna tanık oldum. Ne uğruna? Bu ne hırs? Bu ne ego? Değer mi aynı okulda okuyan çocuklarımızın günahsız küskünlüklerine, değer mi? Toparlamamız lazım. Derinleştirmeye değil, toparlayıp ortadan kaldırmaya geliyorum. Etik değerlerimizle geliyoruz.

Önemli meslek sorunlarımız var. Bütün bu meslek sorunlarının nasıl çözüleceğini bildiğimiz gibi bunların çözümünü önümüzdeki dönemde birlikte hayata geçireceğiz.

Bu güne kadar olduğu gibi mesleki sorunlarımızın çözümünde, projelerin hayata geçmesinde uzlaşmacı, müzakereci, mücadeleci ve takipçi olacağız. Buradan çok net söylüyorum. Dünya görüşü ne olursa olsun, gerek meslek sorunlarının çözümünde, gerekse bu projelerin hayata geçirilmesinde katkı verecek hangi kişi ve kurum varsa hep birlikte yürüyeceğiz. Çünkü bir tek ortak paydamız var. Sadece meslek siyasetimiz. Yönetim tek kişilik bir oyun değildir. Artık dünya yönetici değil, liderlik yapacak kurumlar, liderlik yapacak insanlar arıyor. Yaptım diye değil, yaptık diyen, ben değil, biz diyen liderler arıyor.

Cemal Yükselen’in hiçbir zaman ben dediğine tanık olmaya caksınız. Bu güne kadar demedi bundan sonra da demeyecek. Artık kurtarıcı dönemi yok. Dünya, egolarla, hırslarla, benle değil, ortak akılla, herkesin bu taşın altına elini koyarak geliştirdiği ortak akılla yürütülüyor. Yeni dönemde bu ekip 9 yönetim kurulu üyesi değil. Sadece 17 kurul üyesi değil. Bu ekip oda başkanlarının da oda kurumlarının da ve siz delegelerin de içinde bulunduğu bir ekiptir.

Benim en büyük gücüm sizler olacaksınız. Sesinizle, yüreğinizle. Gelin dostlar yürüyelim birlikte güneşe az kaldı. Emekle sabırla yağurdurduk sevgiyi, insanımıza, ülkemize, Cumhuriyete. Tutamazsınız bizi gencimizle, kadınımla biz olduk, tek yürek olduk, sevda olduk. Bizim yapacak daha çok işimiz var.

Değerli meslektaşlarım, size söz veriyorum ki yönetim sürecinde hiçbir kimsenin arkasından iş çevirmeyeceğim. Görevim sürecinde hiçbir zaman yüzünüze gülüp arkanızdan konuşmayacağım, dostları birbirine düşman edecek oyunlar oynamayacağım. Hiçbir zaman sizlere yalan söylemeyeceğim. Ve görevim sona erdiğinde söz veriyorum ki, beni buraya getiren grubuma rağmen karşınıza çıkıp sizden hiçbir görev talep etmeyeceğim” dedi.



# 104 MESLEK MENSUBU RUHSATLARINI ALDI

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavında başarılı olan 104 kişi düzenlenen törenle ruhsatlarını aldı.

Odamız Konferans salonunda 1-2 Eylül 2016 tarihinde yapılan törene katılan meslek mensupları ve aileleri büyük sevinç yaşadı.

Yapılan törende konuşan oda sekreteri Naci ALKAN, zorlu süreçlerden başarı ile geçen ve ruhsatlarını almaya hak kazanan meslek mensuplarını ve ailelerini kutladı.

Oda Başkanı Ali ŞAHİN ise mesleğin zorluklarına dik kat çekerek, mesleğe yeni adım atan meslek mensuplarını gösterdikleri başarıdan dolayı tebrik etti.

Belge almaya hak kazanmış meslektaşlarımız;

Serhat YARAR  
Hatice ÇETİN  
Hande ÇAVRAR  
Mehmet Saltuk Buğra TÜRK  
Zekayi DEMİREL  
Kerim DEMİREL  
Murat MİHRİCAN  
Mehmet SARIALİOĞLU  
Gülşay BABAYİĞİT  
Mehmet Berkay KILIÇ  
Hasan EmreÖZKAN  
Asiye ALTUN  
Gülşayn USTA  
Hülya YILMAZ  
İsmail ÇAĞLAYAN  
Fatih ŞİMŞEK  
Burcu TÜRKYENER  
Haydar DOĞAR  
Hasan ÇİÇEK  
Elif BOZKURT  
Resul KOÇ  
Harunnisa YILDIRIM  
Nihan YELDAN  
Hidayet ÜNAL  
Metin KILIÇ  
Gülhan TÜRKMEN  
Barış ÇİCEKLİER

Mesut Faik DUMAN  
Bahadır UÇAR  
Ethem ERGÜDEN  
Zeliha ÖZKAN BAĞ  
Ertan Yücel TÜRK  
Şenay ERGEZEN  
Ahmet Orçun TURAL  
İkbal KAPLAN  
Çağrı TETİK  
Ozan KOÇ  
Volkan AYDIN  
Bilge NALBANT ÖZERKAN  
Betin SAYIN  
Barış ŞİŞMAN  
Özlem ÜNSAL  
Murat Bilge ÇINAR  
Yüksel HAZAR  
Nurşah ÖNDER  
Neslihan BAŞDERE  
Yasemin ÇAKIR ÖZDEMİR  
Esra DEMİREL  
Bora Özgür ÖRS  
Alper AYGIN  
Eda DOĞAN  
Volkan GÜLTEKİN  
Sera TOPÇU  
Seda ŞAHİN



Müjgan KÖKSAL  
 Gönül ANIL  
 Zeynep Şule TORUN  
 Çağrı DODANLI  
 Kadir GÜLÇİN  
 Taylan ASLAN  
 Muammer Ersin AVCI  
 Ali Haydar PASTACIGİL  
 Adem AL  
 Alper ÖZKAN  
 Gül DURAN  
 Engin ÖLMEZ  
 Seda KESKİN  
 Gülşah ZEYBEK  
 Ali BOZTEPE  
 Mustafa CEBECİ  
 Ahmet TUNA  
 Ayşe KELEŞ  
 Elif ASLAN EŞKİ  
 Adem GÜNAY  
 Buket ŞENDAĞ  
 Dilek YURTSEVER  
 Ramazan DEMİRTAŞ  
 Hülya ÇELİK CAN  
 Salih KARAAĞAÇ  
 Ersin ŞAHAN

Yelda ÇAĞLAYAN  
 Fatih KILINÇ  
 Ceren EMRE ŞAVATA  
 Yaşar MERT  
 Ömer YÜZBAŞIOĞLU  
 Cem DUYAR  
 Ahmet NACAK  
 Hasan ÖKSÜZ  
 Rasim CAN DOĞAN  
 Neslihan Fidan BÖLÜK  
 Emine AYAYDIN TOPCU  
 Damla YILDIZ  
 Gökhan YÜCEDAĞ  
 Burcu SAYIN  
 Serap SUNGUR  
 Hüsnü GÜNDÜZ  
 Emrah KARAKURT  
 Burak KÜPELİ  
 Gül GÜNDOĞMUŞ  
 Serap ÇETİN  
 Osman KARAKAŞ  
 Gökhan ARABACI  
 Tuba AKKAYA  
 Yağmur SAATCI'Yı

tebrik eder, meslek hayatlarında başarılar dileriz.





# 6736 Sayılı Mali Af Kanunu ve Mükelleflere Sağladığı İmkanlar



6736 sayılı 03.08.2016 tarihinde TBMM Genel Kurulun'dan geçen "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" hakkında meslek mensuplarımızı bilgilendirmek amacıyla 18 Ağustos 2016 Çarşamba gün Kocatepe Kültür Merkezinde "6736 Sayılı Mali Af Kanunu ve Mükelleflere Sağladığı İmkanlar" konulu seminer düzenlenmiştir.

tir.

Meslek mensuplarının yoğun katılımı ile gerçekleşen seminerin sunuş konuşması Oda Sekreteri Sn. Naci Alkan tarafından yapılmış, Sn. Alkan belli aralıklarla yapılan vergi aflarının, vergisini süresinde ödeyen vergi mükelleflerine karşı büyük bir haksızlık olduğunu belirtmiştir.

Seminer açış konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen Oda Başkanı Sn. Ali Şahin, Oda seçimlerinde kendilerine gösterilen güvenden ötürü tüm meslektaşlara teşekkür ederek, yönetimleri süresince hiçbir meslektaş arasında ayrım gözetmeksizin hizmet vereceklerini beyan etmiştir.

15 Temmuz 2016 darbe girişimi hakkında kısa bir

açıklama yapan Sn. Şahin, bu darbe girişiminin demokrasiye inanmış tüm meslektaşlarımızı üzdüğünü belirterek bu güne kadar yapılmış olan tüm darbelerle karşı olduğunu belirtmiştir.

Sn. Şahin, dünyanın hiçbir ülkesinde bizim ülkemizde olduğu kadar vergi affının olmadığını, Türkiye Cumhuriyetinin kurulduğu günden bu güne kadar toplam 32 kere vergi affı yapıldığını, vergi tahsilatı için üç dört yılda yapılan vergi aflarının dürüst mükellefe haksızlık olduğunu ve ayrıca alınan dolaylı vergilerin de adaletsizliğe yol açtığını ifade etmiştir.

Başkanın açış konuşmasını takiben Mali Konuda YMM Sn. A.Murat Yıldız, Sosyal Güvenlik konusunda Oda SGK Danışmanı Sn. Ahmet Uçar konuları ile ilgili sunumlarını yapmışlar ve soru cevaplardan sonra seminer sona ermiştir.





## 6736 Sayılı Mali Af Kanunu ve Mükelleflere Sağladığı İmkanlar Konulu Senimer Bölgelere Taşındı

“6736 Sayılı Mali Af Kanunu’nun Mükelleflere Sağladığı İmkanlar” konulu seminer Kocatepe Kültür Merkezinde 30 Eylül 2016 tarihinde gerçekleştirildi. YMM Murat TOKMAKKAYA ve SGK Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü İşveren Daire Başkanı İbrahim ÖZÇELİK’in sunumlarının ardından konu ile ilgili sorulan sorular cevaplandırıldı.

Üç yıl aradan sonra yeniden seminerler bölgelere taşındı. Yasa ile ilgili olarak, başta Kızılay olmak üzere, Ostim, Etimesgut, Polatlı, Kazan, Sincan, Gölbaşı, Siteler ve Çubuk’ta da birer seminer gerçekleştirildi. YMM Murat

TOKMAKKAYA tarafından 6736 sayılı yasanın uygulamasına yönelik sunumlar yapıldı.





## ASMMMO - GİB - ANKARA YMM Odası'nın Beraber Düzenlediği 6736 Sayılı Kanun Semineri



Ankara YMM Odası Başkanlığı, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ve Ankara SMMM Odası Başkanlığı'nın ortaklaşa hazırladıkları 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına ilişkin Kanun hakkındaki Konferans 18 Ekim 2016 tarihinde Hilton

Otelde meslek mensuplarının yoğun ilgi ve katılımıyla yapılmıştır.

Konferansın sunuş konuşmasını takiben Ankara YMM Odası Başkanı Sn. Nurettin Çekici kürsüye gelerek, piyasa koşullarında YMM ve SMMM'lerin birlikte çalışmaları gerektiğini





belirterek 6736 sayılı Kanunun vergi mükellefleri arasında haksızlığa yol açtığını ancak birikmiş kamu alacağının da bir şekilde tahsili için vatandaşa bir kolaylık sağladığını ifade etmiştir.

Ankara SMMM Odası Başkanı Sn. Ali Şahin, böyle bir konferansın üç kurumun bir araya gelerek organize etmesi tüm meslek camiasının özlediği bir tabloydu diyerek sözlerine başlamış ve zaman zaman düzenlenen mali aflara meslek örgütü olarak sıcak bakmadıklarını ifade etmiştir. Bu tür düzenlemelere sıcak bakmamakla birlikte mali idareye yardımcı olmak için Oda olarak elimizden gelen gayreti göstererek meslek mensuplarına tüm ilçeler dolaşarak gerekli eğitimlerin verilmekte olduğunu belirtmiştir.

Gelir İdaresi Başkanı Sn. Adnan Ertürk, KDV iadesi konusunda kısa bir açıklama yaparak konuşmasına başlamış ve 6736 sayılı Kanunun tanıtımı için görsel ve yazılı anlamda bir çok bilgilendirme broşürleri,

Film vs. gibi reklam araçlarından faydalandıklarını belirterek 6736 sayılı Kanun hakkında kısa bir sunum yapmıştır.

Gelir İdaresi Başkanı Sn. Adnan ERTÜRK, Gelir İdaresi Başkan Yardımcıları Sn. Ayşe DİL-BAY, Sn. Rıza ÇELEN ve Sn. Mahmut SÜTÇÜ, Ankara YMM Odası Başkanı Sn. Nurettin ÇEKİCİ, konu ile ilgili sorulara cevap vermek üzere sunum masasındaki yerlerini almışlar ve konferans meslek mensuplarının soru-cevap bölümü ile sona ermiştir.





## E-Fatura E-Defter E-Arşiv Fatura Semineri 19 Kasım 2016 Tarihinde Yapıldı



Gazi Üniversitesi İİBF 100. Yıl Konferans salonunda 19 Kasım 2016 tarihinde Gerçekleştirilen “e-fatura, e-arşiv fatura, e- defter uygulamaları” konulu seminer çok sayıda üyenin katılımı ile gerçekleşti.

Oda Sekreteri Naci ALKAN’ın sunuş konuşmasının ardından açılış konuşmasını yapan Oda Başkanı Ali ŞAHİN ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal sorunlar konusunda kısa bir değerlendirme yaparak ASMMMO nun eğitime verdiği öneme vurgu yaptı.

Katılımcılara; seminer girişinde konu ile ilgili odamız tarafından hazırlanan kitap dağıtımını yapıldı.

Seminere GİB Elektronik Defter ve Belge Yönetim Müdürü Şahin Engin UYSAL ve odamız üyesi SMMM Selçuk GÜLTEN konuşmacı olarak katıldılar. Sayın UY-

SAL; genel olarak elektronik Vergi uygulamalarında geç başlamanıza rağmen Avrupa’nın önünde olduğumuzu bu uygulamanın başlangıçta sıkıntılara yol açsa bile, uygulama yerleştikten sonra meslektaşlara büyük kolaylıklar sağlayacağını açıklayarak konu hakkında genel bilgileri aktardı. Uygulamaya yönelik bilgiler meslektaşımız SMMM GÜLTEN ise akıcı anlatımının yanı sıra pratikte yaşanan sıkıntıları ve çözüm yollarını açıkladı.





# 10 KASIM 2016 ANITKABİR ZİYARETİ



ASMMMO Başkanı Ali Şahin Anıtkabirde barışın önemine dikkat çekti. Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Ali Şahin; oda yönetimi, kurulları ve çok sayıda meslektaşıyla beraber Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete gidişinin 78. yıl dönümünde Anıtkabir'de hazır bulundu.

10 Kasım nedeniyle Atasına koşan yüzbinlerce yurttaşla birlikte yürüyen Ankaralı Mali Müşavirler ve Muhasebeciler adına konuşan ASMMMO Başkanı Ali Şahin dünyada barışın egemen olmasını vurgulayarak Şunları söyledi: Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi 'Dünyada ve dünya milletleri arasında sükun, huzur ve iyi geçim olmazsa, bir millet kendisi için ne yaparsa yapsın, huzurdan mahrumdur.' Bizde bunu savunuyoruz. Ankaralı Mali Müşavirler ve Muhasebeciler olarak ülkemizde, komşularımızda ve dünyanın her yerinde barışın egemen olmasını diliyoruz.





# BİLİRKİŞİ EĞİTİMİ

## 26-27 Kasım 2016 TARİHLERİNDE ALTINEL OTEL'DE YAPILDI

26-27 kasım 2016 tarihleri aralığında Ankara Etap Altinel Hotelde yapılan BİLİRKİŞİLİK EĞİTİMİ Ankara içi ve dışından yaklaşık 100 kişilik meslek mensubunun katılımıyla gerçekleştirilmiş ve eğitim 2 gün sürmüştür.

24 kasım 2016 tarihinde çıkarılan BİLİRKİŞİLİK YASASI, eğitimin gecikmeden sıcağı sıcağına yapılması zorunluluğunu doğurmuştur.

Eğitim açış konuşmasında oda başkanımız Ali ŞAHİN odamızın görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir.

Bilirkişilik; nitelikli tarafsız ilkeli vicdani sorumluluk isteyen bir hizmet türüdür. Bu vasıfları fazlasıyla taşıyan ve öncelikli hak eden meslek örgütümüzdür.

Şuna gönülden inanıyorum ki; Sizler tarafından düzenlenecek raporlar yargıda hakkaniyeti sağlayacaktır.

Ayrıca çeşitli toplantılarda belirttiğimiz





gibi uzlaştırmacılık Yasası ile ilgili sizlerin de gayretleriyle faks-mail-tel. vb. siyasi iradeye çok ciddi baskıda bulunulmuştur.

Hukukçuların tekeline verilmeye çalışılan bu mesleki görevin ‘Hukuk eğitimi almış’ şeklinde değiştirilmesine ve bu işi en iyi şekilde yapacağımızı anlatmaya ve yasanın bu şekilde çıkması için gerekli görüşmeleri hız kesmeden yapmaya devam ediyoruz.

Huzurlarınızda eğitimcilerimize yönetim kurulumuz adına teşekkürlerimizi sunarken katılımlarınızdan dolayı sizlere de teşekkür ediyor eğitiminizin faydalı ve başarılı geçmesini diliyorum diyerek sözlerine son vermiştir.

İki gün süren seminerimizin birinci gününde; “Asliye Ticaret Mahkemelerinde Görülen Davalar ile Bu Davalara İlişkin Bilirkişi Atanması ve Bilirkişi’den Beklenen Hususlar” konusu 2.Asliye Ticaret Mahkemesi Başkanı Sn. Mehmet TUNÇ tarafından,

“Ticaret Mahkemelerinde Görülen Davalar, Asliye Ticaret Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri” konusu Emekli Hakim-Bilirkişi Sn. Bir-

dane ŞİMŞEK tarafından,

“Ticaret Mahkemelerinde Görülen Davalara İlişkin Örnek Uygulamalar” konusu Avukat-Bilirkişi Sn. Nevra BAŞKAL ÜNAL, SMMM-Bilirkişi Sn.Güner KARDEŞ ARISOY ve SMMM-Bilirkişi Sn. Hafize SARIKAYA tarafından sunulmuştur.

Eğitim Seminerinin ikinci gününde “Ceza ve Ağır Ceza Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri”, “Ceza Muhakemeleri Kanunu Açısından Bilirkişilik”, “Bilirkişilerin Görev ve Sorumlulukları”, “Ceza Davalarında SMMM Bilirkişilerin Rolü” ve “Bilirkişi İncelenmesi ve Raporlamadan Beklentiler” konusu Batı Adliyesi 8. Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi Sn. Hayrettin TÜRE tarafından,

“Ceza Mahkemelerinde Görülen Davalara İlişkin Örnek Uygulamalar (VUK 359/b, 359/a-2 Özellikli Durumlar” ve “Kooperatifler ile İlgili Örnek Uygulamalar” konusunu Avukat-Bilirkişi Sn. Nevra BAŞKAL ÜNAL, SMMM-Bilirkişi Sn.Güner KARDEŞ ARISOY ve SMMM-Bilirkişi Sn.Hafize SARIKAYA tarafından, sunulurak Bilirkişilik Eğitim başarı ile sona ermiştir.



## MESLEK MENSUPLARI İFTAR YEMEĞİNDE BULUŞTU



Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASM-MMO), iftar yemeği etkinliği meslek mensuplarını bir araya getirdi. TÜRMOB Başkanı Nail Sanlı, Ankara YMM Oda Başkanı Nurettin Çekici, Mali Müşavirler Muhasebeciler Birliği Derneği Ankara Şube Başkanı Yücel Ulusoylu'nun yanı sıra ASMMMO Oda Kurulları, TÜRMOB Yönetim Kurulu üyeleri, çok sayıda meslek mensubu ve aileleri katıldı.

Gölbaşı Akalın Tesislerinde yapılan iftar yemeğinin ardından Oda Sekreteri Naci Alkan sunuş konuşması yaptı. Alkan, iftar vesilesiyle bir arada olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Alkan, geceye katılan meslek mensuplarına ve ailelerine teşekkür etti.

Oda Başkanı Ali Şahin ise konuşmasına Mevlana, Hacı Bektaş ve Yunus Emre'den sözlerle birlik ve beraberlik vurgusu yaptı. Başkan Şahin, kimseyi ötekileştirmeden, her türlü inanç ve düşünceye saygı duyduklarının altını çizdiği konuşmasında şunları söyledi, "Gösterdiğiniz özverilerle bu uzak mekanda bizlere katıldığınız için sizlere teşekkür ediyor, oda yönetimi olarak bizler de sizlerle bir arada olmaktan büyük mutluluk duyduğumuzu ifade ediyor, ASMMMO olarak düzenlemiş olduğumuz İftar yemeğimize hoş geldiniz diyoruz."

Odamızın siz üyelerin ödemiş olduğu aidatların dışında bir geliri bulunmamaktadır. Meslektaşlarımızın odaya olan aidat borcu on bir milyon liradır. Bu durum, meslektaşlarımızın çok önemli bir bölümünün maddi sıkıntılar içinde olduğunu göstermektedir. Bu durum, oda yönetimi olarak bizlerin yapacağı her kuruluşluk harcamada son derece titiz olmayı zorunlu kılmaktadır. Oda adına yapacağımız harcamalar, kapsayıcı nitelikte ve mesleğimiz adına anlamlı alanlara olmalıdır. Her türlü inanç ve düşüncedeki meslektaşlarımız bizler için aynı değerde ve önemdedir. Bu anlamda, insanlarımızın inançları temelinde bazı kutsal gün ve etkinliklerle, oda kaynaklarını kullanarak kendimize siyasi rant elde etme endişesinde olmadık ve bundan sonra da olmayacağız. Ayrıştırıcı, ötekileştirici anlayış ve uygulamalar içinde olmayacağız. Ülke genelinde de, bu tür anlayış ve uygulamaları eleştirmekten, bunlara karşı tavır almaktan da asla vazgeçmeyeceğiz.

Fark görmek isteyenler, bizim farkımızı işte bu şekilde göreceklerdir."

"Gene gel, gene.

Ne olursan ol, ister kafir ol,

İster ateşe tap, ister puta,

İster yüz kere tövbe etmiş ol,  
ister yüz kere bozmuş ol tövbeni...  
Umutsuzluk kapısı değil bu kapı,  
Nasılsan,  
Öyle gel..."  
diyen Mevlana ile  
"Gelin tanış olalım,  
İşi kolay tutalım  
Sevelim sevillelim  
Dünya kimseye kalmaz"  
diyen Yunus Emre ve  
Hararet nardadır saçda degildir  
Keramet sendedir taçda degildir  
Her ne ararsan kendinde ara

Kudüs'te Mekke'de Hac'da degildir." diyen Hacı Bektaş'ı Veli'nin sözlerinden yola çıkarak bu mesleğin temsilcileri, ülkenin sorumluluk sahibi aydınları olarak, düşmanlıklara, savaşımlara, ötekileştirmelere inat; yüz yıllar öncesinden



Yunus'un, Mevlana'nın Hacı Bektaş'ı Veli'nin yolladığı, fakat neredeyse kaybettiğimiz sevgiyi ve hoş görüyü bu gece hep birlikte yeniden yaşayabilirsek; bu en büyük kazancımız olacaktır" diyen Başkan Ali Şahin, konuşmasını şu sözlerle tamamladı; "İnsanlara iyilik öngören bu kutsal günlerin, ülkemize ve bölgemize barış ve kardeşlik içinde mutlulukla yaşayacakları bir hayat getirmesi dileğiyle, yaklaşmakta olan bayramınızı kutluyor, hepinizi saygı ile selamlıyorum."

Geceye katılan TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı da konuşmasında terör olaylarından duyduğu rahatsızlığı dile getirdi. Sanlı, terörün her türlüşünü lanetlediklerini belirterek, birlik ve beraberlik vurgusunda bulundu. TÜRMOB olarak meslek mensuplarının sorunlarını çözmek için gayret sarf ettiklerinin altını çizen Sanlı, "Meslek mensuplarımızın yaşadığı sıkıntıları biliyoruz. Bu yükü azaltmak için gerekli çabayı gösteriyoruz. Geçtiğimiz günlerde yapmış olduğumuz iftar programına sayın Maliye Bakanımız katıldı. Kendisine bazı konulardaki taleplerimizi ilettik. Her vesileyle sizlerin yaşadığı zorlukları anlatmaya gayret ediyoruz" dedi.

## ASMMMO'dan TÜRMOB'a Nezaket Ziyareti



Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin ve yönetim kurulu üyeleri TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı'yı makamında ziyaret ederek bir süre görüştü.

Seçimler sonrası ilk resmi ziyareti TÜRMOB'a gerçekleştirdiklerini belirten Başkan Ali Şahin, "Odamızın seçimleri sonrası üyelerimizin teveccühüyle oluşan yeni yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerimizle genel başkanımızı makamında ziyaret ettik. Kendilerine ilgilerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Bundan sonraki süreçte üst birliğimizle yakın çalışma içerisinde mesleğimize ve

meslektaşlarımıza katkı sunmanın çabası içerisinde olacağız" dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı da ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Genel Başkan Sanlı, yeni seçilen üyelere başarı temennisinde bulundu.

ASMMMO Başkanı Ali Şahin, TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı'ya ziyaretin anısına bir tablo hediye etti. Ziyarete, Oda Sekreteri Naci Alkan, Oda Başkan Yardımcıları Hayrettin Çelik, Nurali Keleş, Oda Saymanı Turgut Bahadır, Disiplin Kurulu Başkanı Fatih Sülahi, Başkan Yardımcısı Kayhan Surat ve Denetleme Kurulu Üyesi Sebahattin Gül katıldı.

## ASMMMO YÖNETİMİNİN TÜRMOB BAŞKANINA ZİYARETİ

ASMMMO Başkanı Ali Şahin yönetim denetim ve disiplin kurullardan oluşan heyet TÜRMOB genel başkanlığına seçilen Prof. Dr. Cemal Yükselen ve yönetim kurulunu tebrik ziyaretinde bulundu. TÜRMOB yönetimince çok sıcak ve samimi bir ortamda karşılanan heyetimizin Ankara Odamızla ilgili sorunları ve mesleki sorunlar dile getirildi ve iletildi.

TÜRMOB yönetimince sorunlarımıza ilgi gösterildiği gibi başkent odası olmamız nedeniyle işbirliğinin daha ileri safhalarda olması gerekliliği konusunda görüş birliğine varıldı. Tebrik ziyareti anısına toplu fotoğraf çekimi gerçekleştirildi.



## Maliye Bakanlığı Müsteşarı Abdullah Kaya'yı Ziyaret ettik



Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası üst düzey temaslarına devam ediyor. ASMMMO Başkanı Ali Şahin, Yönetim, Denetleme ve Disiplin kurullarından oluşan bir heyetle Maliye Bakanlığı Müsteşarı Abdullah Kaya'yı ziyaret ederek meslekte yaşanan sorunları dile getirdi.

ASMMMO heyeti son dönemde gündeme gelen katma değer beyannamesinde belge sayılarının bildirilmesinin kaldırılması konusunda meslek mensuplarının taleplerini iletirken Maliye Bakanlığı Müsteşarı Abdullah Kaya talepleri olumlu karşılayarak bu hususta konuyla ilgileneceğini belirtti.

Yapılan görüşmede birçok mesleki konuya değinilirken; düzeltme bildirimlerinde ceza olmaması, güncellemelerin sık sık yapılmaması ve belirli periyotlar şeklinde yapılması, gün-

cellemede meslek örgütünün fikrinin alınması gibi konuların üzerinde duruldu. Yapılan görüşmede kesin mizanın kaldırılacağı yönünde de söz alındığı görüldü.

Ali Şahin başkanlığında üst düzey temaslarını sürdüren ASMMMO heyeti aynı zamanda Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığını ziyaret etti.



## EKONOMİ



Gazi Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Aziz Konukman, oda yöneticilerimizi ziyareti sırasında Türkiye ekonomisi ile ilgili görüşlerini bizlerle paylaştı. Özet olarak belirttiği hususlar şunlardır:

### BUGÜNE KADAR EKONOMİNİN TELÂFİSİ YURTDIŞI KAYITDIŞI PARAYDI.

İlk 9 ayki veriler yabancı sermaye girişlerinin bir önceki yılın eş dönemine göre gerilediğini gösteriyor. Fakat bu gerileme Korkut Boratav hocanın son günlerdeki kriz söyleşilerinde de ifade ettiği gibi 2009 krizindeki boyutlarda değil. 2008-2009 krizinin on üç ayı boyunca 11,7 milyar dolar tutarında net hata ve noksan kaleminde gösterilen kayıt dışı para girişi gerçekleşmiş; bu akım, yabancı sermaye çıkışlarını aşmıştı. Bu dönemde benzer bir telâfi imkânı söz konusu olabilir mi? Zor gözüküyor. Arabistan ve bazı diğer ülkelerden para akışı olursa belki telâfi edilebilir. Ancak kolay değil. Petrol fiyatlarının düşüşü ile S. Arabistan bütçe açısından büyük sıkıntıya düştü. Çok ciddi bütçe disiplin uygulamalarına başlamak zorunda kaldı. Türkiye ne yapıyor peki, bu konuda bir tek Merkez Bankası'nın bir önlem olarak 50 baz puan faiz artışı yaptı. Görülüyor. Politika faizi 7,50'den 8,00'e arttı. 2011'de böyle bir dolar artışında çok daha yüksek oranda faiz artırımını ile bu dolardaki artış durabilmişti. Bunda gecikme de söz konusu üstelik. Merkez Bankası siyasi iradeye rağmen faiz artırımına gitti. Üstelikde merkez bankasının kararı hemen akabinde AB konseyi kararı ile dolarda bu kararın etkisi çok sınırlı hale geldi ve ateş gene yükseldi.

### HÜKÜMET BÜTÇEYİ KAMUOYU GÜNDEMİNDEN KAÇIRIYOR.

Hükümetin 5018 Mali Kontrol Yasasının öngördüğü vadelere uymaması bütçe hakkının çok ciddi bir biçimde erozyona uğraması demektir. Meslek örgütlerinin bu konularda çok tartışmasına imkan

vermeden bütçenin adeta kamuoyu gündeminden kaçırılması anlamına gelir. Bütçe ve dayandığı belgelerin (orta vadeli program, orta vadeli mali plan gibi) mürekkebi kurumadan çöpe atılması söz konusudur. Çünkü makro büyüklükleri ortalama dolar kuru dikkate alınarak belirlenen bir bütçenin 2016 için 2,96; 2017 için 3,18; 2018 için 3,29; 2019 için 3,38 dolar kuru öngörmesi ve bu öngörülerin daha şimdiden aşılmış olması bunun kanıtıdır. Bu durumda bu büyüklükleri şu an için tartışmanın anlamı bile yoktur. İşsizlik rakamlarında ise 2017-2018 için işsizlik rakamları %10 civarında ön görülürken 2016 Ağustos rakamı şimdiden %11,3 oldu. Benzer öngörü şaşmaları diğer makro büyüklükler için de geçerlidir. Özetle Hükümetin bütçesi ile bütçenin dayandığı orta vadeli programı ve orta vadeli mali planı döviz kurunun şaşması ile değerini yitirmiştir.

### BÜYÜME 2017'DE TUTMAYACAK

Türkiye'nin gerçek anlamda kalkınabilmesi için mevcut potansiyel büyüme oranını yukarı çekmesi gerekmektedir. Şu anki potansiyel büyüme oranı %5 civarındadır. Bunu %7'lere taşınmalıdır. Oysa 2016 için büyüme tahmini 3,2 2017 için 4,4'tür. Görülüyor ki ülkenin bir büyüme yetmezliği sorunu bulunmakta ve Hükümet de bunu kabullenmiş gözükmektedir. Kaldı ki bu iddiasız hedeflerin bile gerçekleşmesi bir hayli zordur. Çünkü büyümenin aşağı doğru gitmesini önleyecek telâfi mekanizmaları oldukça yetersiz kalmıştır. Örneğin borçların yeniden yapılandırılmasını denendi, vergi barışına başvuruldu. Ancak bu tür düzenlemelerin istenilen sonuçları vermeyeceği anlaşılmaktadır. Kaldı ki bu düzenlemeler sonuç verse bile bunların yatırım ortamını iyileştirmeye sınırlı bir katkı vereceği gözükmektedir. Dolayısıyla bu düzenlemelerin yeterli bir telâfi önlemi olamayacağı açıktır. Durumu zorlaştıracak bir diğer gelişme de Merkez Bankası'nın geçtiğimiz günlerde FED'in faiz artışı karşısında olası bir faiz artışına gidebilecek olmasıdır. Böyle bir durumda hiç şüphesiz hem yurtiçi yatırımlar azalma eğilimine girebilecek, yani yatırım ortamı kötüleşebilecek hem de yabancı sermaye çıkışları yaşanabilecektir. Biz istediğimiz kadar içeride faizleri arttıralım bunun sıcak para kaçışına mani olması güç gözüküyor.

2016'nın 2. Çeyreği itibarı ile 421,4 milyar dolar dış borcumuz bulunuyor. Bunun 3'te 2 si özel sektöre ait. Bu rakamın 3'te 1'i ise kısa vadeli. Özel



sektör saatli bomba üzerinde oturuyor. Eylül 2016 itibarı ile 1 yıl içinde ödenecek dış borç miktarı 164,7 milyar, son 12 ay itibarıyla cari işlemler açığı da 32,4 milyar dolar düzeyinde. İkisi eklendiğinde toplam değer ise 197,1 milyar dolara ulaşıyor. Burada acilen çevirmek zorunda olduğumuz bir borç bulunmakta. Özetle ülkemiz hem dış borç stoku hem de bir yıl içinde çevirmek durumunda olduğu borç yüzünden oldukça zor durumda.

#### DEVLET TEDBİR OLARAK NELERİ GÖRÜYOR ?

Ekonomiye can suyu verme çabaları var bu arada. Proje bazlı yatırım desteği getirilmek isteniyor. Projelerde asgari yatırım tutarı 100 milyon dolar olarak öngörülüyor. Bu düzenleme 7 Eylül'de yürürlüğe giren 6745 sayılı Torba Yasa ile geldi. Usul ve esasları ise 26 Kasım tarih ve 9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlendi. 22 Kasım'da da 678 sayılı OHAL kararnamesi ile çok kritik bir madde eklediler bu yasaya. Bu teşvikten yararlanıyorsan Kamu İhale Yasası'yla Kamu Sözleşmeleri Yasası uygulanmıyor.

Bu düzenlemeyle Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımların proje bazlı olarak desteklenmesi amaçlanıyor. Ancak bu projelerin somut tanımları yok. Ekonomi Bakanlığı'nca teşvik edilmesine karar verilen bir yatırım, yer ve sektör kısıtlaması olmaksızın destekleniyor. O yüzden 'süper teşvik' olarak değerlendiriliyor. Bu yasa ile getirilen destek türlerinin birkaçı dışındakiler, zaten yatırımları teşvik mevzuatı çerçevesinde veriliyordu. 2012'de yürürlüğe giren bir kararname ile Hazine taşınmazı tahsis ediliyor, kurumlar vergisi, KDV ve gümrük gibi vergiler ödetilmiyor, işçi ve işveren sigorta primleri devletçe üstleniliyor, kullanılan kredilerin faizlerinin bir bölümü hibe olarak karşılanıyordu. Yeni yasayla bunlara, nitelikli eleman çalıştırma desteği, altyapı desteği, hibe desteği, enerji desteği gibi bir sürü destek eklendi. Alt yapıyı devlet getirecek, yo-

lunu, suyu enerji hattını yapacak, kurumlar ve gümrük vergisi alınmayacak, başka faaliyetlerden elde ettiği kazançlara da vergi indirimi uygulanacak, nitelikli personelin ücretini, kullandığı enerjinin 10 yıl boyunca yarı parasını devlet ödeyecek. Devlet isterse projeye ortak olabilecek. Yani işler kötüye giderse yatırımcının sermayesine katkı sunacak. Devletin malı deniz yemeyen domuz misali!

Daha önemlisi 'teşvikler yatırımcının talebine göre şekillendirilecektir' deniliyor. Ayrıca başka yasalarla getirilmiş olan izin, tahsis, ruhsat, lisans, tesciller varsa başka kısıtlayıcı kurallar için istisnalar getirilecek. 'Ben senin için bu projeye özgü bir cennet yaratacağım, devletin herhangi bir kısıtlamasıyla karşılaşmayacaksın' deniliyor. 'Başka yasalarda ne dendiğine bakma, sen istediğini yapabilirsin' demektir bu.

'Buna bir de isim koydular: Terzi işi teşvik. Adama göre biçilip provalar yapılacak yani. Bunların hepsinin yatırım tutarları dolar cinsinden. Hayatımızın her şeyi dolar cinsinden ama hükümet çevreleri biz TL'ye dönüyoruz diyorlar.

Bir diğer can suyu verme projesi, 22 Kasım'da da 678 sayılı OHAL kararnamesi ile getirilen cazibe merkezleri programıdır. Program ile görece az gelişmiş bölgelerdeki yatırım ortamını canlandıracak istihdam, üretim ve ihracatı artırmak suretiyle bölgelerarası gelişmiş farklarının azaltılması amaçlanmaktadır. Cazibe merkezleri doğu ve güney doğudaki 23 il ayrı merkezlerde kümelenilerek oluşturulmaktadır. Bu kapsamda Elazığ, Erzurum, Van, Kars ve Diyarbakır merkezli olmak üzere 5 adet cazibe merkezi kurulması öngörülmektedir. Verilecek teşvikler pek de yeni sayılmaz. Bu merkezlere dahil illerde yeni yatırımlar yapılması ve çeşitli nedenlerle faaliyet gösteremeyen tesislerin yeniden ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır. Burada yeni olan teşviklerden ziyade kurulacak merkezlerin kendisidir. Hatırlanacaktır, bu bölgelerle ilgili çok sayıda teşvik paketi açıklanmış ancak hiçbirisinden bir sonuç alınamamıştı. Bu kez sonuç alınması daha da zor gözüküyor. Çünkü bu illerde can ve mal güvenliği sorunu henüz çözülebilmemiş değildir.

Başbakan Binali Yıldırım'ın geçtiğimiz günlerde açıkladığı ekonomiye ilişkin tedbirlere gelince o da çok umut var gözüküyor. İşveren ve ihracatçının gözetildiği tedbirler şunlardan oluşuyor: Kredi Garanti Fonu'nun kefaletiyle sanayicilere 250 mil-



yar liralık destek sağlanması, yatırıma kamu katkısının artırılması, SGK prim ödemelerinin ötelenmesi, yurt içinden sağlanacak Türk malı ve hizmetlere sıfır faiz uygulaması, 500 bin kişinin İŞKUR'un aktif iş gücü programından yararlandırılması, KOBİ'lere ilk 12 ay için geri ödemesiz 3 yıl vadeli 50 bin liralık kredi sağlanması, BDDK tarafından bütün kredilerin yeniden yapılandırılması. Bu tedbirler alınırken şu ilkelerden taviz verilmeyecek: devlette tasarrufla gidilecek, ilave borçlanma yapılmayacak, bütçe kalemleri arasında kaydırma yapılacak, mecbur kalınmadıkça döviz üzerinden sözleşme yapılmayacak ve eğer mümkünse eski sözleşmeler Türk Lirası'na çevrilecek.

Bu tedbirlerden bir kısmı daha önce denenmiş tedbirlerdir. Örneğin kredi yapılandırılması ve İŞKUR'un aktif iş gücü programlarının devreye sokulması. Özellikle ikincisi zaten uygulamada olan bir düzenlemedir. Kaldı ki bu düzenlemenin özel sektördeki istihdama katkısı sınırlı düzeyde kalmıştır. Dolayısıyla 500 bin kişilik istihdam hedefi gerçekleşmesi çok zor olan iddialı bir hedeftir. Bu arada ayrıca 100 bin kişinin Toplum Yararına Çalışma Programı'na alınması öngörülmektedir. Bunun gerçekleşmesi daha muhtemeldir. Çünkü ödemeleri İşsizlik Fonu'ndan yapıldığı için, bütçeden para harcanmamış, kadrolar şişmemiş görünecektir. Böylece Hükümet elini cebine atmadan, kamu hizmeti alanında kendine ucuz işgücü sağlamış olacaktır. Ne yazık ki köleliğin günümüz versiyonlarından biri olan bir istihdam biçimi çarpıtıcı bir algı yönetimiyle emekçilerin lehine bir düzenlemeymiş gibi sunulabilmektedir.

Bu tedbirlerden tek dişe dokunur olanı Kredi Garanti Fonu'nun kefaletiyle sanayicilere 250 milyar liralık destek sağlanacak olmasıdır. Bankaların bu miktardaki bir kredi tutarını KOBİ'lere kullanabilmesi için bu tutara karşılık gelecek teminat tutarının Kredi Garanti Fonu'na Hükümet tarafından yatırılması gerekmektedir. Burada sorun bu kaynağın nereden bulunacağıdır. Yukarıda ifade edilen ilkelerden anlaşılacağı üzere, Hükümet ilave borçlanmaya gitmeyecek ve bu tutarı bütçede yapacağı tasarruflar ve bütçe içi kaydırmalarla sağlamaya çalışacaktır. İlk seçeneğin pek inandırıcılığı bulunmamaktadır. Çünkü Sarayın büyük boyutlardaki masrafları, Cumhurbaşkanlığının dönem bitmeden arttırılan ödeneği ortadadır. Lüks arabaları görüyoruz, kira-lama gelirleri dehşet boyutlardadır. Bunlar Sayıştay raporlarına da konu olmuş durumdadır. İkincisi ise

kendi içinde sorunludur. Bütçe kalemleri arasında kaydırma yapılması kaynağın çekildiği hizmet kaleminde hizmet üretilemeyeceği ya da aksayacağı anlamına gelmektedir. Bütçe kalemleri için ödenek o kalemlerde hizmet üretileceği gerekçesiyle verilmektedir. Kaynak yaratma uğruna bütçe kalemleri arasında kaydırma yapıldığında hiç kuşkusuz kimi kamu hizmetleri büyük ölçüde aksamış olacaktır. Kaynak sorunu sadece bu tedbirle sınırlı değildir. Diğer tedbirler de önemli ölçüde kaynak gerektirmektedir. Kredi Garanti Fonu kefaletiyle ilgili kaynak sorunu çözüme kavuşturulsa bile kullanılacak kredilere talep yeteri düzeyde olamayacaktır. Bunun iki önemli nedeni var. Birincisi KOBİ'lerin özel durumundan kaynaklanıyor. Çünkü bu tür kredi kullanımında çekini, senedini, vergi ve SGK borcunu ödeyemeyen firma ve esnafa kredi verilememektedir. Ne yazık ki, bu tür durumdaki KOBİ'lerin sayısı azımsanamayacak kadar yüksektir. Yani bu tür bir krediyi kullanabilecek sicili temiz KOBİ sayısı yok denecek kadar azdır. İkincisi iktisadi konjonktürün olumsuz oluşuyla ilgilidir. Bu yılın Ekim ayında dahilde alınan KDV gelir tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27.3 oranında gerilemiştir. İlk 10 aydaki tahsilat ise ancak yüzde 6.2 oranında artabilmiştir. Bu iç piyasada mal ve hizmet hareketinde ciddi bir daralmaya işaret etmektedir. Zaten ilk sorun, büyük ölçüde ikincisinin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İlk sorun bir sicil affıyla (KOBİ çevrelerinde bu talep seslendiriliyor) çözüme kavuşturulsa bile ikinci sorun (talep yetersizliği) varlığını sürdürmektedir.

Bu tedbirlerden en muğlak olanı ise ilkesel düzeyde tanımlanan düzenlemedir. Deniliyor ki mecbur kalınmadıkça döviz üzerinden sözleşme yapılmayacak ve eğer mümkünse eski sözleşmeler Türk Lirası'na çevrilecektir. Demek ki mecbur kalındığında döviz üzerinden sözleşme yapılabilecek ve mümkün değilse eski sözleşmeler Türk Lirası'na çevrilemeyecektir. Anlaşılan döviz üzerinden sözleşme yapılmış mega projelerin (Sinop ve Akkuyu Nükleer Santralleri, İstanbul-İzmir Otoyolu, İstanbul 3'üncü Havalimanı, Marmaray projesi vd.) hepsi mevcut haliyle sürdürülecektir. Dolayısıyla bu düzenleme laftan öteye gitmemektedir. Sadece vatandaşın beklemeyelim, devletin de bu işlere yardımcı olması lazım diyorlar ama pratikte bunun bir karşılığı bulunmamaktadır.

Bu telâfi edici önlemler etkili olabilecek mi ? Pek umutlu değiliz, bekleyip göreceğiz .

## 25. ANADOLU ODALARI PLATFORMU

25. ANADOLU ODALARI PLATFORMU TOPLANTISI Eskişehir SMMM Odası ev sahipliğinde 29 Ekim 2016 tarihinde Rixos otelde gerçekleştirildi.

Toplantıya TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı A. Masis YONTAN, TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Masum TÜRKER ve Ertuğrul ERDEM ile Ankara SMMM Odası'ndan Başkan Ali ŞAHİN, Başkan Yardımcısı Hayrettin Çelik, Başkan Yardımcısı Nurali KELEŞ, Oda Sekreteri Naci ALKAN, Sayman Turgut BAHADIR, Yö-

netim Kurulu Üyesi Mehmet Okkalı, Disiplin Kurulu Başkanı Fatih SÜLAHİ, Disiplin Kurulu Üyesi Ergin KONUKÇU, Denetleme Kurulu Başkanı Mustafa Orman, Denetleme Kurulu Üyeleri Erdoğan Ertürk ve Sebahattin Gül'ün yanı sıra Aksaray, Bilecik, Çankırı, Erzurum, Eskişehir, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Sivas, Yozgat, Bursa SMMM Odalarının Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri katıldı.



## MESLEKTAŞLARIMIZ AŞURE ETKİNLİĞİNDE BULUŞTU

Aşure gününü nedeniyle Odamızda ikram edilen aşureye meslektaşlarımız yoğun ilgi gösterdi. Oda Başkanımız Sayın Ali ŞAHİN konuşma

yaparak aşure gününün meslektaşlarımızın birlik ve beraberliğine vesile olduğunu belirtti.





## Kültür - Sanat

Salman YILMAZ - SMMM



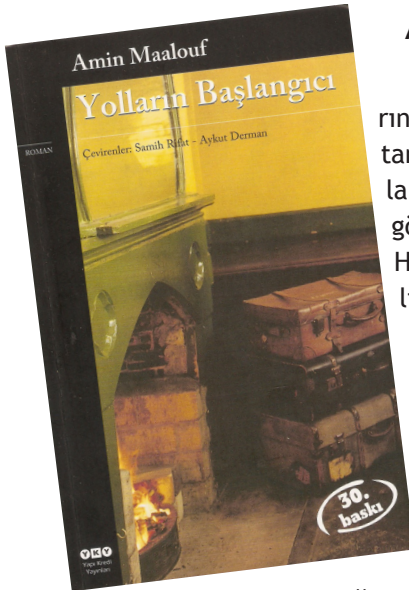
### Paulo COELHO / CASUS

Latin Amerika edebiyatının önde gelen isimlerinden Paulo Coelho'nun son eseri Casus. 1988 yılında, Simyacı adlı eseri ile edebiyat dünyasına giren ve peş peşe yayımladığı eserleri ile Gabriel Garci Marquez'den sonra en çok okunan Latin yazar olmuştur. 1947 doğumlu, Brezilya asıllı yazarın daha öncede Brida, Elif, Aldatmak, Onbir Dakika, Hac, Zahir adlarında olmak üzere onbeşten fazla eseri bulunmaktadır.

Yazar son eseri Casus'ta tarihten bir kesit sunmaktadır. Birinci Dünya Savaşı içerisinde, Fransa'nın sırlarını Almanlara satmaktan hüküm giyen ve sonunda kurşuna dizilen ünlü dansçı/casus Mata Hari'nin avukatı ile yaptığı yazışmalardan yola çıkarak kurgulanmış ve tüm özgür ve bağımsız ruhlu kadınlara ithaf edilmiş bir roman.

Mata Hari; Hollanda doğumlu, Fransız vatandaşı olup, hayatını dans yaparak, erkek egemen bir dünyada yaşamını kazanmaya çalışmaktadır. Hep dik durmuş, asla boyun eğmemiş bir ruh haline sahiptir. Ekim/1917'de casusluk suçlamasıyla kurşuna dizilmeye götürülürken bile asla ödün vermemiş, "Beni öldürmekle Fransızlar savaşı kazanacağını mı düşünüyor." diyerek, hayatla adeta alay etmiştir.

Paulo Coelho, işte bu cesur, gizemli ve özgür kadın üzerinden hayatı ve adaleti sorgulamaktadır. Gerçek adalet, hiç bir zaman olmadı ki.



### Amin MAALOUF / YOLLARIN BAŞLANGICI

Aileden Osmanlı vatandaşı olan, 1949 Lübnan/Beyrut doğumlu, Fransız yazarın asıl mesleği gazetecilik olmasına rağmen, daha çok roman ve denemeleri ile tanınmaktadır. Eserlerinin hemen tamamında tanıdık bildik mekanları ve insanları anlatır. Bizim coğrafyamız, bizim tarihimiz. Kimine göre Ortadoğu, kimine göre batı Asya. Edebiyat dünyası O'nu önce Semerkant ile tanıdı ve sevdi. Ömer Hayyam, Hassan Sabbah ve ünlü Selçuklu veziri Nizamülmülk gibi aykırı üç farklı karakteri bir araya getirdi.

Yolların Başlangıcı'nda ise, 1800'lü yılların sonlarından, 1920 'lere kadar olan tarihi süreçten hareketle kendi ailesini anlatmakta. Göçler, yolculuklar ve arayışlar. Beyrut, Havana, Amerika, İstanbul ve İzmir dolaşırken , aniden Mustafa Kemal ile yüz yüze geliverirsiniz. Osmanlı'nın çöküş ve dağılma yıllarıdır. Uluslaşma süreci başlamıştır. Butros bu süreçten hayli kaygılıdır. Osmanlı'nın yok olmasına gönlü bir türlü razı değildir. Bu süreci durduracak bir şeylerin yapılması gerektiğine inanır. Ancak, yeni bir güneşin doğmakta olduğunun da farkındadır. İşte o güneşin Mustafa Kemal olduğuna inanır. Hem de öylesine inanır ki, doğacak çocuğun adının Kemal olmasına karar verir. Gel gelelim ki çocuk kız doğar. Ama Butros kararından dönmez , kızının adını Kemal koyar. İşte bu romanın yazılmasında asıl verileri yazarımızın da halası olan Kemal sağlar.

Amin Maalouf; bugüne kadar yirmiden fazla eser üretmiştir. Işık Bahçeleri, Doğunun Limanları, Yüzüncü Ad, Afrikalı Leo, Tanios Kayası ve Ölümcül Kimlikler sayılabilir. Yazar; 1993 yılında Goncourt edebiyat ödülüne değer görülmüştür.



### BÜYÜLÜ SANAT / SİNEMA : JULIETA

İspanyol yönetmen Pedro ALMODÓVAR'ın son filmi Julieta. Gençlik dönemini oynayan Adriana Ugarte müthiş. İleri yaşı ise Emma Suarez oynamakta. Kadınların ön planda olduğu bir film. 2016 Cannes film festivalinde yarışma bölümünde de gösterilmiş, ancak umduğunu bulamamış.

Deniz kazasında kocasını yitiren Julieta, kızı Antia ile Madrid de yaşamaktadırlar. Antia , bir gün ansızın ortadan kaybolur. Ellili yaşlarına gelmiş anne bir daha kızından haber alamaz. Kocasının ve kızının anıları ile yaşamaktadır. Bütün arayışları sonuçsuz kalmakta iken, bir gün kızı Antia'nın okul arkadaşı ile karşılaşır. Arkadaşı, Antiayı gördüğünü ve üç çocuğu olduğunu, ancak adresini bilmediğini söyler. Anne Julieta bir kez daha yıkılır. Kızın evi terk etmesinin nedeni, babasının ölümünden annesini sorumlu tutması olabilir mi? İletişimsizlik mi? “Yokluğun hayatımı tamamen dolduruyor ve onu yok ediyor.”

Yönetmen Pedro Almodovar'ın daha önce de Çıplak Ten, Matador, Yüksek Topuklar, Dönüş ve Konuş Onunla gibi filmlere imza atmıştır.



### ELVEDA BERLİN / FATİH AKIN :

Duvara Karşı filmi ile 2004 yılında Berlin Film festivalinde Altın Ayı ödülüne değer görülmüş olan, 1973 Trabzon doğumlu, Alman vatandaşı Fatih Akın'ın son filmi Elveda Berlin. Yeni buluşa ermekte olan iki kafadar sınıf arkadaşı'nın yol maceraları. Varlıklı bir ailenin çocuğu olan Maik yalnızdır, mutsuzdur. Ailede yeterli ilgiyi görmemektedir. Sevmese de, gönülsüz de olsa Rus göçmeni sınıf arkadaşı Tschick'in önerisine hayır demez. Çalıntı bir Lada ile yollara düşerler. “Hayat varılacak yer değil, yolculuğun kendisidir.”

Önemli filmlere imza atmış olan Fatih Akın; daha önce de Kesik, Solina, Temmuzda ve New York filmlerini yönetmiştir.



### TİYATRO: ÖDENMEYECEK ÖDEMİYORUZ/ AST (ANKARA SANAT TİYATROSU)

Eser : 1997 Nobel Edebiyat ödüllü İtalyan Yazar Dario Fo. Çeviren . Füsün Demirel. Yöneten : Hakan Güven

Fiyat artışlarından, zamlardan bıkmış dar gelirli insanların, süpermarketi talan etmeleri mizahi bir dille anlatılmakta. Malların bedelleri mi? Ödenmeyecek, ödemiyoruz.



## Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı ve Ankara Vergi Dairesi Başkanı Mahmut Sütçü Ziyareti

Odamız Yönetim Kurulu Üyelerinden Ali ŞAHİN, Hayrettin ÇELİK, Nurali KELEŞ, Naci ALKAN ve Turgut BAHADIR, Ankara Vergi Dairesi Başkanı Mahmut SÜTÇÜ'yü makamında ziyaret etti.

Ziyaret sırasında Sayın Sütçü, mesleki sorunların çözümünde elinden gelen gayreti göstereceğini belirterek, idare olarak ASMMMO'nun mesleki çalışmalarının yanında olacağını, odamız ile sürekli iletişim halinde olunması gerektiğini vurguladı.



## Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i Makamında Ziyaret Ettik



Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Ali Şahin, yaşanan mesleki sorunların çözümleri için temaslarına devam ediyor. Başkan Ali Şahin Yönetim Kurulu üyeleri Naci Alkan ve Turgut Bahadır ile Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i makamında ziyaret etti. Oldukça sıcak geçen görüşme esnasında her iki başkanda yaşanan sorunların çözümü için ortak çalışma konusunda açıklamalarda bulundular. Ali Şahin, mükellef meslek mensubu ve mali idarenin eşgüdüm içinde çalışması halinde vergi kayıp ve kaçığının önüne geçileceği ve ekonomik seviyenin yükselmesine katkıda bulunacağını ekledi.

ASMMMO heyeti ile makamında görüşen Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, ASMMMO heyetinin mesleki sorunların çözümüne ilişkin birlikte çalışma önerisine sıcak bakarak önümüzdeki günlerde birlikte çalışmalar yapabileceklerini ifade etti. Türkiye'nin büyümesi için siz meslek mensuplarının vereceği mesleki katkılarla yerel firmaların büyümesi gerektiğini belirten Özdebir, Amerika bugün askeri, siyasal ve ekonomik açıdan güçlüyse bunu global büyük şirketlerine borçlu. Bizim global firmalarımız yok denecek kadar az. Firmalarımızı büyütebilmemiz lazım" dedi.

## ASMMMO YÖNETİMİNE ZİYARETLER SÜRÜYOR



Ankara YMM Odası Ziyareti



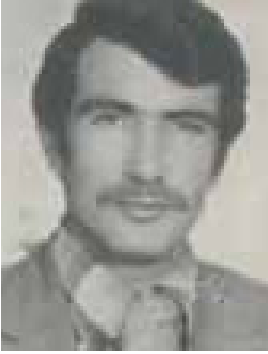
Kırıkkale SMMM Odası Ziyareti



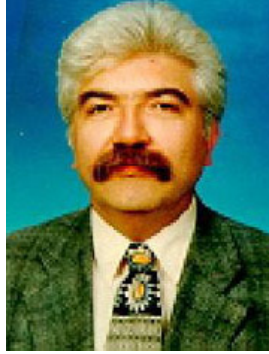




## VEFAT EDEN ÜYELERİMİZ



İsmail TURAN  
24.06.2016



Sadık Fikret GÖKEŞME  
24.06.2016



Cemil KAHYA  
28.06.2016



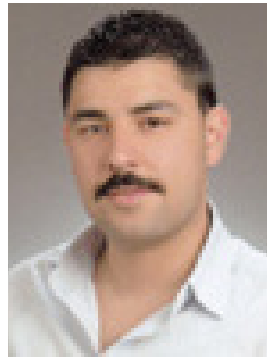
Turgut ORDU  
14.07.2016



Kamber ÖZAT  
02.09.2016



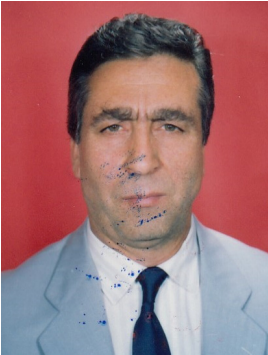
Şaban ERKİLET  
12.09.2016



Mert COŞKUN  
01.10.2016



Şeyma SEVEN  
10.10.2016



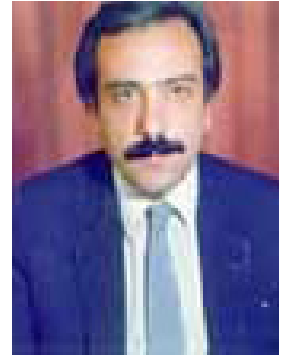
Tokay KÖYCÜ  
20.10.2016



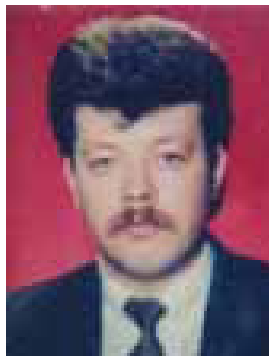
Mahmut YÜKSEL  
20.10.2016



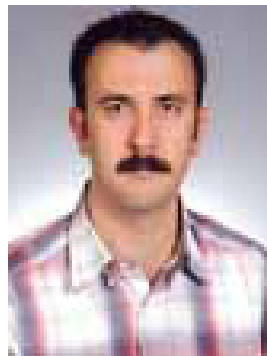
Süleyman Erdal PINARBAŞI  
01.11.2016



İbrahim Sadi GÜREL  
05.11.2016



Derya ALGÜL  
23.11.2016



Umut AKÇAY  
28.11.2016



## OLAĞANÜSTÜ HAL YASASINDA İŞ AKDİNİN SONLANDIRILMASININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

ERTUĞRUL KILIÇ / SORUMLU ORTAK-SMMM

### ÖZ

Temel hak ve ödevler Anayasanın vazgeçilmez unsurlarındandır. Sosyal ve siyasal hakların yaygınlaşmasını ve korunmasını sağlamak amacıyla çeşitli koruma önlemleri düzenlendiği gibi bu hakların özüne dokunulmaksızın sadece Anayasanın ilgili maddelerine bağlı olarak ve belirtilen sebeplerle kanunlarla sınırlama da getirilebilmektedir.

Olağanüstü hal yasası Anayasanın 121 Maddesine Dayanarak ülkede ortaya çıkan geniş ve yaygın olarak genel kurallardan sapılması nedeniyle, ortaya çıkan durumun tekrar aynı duruma getirilmesi ve/veya yeni önlemler olarak düzeltilmesi için KHK yoluyla hızlı kararlar almayı gerektiren bir hukuki yoldur.

Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir.49 maddede ise çalışma herkesin ödevi ve hakkıdır denilerek “Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” Çalışma hayatının düzenlenmesi ile bu sosyal ve ekonomik alanın düzenlenmesi sağlamakla ilgili tedbirleri almayı bir yükümlülük olarak devlete vermiştir.

Çalışanların normal hayatın akışında düzenlemiş oldukları iş akitlerinin olağanüstü dönemlerde de geçerliliğini koruması ve taraflarca kararlaştırılan koşulların devamını sağlamak üzere toplumda huzurun ve çalışma barışının sürdürülmesi için çeşitli önlemler alınması bir zorunluluktur. Ekonomik ve sosyal haklarda kararlar alırken Anayasal bir ödev olan güçsüzün korunması ilkesi gereği işten çıkarmaların sınırlandırılması ve belli bir izine bağlanması ka-

rarları alınabilmektedir. Bu makalede, iş akitlerinin feshi ve işten çıkarmaların İş kanunu ve Olağanüstü hal yasası ışığında genel bir değerlendirmesi yapılmaktadır.

### GİRİŞ

667<sup>1</sup> sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin KHK ile Olağanüstü Hal ilan edilmiştir. Olağanüstü Hal kapsamında bazı tedbirler alınması; Anayasanın 121’inci maddesi ile 25.10.1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4’üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanı’nın başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu’nca 22.7.2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

### 1.GENEL YASAL DAYANAK

Olağanüstü halin amacı ve kapsamı birinci maddede” Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, 20.7.2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması zaruri olan tedbirler ile bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir” şeklinde belirlenmiştir.

Temel hak ve ödevler T.C. Anayasasının İkinci kısım Birinci bölümünde “Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.” şeklindeki düzenleme ile temel hak ve hürriyetlerin niteliği belirlenmiştir. Anayasanın 12. Maddesinde ” Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve

ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

Temel hak ve ödevlerin sınırlandırılmasının Anayasaya göre ancak kanunla sınırlandırılabilmesi belirlenmiştir. Anayasanın 15 mad. göre ise ancak Temel Hak ve Hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması “Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir. Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçlu luğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz” ancak yukarıda sayılan durumlarda yapılabilir.

Anayasanın 48. Maddesinde ise çalışma hayatı düzenlenmiştir. Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir.49 maddede ise çalışma herkesin ödevi ve hakkıdır denilerek “Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” Anayasa, çalışma hayatının düzenlenmesi ile, sosyal ve ekonomik alanın düzenlenmesini sağlamakla ilgili, tedbirleri almayı bir yükümlülük olarak devlete vermiştir.

1 23.07.2016 tarih 29779 sayılı RG. Yay.



## 2-2935 SAYILI OLAĞANÜSTÜ HAL YASASININ ÇALIŞMA HAYATINA İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ

Anayasa; kişisel hak ve hürriyetler ile çalışma hayatının düzenlenmesine ilişkin maddeleri ile, bu hak ve ödevlerin sınırlandırılmasına ilişkin maddeleri, bir üst düzenleyici hiyerarşik yasa olarak, temel düzenlemeleri yapmıştır. Anayasanın, temel hak ve ödevler için tanıdığı haklar, ancak Anayasaya aykırı olmayan hakların özüne dokunmayan, yasalar ile kısıtlamalar yapılabileceği kural altına alınmıştır. Çalışma hayatının düzenlenmesi de temel nitelikteki haklardan olmakla birlikte bu alan çıkarılan çeşitli yasalar ile düzenlenmiştir. 4857 sayılı İş Kanunu temel yasalardan biri olarak bu alanı düzenlemiştir. İş hukukunun kapsamı işçi ile işveren arasındaki ilişkileri düzenleyen bir hukuk dalıdır. İş hukuku, özel hukuka dayalı bağımlı çalışmayı düzenler. İş hukuku bağımsız çalışmayı düzenlemez.

“Memurlarda başkası hesabına çalışmakla beraber, iş görme edimleri bir özel hukuk akdi olan sözleşmeden doğmaz. Memurlar genel idare esaslarına göre yürütülen kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa etmek üzere, bir kamu kurum veya kuruluşu tarafından istihdam edilen. Atama işlemleri hak ve yükümlülükleri ve özlük hakları kanunca düzenlenen, kamu hukuku esaslarına göre bağımlı çalışanlardır.(ANY. Md.128/1,2; DMK. Md.2/14-A).Memurlar İdare Hukuku kapsamına girerler.”<sup>2</sup>

2935 sayılı kanunun <sup>3</sup> birinci maddesinde amacı, ikinci maddesinde ise kapsamı belirlenmiştir. Bu göre; birinci maddede amacı,

a) Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım,

b) Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, durumlarında olağanüstü hal ilan edilmesi ve usulleriyle olağanüstü hallerde uygulanacak hükümleri belirlemektir.

Kapsamı ise; İkinci maddede, bu kanun; olağanüstü hal ilanına tabii afet, tehli-

keli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hallerinde ilan edilen olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile olağanüstü hallerin her türü için ayrı ayrı geçerli olmak üzere, temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya nasıl durdurulacağına, halin gerektirdiği tedbirlerin nasıl ve ne suretle alınacağına, kamu hizmeti görevlilerine ne gibi yetkiler verileceğine, görevlilerin durumlarında ne gibi değişiklikler yapılacağına ve olağanüstü yönetim usullerine ilişkin hükümleri kapsar.

Olağanüstü halin ilanı için sıra dışı günlük olmayan olayların, toplumun genel hayatına dair ciddi şekilde bozulması gereklidir. Kanunun, koymuş olduğu (Anayasal Düzen) kuralardan ciddi bir şekilde sapmaların olması ve bu sapmaların çeşitli önlemler alınarak bozulan durumun eski haline getirilmesidir.

Olağanüstü hal kanunda, Çalışma yükümlülüğü 8. maddede düzenlenerek “Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebepleriyle olağanüstü hal ilan edilen bölgelerde bulunan 18 - 60 yaşları arasındaki bütün vatandaşlar, olağanüstü hal sebebiyle kendilerine verilecek işleri yapmakla yükümlüdürler olarak belirlenmiştir.

Görevlendirmelerde; iş mevzuatının çalıştırma yasağı ile ilgili hükümleri çalıştırılacak kişilerin yaş, cinsiyet, sağlık, meslekleri, meşguliyetleri ve sosyal durumları ile aile ve bakıma muhtaç yakınları göz önünde bulundurulur. İşçi ihtiyaçlarının karşılanmasında ve kuruluşlar arasındaki işçi naklinde, İş ve İşçi Bulma Kurumu teşkilatından yararlanılır.

Gerekli görülen hallerde çalışılan işyerlerinde gündüz ve gece çalışmalarda günlük iş saatleri, işlerin niteliğine ve ihtiyaç derecesine göre artırılabilir. Hafta Tatili Kanunu<sup>4</sup>, Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun<sup>5</sup>, Öğle Dinlenmesi Kanunu<sup>6</sup>, hükümleri kısmen veya tamamen uygulanmayabilir.

Çalışma yükümlülüğünün uygulanmasında kuruluşların görev ve hizmetlerinin aksatılmaması ve yükümlülerin mesleki faaliyetleri göz önünde bulundurulur.” Zorunlu çalışmanın “koşulları ile çalıştırılacakların durumlarının belirlenmesini ve “özel durumların” göz önüne alınarak çalışma yükümlülüklerin uygulanacağını belirlemiştir.

Olağanüstü hal kanunun temel amaçları arasında bulunan, bozulan düzenin çeşitli tedbirler alarak eski haline gelmesini sağlamak ve eksik kalan durumların ek tedbirler alarak günlük yaşamın ihtiyaçlarına göre yeniden kurulmasını sağlamaktır.(Bu düzenlemeler KHK<sup>7</sup> ile yapılmakta ve en kısa sürede TBMM gündemine getirilerek meclis denetiminden geçirilmesi sağlanmaktadır.) Olağanüstü hal kanunun 10.maddesinde Ağır Ekonomik Bunalım Hallerinde Yükümlülükler ve Alınacak Tedbirler Ağır ekonomik bunalım hallerinde yükümlülükler ve alınacak tedbirler başlığı altında “ekonominin düzenlenmesi ve iyileştirilmesi amacı ile mal, sermaye ve hizmet piyasalarını yönlendirci; vergi, para, kredi, kira, ücret ve fiyat politikalarını belirleyici ve çalışmaya ilişkin her türlü tedbir ve yükümlülüklerin tespiti, tanzimi ve takibi konularında Bakanlar Kurulunca kanun hükmünde kararname çıkarılabilir” denilerek çalışma hayatında düzenlenmesi yönünde çeşitli tedbirlerin Bakanlar Kurulunca çıkarılacak KHK ‘ler ile tedbirlerin alınabileceği düzenlenmiştir.

2935 sayılı kanunun 11. Maddesine eklenen n fıkrasında “ (Ek: 14.11.1984 - 3076/1 Md.) İşçinin isteği, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller, sağlık sebepleri, normal emeklilik ve belirli süresinin bitişi nedeniyle hizmet akdinin sona ermesi veya feshi dışında kalan hallerde işçi çıkartmalarını işverenin de durumunu dikkate alarak üç aylık bir süreyi aşmamak kaydıyla izne bağlamak veya ertelemek,” iş hukuku alına ilişkin bir düzenleme maddesi konularak çalışma hayatının bozulmasını önleyecek tedbir maddesi eklenmiştir. Anayasanın güçsüzlerin korunması hükmü gereği çalışma hayatında işverene bağlı olarak çalışan iş görenin haksız ve nedensiz iş akdinin sonlandırılmasına fren koymuştur.

Olağanüstü halin uygulanması 2935 sayılı kanun 14.maddesine göre;

a) Olağanüstü hal bir ili kapsıyorsa il valisine,

b) Bir bölge valiliğine bağlı birden çok ilde ilan edilmesi halinde bölge valisine,

c) Birden fazla bölge valisinin görev alanına giren illerde veya bütün yurttta ilan edilmesi halinde, koordine ve işbirliği Başbakanlıkça sağlanmak suretiyle bölge valilerine, aittir. Gerekli işlemler onlar tarafından yürütülür.

7 Kanun Hükmünde Kararnameler.

2 A. Nizamettin AKAY, Kadir ARICI, E. Tuncay SENYEN/KAPLAN, İş Hukuku, Gazi Kitabevi, 5.bs.2012, s.3.

3 25.10.1983 tarihinde TBMM kabul edilmiş, 27.10.1983 tarih 18204 sayılı RG’de yayınlanmıştır.

4 21.02.2004 Tarih, 54 Sayılı RG’de yay.

5 19.03.1981 Tarih, 17284 Sayılı RG’de Yay.

6 08.03.1954 Tarih, 8652 Sayılı RG’de yay.

Bu kanunun yürütmesi uygulanan çeşitli tedbirlerin kontrol ve eksikliklerin giderilmesi açısından önemli olduğu gibi çalışanların işten çıkarılmasında alınacak izinlerin ve itirazların yapılması bakımından da önemlidir.

### 3- 4857 SAYILI İŞ HUKU AÇISINDAN İŞ AKDİNİN SONLANDIRILMASI

Hukuk; toplumda düzeni sağlayan, devlet tarafından konulmuş ve gerektiğinde (ceza, tazminat vb.) maddi yaptırıma bağlanmış kuralları bütünüdür. Hayatını sürdürmek için gerekli geçim araçlarını elde etmek ve ekonomik çıkar sağlamak amacıyla yapılan faaliyet ise iş'tir. Devlet, işveren ve işçi arasındaki üçlü ilişkiyi düzenleyen iş hukuku işçiyi korumak ve iş barışını sağlamak için işverene ve devlete yükümlülükler getirmektedir. İşçinin ve işçi örgütlerinin uyması gereken davranış biçimlerini ve haklarını düzenleyen hukuk dalıdır. Ekonomik ve toplum hayatını ilgilendiren bu durumun devlet tarafından düzenlenmesi ve çeşitli kurallara bağlanmaması düşünülemez. İş akdini sonlandıran kuralları bunlardandır.

#### 3.1) Genel Olarak İş Sözleşmesini Sona Erdiren Nedenler;

İş sözleşmesi taraflar açısından sürekli borç doğuran bir sözleşmedir<sup>8</sup> ancak bu süreklilik sonsuza kadar devam edeceği anlamına gelmemektedir. Sürekli borç ilişkisinde iş sözleşmesinin sona eriş zamanı, bazen taraflardan biri veya her ikisi açısından da önceden kesin olarak belirlenemez. Bağımlılık ilişkilerindeki değişimler, ilerleyen zaman dilimlerinde ortaya çıkan değişimler, taraflar üzerinde değişik etkiler göstererek mevcut sözleşmeden kaynaklanan bağımlılık ilişkisinin devamını engeller.<sup>9</sup> İş sözleşmelerinde bütün sözleşmelerde olduğu gibi çeşitli biçimlerde son bulabilirler. Bu bağlamda,

- a) Ölüm
  - b) Sözleşme süresinin bitimi
  - c) Tarafların anlaşması
  - d) Geçersizlik açıklaması ile sona ermesi
  - e) Fesih
- olgularını hizmet sözleşmesini sona erdiren haller olarak sayabiliriz.

8 Ercan Akyiğit, İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 8. Bs.2010, s.139.

9 AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, a.g.e., s.158.

#### 3.1.1. Ölüm

İş sözleşmesi taraflardan birinin (işçi veya işveren) ölümü ile sona erer (BK. Md.440). İş sözleşmesinde kişilik kavramı önemlidir, edinimin bizzat işçi tarafından yerine getirilmesi gereklidir. İşçinin iş göreme borcunun ve diğer borçlarının mirasçılara intikal etmesi söz konusu değildir. Ancak işverenin ölümü halinde iş sözleşmesi sona ermez, hak ve borçlar mirasçılara intikal eder.<sup>10</sup> İşverenin ölümü iş sözleşmesinin sona ermesini gerektirmez, sadece işveren değişikliğine yol açar. İşverenin kişiliği iş sözleşmesi yaparken dikkate alınmış ise işverenin kim olduğu taraflarca bir öneme sahip ise bu durumda işverenin ölümü de sözleşmenin sona ermesini sebep olur (BK.Md.441 ).<sup>11</sup>

#### 3.1.2. Sözleşme süresinin bitimi

İş sözleşmeleri çalışma yaşamının olağan akışı içerisinde belirsiz süreli olarak yapılır. İş sözleşmesini belirli bir süreye bağlamak ancak ya bir yasa hükmünden kaynaklı olarak ya da objektif bir nedenin var olması nedeniyle geçerli olabilir.<sup>12</sup> Belirli süreli iş sözleşmesi, ne zaman sona ereceği baştan kararlaştırılmış bir sözleşmedir. Taraflar belirli süreli iş sözleşmesinde bir bildirim süresi kararlaştırmamışlar ise bildirim süresi gerekmeksizin sözleşmenin bitiş tarihinde kendiliğinden sona erer (BK. Md.440/I). Bazen işin gereği olarak iş sözleşmesinin süresinin bitiş tarihinin gelmesine rağmen, işçi çalışmaya ve işverende çalıştırmaya devam ediyor ise, "Belirli süreli sözleşme, süresinin bitiminden sonra örtülü olarak sürdürülüyorsa, belirsiz süreli sözleşmeye dönüşür. (BK. Md.440/I)." Bildirime bağlanan ancak taraflardan birinin bu bildirimi yapmamış olması nedeniyle sözleşme kendi süresi kadar yenilenmiş olur. Bir yıllık süre bu durumda söz konusu olmaz.<sup>13</sup>

#### 3.1.3. Tarafların anlaşması

Tarafların aralarında yapmış oldukları iş sözleşmesi ister belirli olsun isterse belirsiz olsun anlaşarak "ikale" <sup>14</sup> ile sözleş-

10 Müjdat ŞAKAR, İş Hukuku Uygulaması, Beta, 9. Bs. 2011, s.128.

11 Akyiğit, a.g.e., s.139.

12 A.E., s.141.

13 ŞAKAR, a.g.e., s.129.

14 15 Yargıtay kararlarında ikale "bozma sözleşmesi" sözleşmenin, doğal yollar dışında tarafların ortak iradesiyle sona erdirilmesi yönündeki işlem olarak tanımlanmaktadır. 4857 Sayılı İş Kanunu'nda ikale ile iş akdinin feshi, bir fesih türü olarak mevcut değilse de,

meyi sona erdirmeye karar verebilirler. Bu konuda anlaşma açık veya örtülü olarak yapılabilir.<sup>15</sup> Son zamanlarda karşılaşılan yaygın bir uygulamada olduğu gibi, kamu sektöründe çalışan bir işçinin, kendi isteğiyle işveren tarafından "devlet memuru" kadrosuna alınması, tarafların örtülü anlaşmasıyla iş akdinin sona ermesi sayılır.<sup>16</sup> Akdın ortadan kaldıran sözleşmede taraflar aksini kararlaştırmadıkça tazminat isteme durumu da söz konusu değildir.

İş sözleşmesinin bozma yoluyla sona erdirilmesi İş Hukukunu yakından ilgilendirdiği için ikalenin yorumunda iş sözleşmesinin yorumunda olduğu gibi genel hükümler dışında iş hukukunda işçi yararına yorum ilkesi dikkate alınacaktır.<sup>17</sup>

Yargıtay'ın bir kararında tarafların iş ilişkisini bozucu yenilik doğuran bir beyanla sonlandırmada, karşılıklı anlaşma yoluyla sona erdirmelerinin nedenleri üzerinde durmak gerektiğinden hareketle, bozma sözleşmesi yapma konusunda icapta bulunanın "makul bir yararının" olması gerektiğini belirtmiştir.<sup>18</sup>

#### 3.1.4. Geçersizlik açıklaması ile sona ermesi

İş sözleşmesi bir özel hukuk işlemidir. Çok değişik nedenlerle geçersizlikle karşılaşılabılır. İş sözleşmesinde işçinin veya işverenin önceden söylemediği işin esaslarına ilişkin yetersizlikler nedeniyle geçersiz hale gelebilir. Geçersizlik ya kesin bir geçersizlik (hükümsüzlük) nedenine dayanır (BK.Md.2,26-27) ya da iptal sebebinden kaynaklanır (BK. Md.28,30-39)<sup>19</sup>

#### 3.1.5. Fesih

##### 3.1.5.1. Fesih Kavramı

İş ilişkisinin taraflar açısından sürekli bir borç ilişkisi içerisinde olunması, onun

taraflardan birinin karşı tarafa iletmediği iş akdinin karşılıklı feshine dair sözleşme yapılmasını içeren bir açıklama ve diğer tarafın da bunu kabulü ile bozma sözleşmesi ( ikale ) kurulmuş olur. Bir diğer anlatımla Borçlar Kanunumuzdaki icap ve kabul ile ikale kurulmuş olur. Bu sebeple iş sözleşmesinin bir tarafının, diğer tarafı iletmediği sözleşmenin karşılıklı feshine dair açıklama (icap) fesih olarak değerlendirilemez. Zira bozma sözleşmesi yapmaya dair icap ancak karşı tarafın kabulüyle ikale/bozma sözleşmesi vasfını kazanır.

15 A.e., s.127.

16 A.e., s.127.

17 A.e., s.128.

18 AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, a.g.e., s.160.

19 Akyiğit, a.g.e., s.142.



ilelebet devam edeceği anlamına gelmez. Taraflar kendilerine kanunda tanınan yollara başvurarak bu iş ilişkisini sona erdirebilirler. Fesih işçi veya işverenin tek taraflı bir irade açıklamasıyla iş sözleşmesini sona erdirmesidir. İş sözleşmesinin bozulması bozucu bir haktır ve aynı zamanda yenilik doğuran bir haktır.<sup>20</sup> Karşı tarafa iş sözleşmesinin bozulduğu bildirimi yapıldığında aynı zamanda hukuki sonuçlar doğuran bir haktır.

### 3.1.5.2.Fesihin Şekli ve İtiraz Usulü

Fesih'e yönelik iş sözleşmesinde irade açıklamasının herhangi bir şekle bağlı olup olmadığı durumunda Borçlar Kanununda bir kural bulunmazken, İş Kanununda (md.19,109), Deniz İş Kanununda (Md.18) önemli hükümler içerdiği, Basın İş Kanununda bu konuyla tam bağlantılı olmayan(Md.9) maddeler görülmektedir.<sup>21</sup>Fesih bildirimlerin iş kanununa göre Tebligat Kanunu kapsamına girip girmediği ayrımı yapılmaktadır. Tebligat Kanunu kapsamına giren bildirimlerin bu kanun kapsamında yapılmakta iken (İşK.Md.109/son cümle) bu kanun kapsamına girmeyen bildirimler ise ilgiliye yazılı olarak ve imza karşılığı yapılması gereklidir. İlgili kişi eğer yapılan bildirimi imzalamaz ise durum o yerde tutanakla tespiti aranmaktadır.<sup>22</sup>Uygulamada tebligat yapılacak kişinin imzadan kaçınılması halinde, durum iki şahidin ve bildirim yapanın imzasını taşıyan bir tutanak ile tespit edilmektedir.<sup>23</sup>İşverenin fesih sebebini açık ve kesin bir şekilde belirtmek zorundadır. Belirsiz süreli iş sözleşmesinde işçinin verimliliği ve davranışı nedeniyle savunmasını almadan iş sözleşmesini fesih edemeyeceği hükmü getirilmiştir.

İşçiye yazılı olarak iş akdinin fesih bildirimi belirsiz iş sözleşmesinde, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildirimine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde iş mahkemesinde dava açılabilir. Dava açma hakkının kullanılmaması bu haktan vaz geçtiği ve kullanılmayacağı anlamına gelir. Bu süre hak düşürücü bir süredir. İş sözleşmesinin feshinde haklı

sebepler iddiası ile sonlandırılan durumda ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçinin feshin farklı bir sebebe dayandığını iddia etme durumunda bu iddiasını ispat etmekle yükümlüdür.<sup>24</sup>

### 3.1.5.2.3.Fesih Çeşitleri

İş sözleşmesinin taraflarca fesih edilmesi ve sonuç doğurması anına göre "bildirim süresi verilerek fesih" ve "derhal fesih" olarak ikiye ayrılır. Bildirim süresi verilerek fesihte(fesih ihbar, süreli fesih) iş sözleşmesi bildirim için verilen sürenin bitiminde sona ermiş olur. Derhal fesihte (Haklı sebeple fesih, süresiz fesih) ise sözleşmenin sona erdirilmesi hakkını veren sebepler mevcuttur ve fesih ilgiliye bildirim yapıldığı anda sona erer.

### 3.1.6.İş Sözleşmesinin Bildirimsiz Feshi

Keyfi olmadan belirli sebeplerin varlığını gerektiren ve iş sözleşmesinin zamanından önce bildirim öneli verilemeden derhal sona erdirilmesine bildirimsiz fesih denir. İş münasebetlerini, dürüstlük kuralına göre işe devam edilmeyecek kadar çekilmez hale getiren sebepler haklı sebep kabul edilmelidir. Haklı nedenler ve sebepler kendi durumlarından ortaya çıkabileceği gibi dış etkenlerden de çıkabilir. Aynı zamanda iş ilişkilerinin taraflara

**Geçerli belgede kaynak yok.** yüklediği sadakat borcundan çıkabileceği gibi tarafların yüklendiği borçların yerinde ve zamanında yerine getirilmesinden dürüstlük kuralının onlardan talep edilebilmesinin imkânsız olduğu hallerde ortaya çıkabilir.<sup>25</sup>

Bu durumda işçiye ve işverene bildirimsiz fesih hakkı tanıyan nedenler her iki tarafa da iş Kanununda üç bölüm halinde sayılmıştır.

Bu nedenler (İşK. Md.24-25.);

a)Sağlık Sebepleri

b)Ahlak ve İyi Niyet Kurallarına Uymayan Haller ve Benzerleri

c) Zorlayıcı Nedenler

### 3.1.7.İş Sözleşmesinin Bildirimli (Derhal) Feshi

Başlangıçta iş sözleşmesinin süresinin ne zaman biteceğinin belirtilmemiş

olması durumunda iş sözleşmesi belirsiz süreli sözleşmedir. İşveren ya da işçi ne zaman isterlerse karşı tarafa belirli süreleri önceden haber vermek suretiyle "fesih bildirim süresine" uymak kaydıyla sözleşmeyi fesih edebilirler. Tarafların bu bildirim süresi sonunda iş sözleşmesinin biteceğini bilirler. Haklı sebeplerden kaynaklanan nedenlerden birisi var ise bu nedenlere dayanan taraf sözleşmeyi "derhal " fesih etme imkânına da sahiptir. Bildirim süresine uyulmaz ya da haklı sebep yok ise usulsüz fesih yapılmış sayılır ve buna ilişkin hukuki sonuçlar doğar. Fesih bildirim süreleri(İşK. Md.17) işçi ve işveren için ortak olarak düzenlenmiştir.

### 4. 2935 SAYILI OHAL YASASINDA BELİRTİLEN BİREYSEL İŞ AKDİNİN SONLANDIRILMASI

İşçinin isteği, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller, sağlık sebepleri, normal emeklilik ve belirli iş süresinin bitişi nedeniyle hizmet akdinin sona ermesi veya feshi dışında kalan hallerde işçi çıkartmalarını işverenin de durumunu dikkate alarak üç aylık bir süreyi aşmamak kaydıyla izne bağlamak veya ertelemek olarak düzenlenmiştir.

İşçiye ve işverene bildirimsiz fesih hakkı tanıyan nedenler, OHAL Kanununda sayılan nedenler ile aynıdır. Yasanın metninden bakıldığında (İşK. Md.24-25) üç başlık altında toplanan sebeplerin bu Kanunda da kabul gördüğüdür. OHAL Kanunda belirtilen sebeplere ana başlıklar altında bakıldığında bu benzerlik daha açık olarak gözükmemektedir.

### 4.1.İşçinin İsteği

İş akdini kendi isteği ile sonlandıran işçi, iş güvencesi hükümlerinden yararlanamaz, kıdem ve ihbar tazminatlarına da hak kazanamaz. Zorla çalıştırma ve angarya anayasamızca yasaklanmıştır. İşçi kendi isteğiyle ayrılmak istediğini yazılı olarak işverene bildirmesi yeterlidir. İşverenin ihbar süresinde işçinin çalışmasını isteme hakkı da mevcuttur. İstifa eden işçi, hak etmiş olduğu aylık ücreti, fazla mesai ücreti ve yıllık izin ücreti dışında bir hak iddia edemeyecektir.

Ancak istifa eden işçinin iradesinin fesada uğratılmış olmamalıdır. Baskı sonucu işçinin iradesinin fesada uğradığı hallerde işverenin iş akdini feshettiği varsayılır ve Yargıtay tarafından

20 ŞAKAR, a.g.e.,s,129.

21 Akyiğit, a.g.e., s,143.

22 A.e.,s,143.

23 ŞAKAR, a.g.e.,s,129.

24 AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, a.g.e.,s,184.

25 A.e.,193.

işverenin feshinin haklı olup olmayacağına değerlendirilmesi gerektiği kabul edilmektedir. İş akdi devam ederken işçiden alınan istifa dilekçelerinin üzerine sonradan yapılan eklemeler nedeniyle işçinin istifa ettiği değerlendirilmesi de uygun sayılmayacaktır.

#### 4.2.Ahlak ve İyi Niyet Kurallarına Uymayan Haller

Taraflara iş sözleşmesinin haklı sebeplerle feshine ilişkin düzenlemeler (İşK. Md.24/II-25/II) işçinin işverene veya işverenin işçiye aynı gerekçeler ile ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan durumlarda iş sözleşmesini feshetme nedenleri olarak gösterilmiştir. İşçinin işvereni yanıltması iş sözleşmesi yapıldığı sırada işçinin bu sözleşmenin esaslı noktalarından birisi için gerekli vasıfları veya şartları taşımadığı halde, bunların kendinde bulunduğunu belirtmek veya gerçeğe uygun olmayan bilgi veya sözler söyleyerek işçinin işvereni yanıltması işverene bildirimsiz feshi hakkı verir. Dürüstlük kuralları içerisinde işçinin işverenin sorduğu sorulara işe uygunluğu açısından cevap vermelidir. Bu durum sadece kişilik haklarını ihlal etmeden yapılmalıdır. Şeref ve namusuna dokunacak şekilde bir uygulama yapılması söz konusu olmayacaktır.

#### 4.3. Sağlık Sebepleri

“İşçinin işi ile bağdaşmayan ” “bir hastalık, işçinin aynı hastalığa tutulduğu takdirde iş görmesinin tamamen veya kısmen engelleneceği hastalıktır; ayrıca bulaşıcı olması da gerekmez.”<sup>26</sup>

Konusu olan işin niteliği, iş sözleşmesi yapılırken bilinmeyen bir sağlık sorunu nedeniyle, işçinin hayatı ve sağlığı için tehlikeli olursa, işçi sözleşmeyi derhal feshetme hakkına yasa gereği sahiptir (İşK. Md.24/1-a).<sup>27</sup>

İşçi sadece kendi sağlığı nedeniyle değil, işçinin yanında sürekli bulunan işveren ve/veya başka bir işçinin bulaşıcı veya işçinin işi ile bağdaşmayan bir hastalığa yakalanması durumunda kendi sağlığını korumak için işçi, iş sözleşmesini derhal feshedebilir.(İşK Md. 24/I-b).

İşin yapılması tehlike oluşturarak işçinin sağlığı ve yaşayışını etkileyecek bir durum oluşturursa, işçi, iş sözleşmesinin derhal bildirimsiz olarak feshedebilir. Yargıtay’a göre “davacının bu mad-

deye dayanarak işini yapamayacağını ileri sürebilmesi için, işe girerken bilinmeyen ve işin mahiyetinden doğan bir sebeple kendi ve yaşayışı için yaptığı işin tehlikeler doğurması ve bu hususun raporda yer alması gerekir.”<sup>28</sup>

#### 4.4.Belirli İş Süresinin Bitişi Nedeniyle Hizmet Akdinin Sona Ermesi

Çalışma yaşamında olağan şey iş sözleşmelerinin belirsiz süreli olmasıdır. İş sözleşmesini belirli süreye bağlamak açıkça bir yasa hükmü belirli bir süreyi emrediyorsa ya da belirli süreyi haklı kılan haklı bir neden var ise sözleşme mümkün ve geçerlidir. Geçerli şekilde taraflarca kararlaştırılan sürenin bitimiyle(belirli süre) hizmet sözleşmesi kendiliğinden sona erer.<sup>29</sup>

“Belirli süreli hizmet akitleri; sözleşmenin kurulduğu zaman taraflar arasındaki hukuki ilişkinin sona erdiği anın bilindiği ya da öngörülebildiği bir hukuki durumu düzenler”.<sup>30</sup> Yargıtay’ın yerleşik kararlarına göre “bir kez yenilenmekle, belirli süreli hizmet sözleşmesi belirsiz süreli hizmet sözleşmesine dönüşmez.”<sup>31</sup> Bu kararlara karşın, sözleşme yapma hakkına engel olacak şekilde, kötüye kullanılması halinde, sadece zincirleme sözleşmelerin değil, bir defaya özgü olarak yapılan belirli süreli iş akdinin bile belirsiz süreli iş sözleşmesi sayılabileceği de gözden uzak tutulmamalıdır.<sup>32</sup>

Belirli iş sözleşmesinin süresi bittiği halde işçi, işverenin bilgisi altında işinde devam ediyorsa iş sözleşmesi bir süre için yenilenmiş sayılır. Sözleşmesinin biten süresine bakılarak, yenilenmenin ne kadar süreli olacağı saptanabilir.

Buna göre,<sup>33</sup>

1.Sözleşmenin biten süresi bir yıldan az ise, sözleşme, o biten süre kadar bir süre için yenilenmiş sayılır.

2.Sözleşmenin biten süresi bir yıl ve üzerinde ise, sözleşme bir yıl için yenilenmiş sayılır.

İş sözleşmesinin süresinin bitmesi ve haklı bir neden yokken bir defada olsa zincirleme bir şekilde sözleşme ya-

pılırsa, bunun baştan beri tek bir belirsiz süreli sözleşme olduğunun kabulü gerekir. Yargıtay’ın yerleşik kararlarında art arda yapılan ve zincirleme iş sözleşmesine dönüşmeyeceği hallerde mevcuttur. Eğitim kurumlarında yapılan yönetici ve öğretmenler ile yapılan sözleşmeler bu türden sözleşmelerdir.

#### 5.TAZMİNAT VE CEZAI ŞART ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İş sözleşmesinin sona ermesi, sözleşmenin son bulama durumuna ve biçimine göre genellikle işverenin bazen de işçinin diğer tarafa bir tazminat ve/veya cezai şart(sözleşmeden kaynaklanan ceza)ödenmesine yol açabilir.

##### 5.1.Cezai Şartın Ödenmesi

İş sözleşmesinin belirlenen zamandan önce sözleşmeyi haksız yere fesh edenin diğer tarafa bir miktar para ödeyeceği kararlaştırılabilir. Sözleşmeyi haksız biçimde kim(işçi veya işveren) sona erdirmiş ise anlaşmada ön görülen bu parayı diğer tarafa ödemek zorundadır. Buna sözleşmesel ceza koşulu denilmektedir(BK.Md.179). Sözleşmesel cezanın geçerlilik taşıyabilmesi için iki tarafa eşit oranda olmalı veya işverenininki daha fazla olmalıdır. Sadece işçi aleyhine düzenlenen ceza koşulu geçerli değildir.<sup>34</sup>

##### 5.2.Tazminat Ödemesi

Tarafların içinde bulunduğu olayın koşullarına göre, iş sözleşmesinin sona ermesi durumunda taraflardan birinin(genellikle işverenin)diğer tarafa bir tazminat ödeme yükümlülüğü ortaya çıkabilir. Olayın koşullarına göre çıkabilecek muhtemel tazminatlar;

1.İhbar Tazminatı

2.Kötü niyet tazminatı

3.Sendikal tazminat

4.Kıdem tazminatı ve iş güvencesi tazminatı

Olarak çeşitli kanunlarda karşımıza çıkmaktadır. İş sözleşmesinin olayın durumuna göre haksız feshi taraflara özellikle işverenin tazminat ödemesi ve diğer ağır koşulların ortaya çıkması durumunu yaratabileceği de burada belirtilmelidir.

#### 6.SONUÇ

34 Yargıtay 9.HD. 25.09.007,E. 20016, K.28104.

26 AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, a.g.e.,s.194.

27 ŞAKAR, a.g.e.,s.152.

28 Y.9.HD.1.7.2003,E.1611,K.12292, AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, s.194,dipn.99.

29 AKYİĞİT,a.g.e.,s.140.

30 Y.9.HD. 09.12.2002,E. 08670,K. 23433.

31 Y.9.HD. 18.01.2001,E.14609,K. 453.

32 Kamu-İş, Yargıtay’ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2001,Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara,2003,s.16.

33 AKYİĞİT,a.g.e.,s.140.



Olağanüstü Hal Yasasının temel amaçları arasında bulunan, bozulan düzenin çeşitli tedbirler alarak eski haline gelmesini sağlamak ve/veya eksik kalan durumların ek tedbirler alarak günlük yaşamın ihtiyaçlarına göre yeniden kurulmasını sağlamaktır. Ağır Ekonomik Bunalım Hallerinde Yükümlülükler ve Alınacak Tedbirler başlığı altında “ ekonominin düzenlenmesi ve iyileştirilmesi amacı ile mal, sermaye ve hizmet piyasalarını yönlendirici; vergi, para, kredi, kira, ücret ve fiyat politikalarını belirleyici ve çalışmaya ilişkin her türlü tedbir ve yükümlülüklerin tespiti, tanzimi ve takibi konularında Bakanlar Kurulunca kanun hükmünde kararname çıkarılabilmektedir.

Olağanüstü Hal Yasasına göre Bakanlar Kurulu bazı düzenlemeler yapmak amacı ile KHK'lar çıkarmaktadır. Yasanın temel amacı normal olarak kanunlarda belirtilen koşulların bozulması ve bu bozulan durumun “en az “ eski duruma getirilerek düzeltilmesi sağlamaktır. İş gücü piyasasında oluşan bozulmanın düzeltilmesi amacıyla Olağanüstü Hal Yasasında belirtilen koşullar dışında iş akdinin sonlandırılmasını 3 aylık bir ertelemeye bağlayarak işletmenin özel durumunu da göz önüne alarak izine bağlamıştır. Olağanüstü Hal Yasasında yürütme organı olarak Başbakanın belirlenmesi, bu yetkinin illerde Valiliklere verilerek yetkinin yerel anlamda kullanılmasını ve bulundukları koşullara göre idari kararlar alınmasını kolaylaştırmaya çalışılmıştır. Yasaya dayalı idari bir işlem olan KHK'lar Anayasa mahkemesinin denetimine tabi kılınmıştır.

Anayasadan kaynaklanan temel hakların düzenlenmesi çıkarılacak kanunlar tarafından düzenleneceği belirtilerek temel hakları düzenlemiş ve çıkarılacak kanunların bu temel haklara aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Ça-

lışma hayatını düzenlemek amacıyla 4857 sayılı İş Yasası çıkarılmıştır. İş Hukuku, işçi, işveren ve devlet arasındaki üçlü ilişkiyi düzenleyen bir hukuk dalıdır.<sup>35</sup> Makalenin konusunu oluşturan olağanüstü hal yasasında çalışma hayatını düzenleyen ve iş akdinin sonlandırılmasını düzenleyen şartlar, iş yasasında belirtilen şartlar ile benzerlikler göstermektedir. Yukarıda ayrıntılı olarak ele alınması nedeniyle burada ayrıca irdelenmeyecektir. Temel farklılık iş kanununda bildirimli veya bildirimsiz fesih koşulları yasada belirtilen durumların ve şartların oluşması durumunda tarafların hiçbir kurumdan izin almadan (toplu işçi çıkama hariç) iş akdinin sonlandırmasını yapmalarıdır. Olağanüstü Hal Yasasında ise (işçinin isteği, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller, sağlık sebepleri, normal emeklilik ve belirli iş süresinin bitişi nedeniyle hizmet akdinin sona ermesi veya feshi dışında kalan hallerde işçi çıkartmalarını işverenin de durumunu dikkate alarak) akdinin sonlandırılmasının( izine bağlanması) koşullar hariç, izine bağlanmış olmasıdır.

İş yasasında belirtilen iş akdinin sonlandırılması koşulları zorunlu nedenler hariç, aynı koşulların sağlanmasını öngörmüştür. Olağanüstü Hal yasasında iş akdinin sonlandırılması için sayılan koşulların sağlanması durumunda üç aylık erteleme durumunun işverenin koşullarının değerlendirilmesi sonucu idari makamlar tarafından daha da kısaltılabilecektir.

İdarenin fesih durumunu kısaltma sebepleri, işyerinin öne sürmüş olduğu geçerli fesih nedenlerinin işletmenin içinden ya da dışından etki eden durumlardan olabilir. İşletmenin, sürüm ve satış olanaklarının azalması, talep ve sipariş azalması, enerji sıkıntısı, ülkede yaşanan ekonomik kriz, piyasada genel

35 ŞAKAR, a.g.e.,s.4, Demir, dipn.2.

durgunluk, ihracat yapıyor ise dış Pazar kaybı, hammadde sıkıntısı vb. sebeplerle işin sürdürülememesi durumunun ortaya çıkması ve olanaksız olması. İşletmenin içerisinden kaynaklanan nedenler ise; işyerinin mekân ve kapasite olarak daralması, teknolojik sebeplerle yeni çalışma ve üretim biçimlerinin ortaya çıkması, yeni iş türlerinin ihya edilmesi ve/veya bazı bölüm ve iş türlerinin ortadan kalkması sebepleri geçerli olarak kabul edilebilmektedir.<sup>36</sup>

İş sözleşmesinin haksız yere ihlali durumunda, iş akdinin sonlandırılmasında, iş akdini sonlandıran tarafın çeşitli cezai yaptırımlar ile karşı karşıya kalacağı muhtemeldir. Bu durum iş kanununda ve borçlar kanununda belirtilen cezalardan oluşmaktadır. Sözleşmesel durumun ihlal edilmesi durumunda eğer sözleşmede bir cezai durum koşulu konulmuş ise bunu taraflar isteyebileceklerdir. Bu koşul ya taraflar eşit yükümlülük getirecek veya işverene daha fazla yükümlülük getirerek eşitlik ilkesine aykırı olamayacaktır. Diğer taraftan iş sözleşmesinde belirtilen koşulların ihmali ve taraflardan birinin iş akdinin fesih etmesi sonucunda (genellikle işveren) İhbar Tazminatı, Kötü niyet tazminatı, Sendikal tazminat, Kıdem tazminatı ve iş güvencesi tazminatı gibi tazminatları ödemek zorunda kalacaktır.

İş yasasından kaynaklı iş güvencesi korunmaktadır. İş akdinin feshinin izine tabi olduğunun belirtilmesi güçlü tarafın bozulan durumdan kaynaklı olumsuzluktan yararlanarak güçsüz olan tarafın güvencesiz bir şekilde çalışma hayatından uzaklaştırılmasının önüne geçilme-ye çalışılmıştır.

36 AKTAY, ARICI, SENYEN/KAPLAN, a.g.e.,s.177.

## KAYNAKÇA

- AKAY, Nizamettin, ARICI, İş Hukuku, Gazi Kitabevi, 5.bs.2012.  
Kadir, SENYEN/KAPLAN, E. Tuncay:  
AKYİĞİT, Ercan : İş Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 8. Bs.2010.  
ŞAKAR, Müjdat : İş Hukuku Uygulaması, Beta, 9. Bs. 2011.  
İŞ, Kamu : Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2001", Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara, 2003.

## RESMİ GAZETE YAYINLANAN KANUNLAR

- RESMİ GAZETE : 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin KHK, 23.07.2016 tarih 29779 sayılı RG. Yay.  
RESMİ GAZETE : 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Yasası, 25.10.1983 tarihinde TBMM kabul edilmiş, 27.10.1983 tarih 18204 sayılı RG'de yay.  
RESMİ GAZETE : 394 Sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun, 21.02.1924 Tarih, 54 Sayılı RG'de yay.  
RESMİ GAZETE : 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun, 19.03.1981 Tarih, 17284 Sayılı RG'de Yay.  
RESMİ GAZETE : 6301 Sayılı Öğle Dinlenmesi Kanunu, 08.03.1954 Tarih, 8652 Sayılı RG'de yay.



## KONUT ALANA VE SATANA KDV MÜJDESİ! BALKON, GARAJ, TERAS VE KAT BAHÇELERİ KONUTUN NET ALANINA DAHİL EDİLMEYECEK

Abdullah TOLU / YMM

### I- GENEL AÇIKLAMA

Bilindiği üzere, konutlarda 150 m<sup>2</sup>'lik net alan hesabı,

- KDV oranının tespiti ve
- KDV iadesi

yönünden büyük önem taşımaktadır. Çünkü, net alanı 150 m<sup>2</sup>'nin altında kalan konut teslimleri indirimli oranda (% 1, % 8) KDV'ye tabi olduğundan, bu konutların inşası nedeniyle yüklenilip indirilemeyen KDV'ler, KDV Kanunu'nun 29/2. maddesine göre müteahhitlere nakden veya mahsuben iade edilmektedir. Konutlardaki indirimli KDV oranı uygulaması alıcılara da % 7 ila 17 arasında bir fiyat avantajı sağlamaktadır.

Konut teslimlerinde KDV uygulaması genel olarak bu şekilde olmakla beraber, bu teslimlerle ilgili olarak problemleri bazı konularda bulunmaktadır. Bu konular arasında en önemlisi ise, konutun net alanının hesabı ile ilgilidir. İlginçtir ki, bu sorun tamamen **Maliye Bakanlığı** ile **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı** tarafından yapılan birbirine zıt iki farklı "**net alan**" hesabından kaynaklanmaktadır.

İnşaat sektörünü çok yakından ilgilendiren ve yaklaşık 3 yıldan bu yana tartışmalı olan bu konu, geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanlığı tarafından geçici de olsa, olması gerektiği şekilde inşaat sektörü lehine çözüme kavuşturuldu. Ancak, Maliye Bakanlığı, bu konuda esastan yeni bir düzenleme yapabilmek için,

Danıştay'ın esastan vereceği kararı beklemektedir. Çünkü, Danıştay, açılan bir davada konutlarda 150 m<sup>2</sup>'lik net alanın hesabı konusunda KDV Genel Uygulama Tebliği'nin ilgili bölümünün yürürlüğünü durdurmakla beraber, henüz esastan karar vermemiştir<sup>(1)</sup>.

### II- ARTIK KONUTLARIN NET ALAN HESABI KDV GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNE DEĞİL, PLANLI ALANLAR TİP İMAR YÖNETMELİĞİNE GÖRE YAPILACAK!

#### A-MALİYE BAKANLIĞI'NIN DANIŞTAY TARAFINDAN YÜRÜTMESİ DURDURULAN NET ALAN DÜZENLEMESİ

Maliye Bakanlığı'nın 150 m<sup>2</sup>'lik net alan hesabı ile ilgili düzenlemesi, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "III. Matrah, Nispet ve Oran" başlıklı kısmının "B. Oran" bölümünün "2. İndirimli Orana Tabi Bazı Mal ve Hizmetlere İlişkin Açıklamalar" maddesinin "2.1.3. Net Alan" alt başlıklı bölümünde yer almaktadır. Söz konusu bölüm aynen aşağıdadır:

#### "2.1.3. Net Alan

Net alan deyimi "konut içerisinde duvarlar arasında kalan temiz alan" olarak tanımlanan faydalı alanı ifade etmekte olup, plan ve proje gereği konut dışında bir amaçla kullanılacak bölümleri de ihtiva eden inşaatlarda indirimli oran sadece

konut olarak kullanılacak bölümlere uygulanır.

Net alanın hesaplanması konusunda aşağıdaki şekilde hareket edilir:

a) Balkon, kömürlük, garaj, asansör boşluğu ve benzeri yerler, konutlardan ayrı olarak kullanılmaları mümkün olmadığından prensip olarak net alan hesabına dahildir.

b) Faydalı alan genel olarak duvar yüzlerinde 2,5 cm sıva bulunduğu kabul edilerek, proje üzerinde gösterilmiş bulunan kaba yapı boyutlarının her birinden 5'er cm düşülmek suretiyle hesaplanır.

Ancak;

- Konutlarda kapı ve pencere şeritleri, duman ve çöp bacası çıkıntıları, ışıklıklar ve hava bacaları,

- Karkas binalardaki kolonların duvarlardan taşan dışları,

- Bir konuttaki balkonların veya arsa zemininden 0,75 m.den yüksek terasların toplamının 2 m<sup>2</sup>'si çok katlı binalarda yapılan çekme katların etrafında kalan ve ticaret bölgelerinde zemin katların komşu hududuna kadar uzaması ile meydana gelen teraslar,

- Çok katlı binalarda genel giriş, merdiven, sahanlıklar ve asansörler,

- İki katlı tek ev olarak yapılan konutlarda iç merdivenlerin altında 1,75 m. yüksekliğinden az olan yerler,

- Bodrumlarda konut başına bir

1 Dn. 4. D.nin 10.12.2014 tarih ve E. 2014/4835 sayılı Kararı



adet, konutun bulunduğu bina dışında konut başına 4 m<sup>2</sup>'den büyük olmamak üzere yapılan kömürlük veya depo,

- Kalorifer dairesi, yakıt deposu, sığınak, kapıcı dairesi, müşterek hizmete ayrılan depo, çamaşılık,

- Bina içindeki garajlar ile bina dışında konut başına 18 m<sup>2</sup>'den büyük olmamak üzere yapılan garajlar,

paydalı alan dışındadır. Bina dışındaki kömürlük ve depoların 4 m<sup>2</sup>'yi, garajların 18 m<sup>2</sup>'yi aşan kısmı, ait oldukları konutun paydalı alanına dahil edilirler."

#### **B- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI'NIN NET ALAN HESABINA İLİŞKİN DÜZENLEMESİ**

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın bağımsız bölüm net alanına ilişkin düzenlemesi, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 16. maddesine 01.06.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere eklenen ve aşağıda yer alan 41 numaralı bent hükmünde yer almaktadır:

"41. Bağımsız Bölüm Net Alanı: Bağımsız bölüm içerisindeki kapalı olup duvarlar arasında kalan net alandır. Bu alana; kapı ve pencere eşikleri, 2.5 cm'i geçmemek koşuluyla sıva payları, kolonlar, duman, çöp, atık, tesisat ve hava bacaları ile ışıklıklar, bağımsız bölüm içindeki asansör ve galeri boşlukları, tesisat odası, merdivenlerin altlarında 1.80 m. yüksekliğinden az olan yerler, tek bağımsız bölümlü müstakil binalarda bağımsız bölüm içindeki otopark, sığınak, odunluk, kömürlük, hidrofor ve arıtma tesisi alanı, su ve yakıt deposu ve kazan dairesi dahil edilmez. Açık çıkmalar, balkonlar, zemin, çatı ve kat terasları, kat ve çatı bahçeleri gibi en az bir cephesi açık olan mekanlar ile aynı katta veya farklı katta olup bağımsız bölümün eklentisi olan mekanlar ile ortak alanlar bağımsız bölüm net alanı içinde değerlendirilmez. Bağımsız

bölümün içten bağlantılı olarak çatı araları dahil birden fazla katta yer alan mekanlardan oluşması halinde bu katlardaki bağımsız bölüme ait alanlar birlikte değerlendirilerek bağımsız bölüm net alanı bulunur."

#### **C- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI İLE MALİYE BAKANLIĞI DÜZENLEMELERİ ARASINDAKİ FARK**

Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 16/41. maddesinde yer alan düzenleme, konutlarda net alan hesabını tamamen değiştirmiş, KDV Tebliği uyarınca net alan hesabına dahil edilen bir çok alanı (Balkon, teras kat, otopark, kat ve çatı bahçesi, kömürlük, depo vb.), net alan hesabının dışına çıkarmıştır. Yeni hesaplama yöntemi, KDV Tebliği'ndeki hesaplama şekline göre net alanı 150 m<sup>2</sup>'nin üzerinde olan birçok konutun net alanının 150 m<sup>2</sup>'nin altında kalması sonucunu doğurmakta, konutlara uygulanacak KDV oranını da 2012/4116 sayılı BKK ile yapılan düzenleme saklı kalmak üzere % 18'den % 1 veya 8'e indirmektedir.

Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'ne göre;

- Bağımsız bölüm net alanı; bağımsız bölüm içerisindeki kapalı olup duvarlar arasında kalan net alandır.

- Bu alana; kapı ve pencere eşikleri, 2.5 cm'yi geçmemek koşuluyla sıva payları, kolonlar, duman, çöp, atık, tesisat ve hava bacaları ile ışıklıklar, bağımsız bölüm içindeki asansör ve galeri boşlukları, tesisat odası, merdivenlerin altlarında 1.80 m. yüksekliğinden az olan yerler, tek bağımsız bölümlü müstakil binalarda bağımsız bölüm içindeki otopark, sığınak, odunluk, kömürlük, hidrofor ve arıtma tesisi alanı, su ve yakıt deposu ve kazan dairesi dâhil edilmemektedir.

- Açık çıkmalar, balkonlar, zemin, çatı ve kat terasları, kat ve çatı

bahçeleri gibi en az bir cephesi açık olan mekânlar ile aynı katta veya farklı katta olup bağımsız bölümün eklentisi olan mekânlar (depo ve kömürlük gibi), otoparklar ile ortak alanlar bağımsız bölüm net alanı içinde değerlendirilmemektedir.

- Genel giriş, merdiven, sahanlıklar ve asansör boşlukları net alan hesabına dahil edilmemektedir.

- Fransız balkonlar ve teraslar konut net alanının hesabında dikkate alınmamaktadır.

#### **D- DANIŞTAY'IN KONUSU HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ**

Danıştay 4. Dairesi, açılan bir dava nedeniyle konutlarda net alanın hesabı konusunda KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "III/B-2.1.3. Net Alan" alt başlıklı bölümünün yürürlüğünü aşağıdaki gerekçelerle durdurmuştur:

"KDV oranlarının belirlendiği Kararnamede, karar kapsamında ki mal ve hizmetleri tanımlamaya Maliye Bakanlığı yetkili kılınmış ise de, davalı idarenin düzenleme yetkisinin yasada ve kararnamenin uygulanması ve açık yetki verilmesi durumunda usule ilişkin hususları belirlemeyle sınırlı olmalı, KDV oranı Bakanlar Kurulu Kararı ile % 1'e indirilen mal ve hizmetlerin tanım ve kapsamı, genel hukuk kuralları içinde ve genel kabul gören uygulamalarda belirlendiği şekilde ele alınmalıdır. Net alanı 150 m<sup>2</sup>'ye kadar olan konutun tanımlanmasında, bu konuda teknik düzeyde düzenleme ve tanımlama yetkisi ve yeterliliği bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin dikkate alınması gerekir. Bu hususta teknik bilgi ve uzmanlığı olmadığı görülen Maliye Bakanlığı'na KDV oranlarının belirlendiği Kararnameyle her ne kadar tanımlama yetkisi verilmişse de, bu yetki sınırsız olmayıp uzman kuruluşlardan görüş alınması veya bu konuda teknik düzeyde düzen-

leme ve tanımlama yetkisi bulunan kurumların düzenlemelerinden yararlanılması “İdarelerin takdir yetkilerine giren işlemleri tesis ederken mutlak ve sınırsız hareket edemeyebileceklerine ilişkin idare hukuku ilkesinin bir gereği olup, bu ilkeye aykırı düşen dava konusu düzenlemede hukuki uyarlık görülmemiştir.”

Maliye Bakanlığı'nın yürütmeyi durdurma kararına karşı yaptığı itiraz ise, Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından reddedilmiştir<sup>(2)</sup>.

#### **E- MALİYE BAKANLIĞI'NIN YENİ GÖRÜŞÜ: KONUTLARIN NET ALAN HESABI KDV GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNE DEĞİL, PLANLI ALANLAR TİP İMAR YÖNETMELİĞİNE GÖRE YAPILCAK. BALKON - GARAJ - TERAS VE KAT BAHÇELERİ NET ALANA DAHİL EDİLMEMEYECİK!**

Maliye Bakanlığı, Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı ve bu karara yaptığı itirazın reddedilmesi sonrasında konu hakkında yeni bir düzenleme yapmak için Danıştay'ın esastan vereceği kararı beklemeye başlamıştır. Ancak, bu konuda uygulamada fiilen bir boşluk oluşmuş ve Danıştay'ın esastan vereceği kararı çeşitli nedenlerle geciktirmesi ise bu boşluğu ve uygulamada yaşanan sıkıntıları giderek artırmıştır. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, gerek Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararına ve dolayısıyla hukuka uymak gerekse uygulamada yaşanan mağduriyetleri önlemek amacıyla bu konudaki ısrarından vazgeçerek, mevcut görüşünden inşaat sektörü lehine vazgeçerek, 01.05.2014 tarihinden sonra yapılan konut teslimlerinde konutların net alan hesabının Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği hükümlerine göre yapılması gerektiğini açıklamıştır. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Danıştay'ın kararına

uygun bu yeni görüşü, uygulamada KDV oranı ve KDV iadesi konularında ortaya çıkan sorunları da çözmüştür.

Bu konuda verilen bir özelgenin özeti aşağıdadır<sup>(3)</sup>:

“Danıştay 4. Dairesinin 10/12/2014 tarih ve Esas No: 2014/4835 sayılı Kararı ile KDV Genel Uygulama Tebliği'nin (III/B-2.1.3) bölümünün yürütmesi durdurulduğundan ve bu Karar dava konusu işlemin yürütülebilirliğini tesis edildiği tarihten itibaren askıya aldığından, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin (III/B-2.1.3) bölümünün tesis edildiği 1/5/2014 tarihinden sonraki teslimlerde Tebliğ hükümlerinin dikkate alınması mümkün değildir. Dolayısıyla, 1/5/2014 tarihinden sonra yapılan konut teslimlerinde konutun net alanının tespitinde Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.”

#### **F- KİŞİSEL GÖRÜŞÜMÜZ VE DEĞERLENDİRMEMİZ<sup>(4)</sup>**

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın konutların 150 m<sup>2</sup>'lik net alanının hesabında güncelliğini yitirmiş düzenlemesinde ısrar etmemesi, gerek sektör gerekse sorumlu idarecilik ilkesi bakımından son derece olumludur. Ayrıca, Danıştay'ın da bu konuda bir an evvel esastan karar vermesi, konuya kalıcı bir çözüm bulunması bakımından da gereklidir.

Ancak, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bu yeni görüşü olumlu olmakla beraber, yeterli olmayıp, sektörde yaşanan sorunların tamamını çözücü nitelikte değildir. Şöyle ki, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 16. maddesine eklenen ve Maliye Bakanlığı'nca da kabul edilen net alan hesabına ilişkin

esasları belirleyen 41 numaralı bent hükmü, 01.06.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Maliye Bakanlığı'nın yeni görüşünü 01.05.2014 tarihinden başlatmasının nedeni ise, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin ve dolayısıyla Tebliğin yürütmesi durdurulan net alanın hesabı ile ilgili bölümünün yürürlük tarihinin 01.05.2014 olmasıdır. Daha önce söz konusu Tebliğin yürütmesi durdurulan kısmında yer alan düzenlemenin aynısı, mülga 30 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'nde yer almaktaydı. 30 Seri No.lu KDV Genel Tebliği ise, KDV Genel Uygulama Tebliği ile 01.05.2014 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Bize göre, Maliye Bakanlığı'nın bu yeni görüşünü 01.05.2014 tarihinden itibaren değil de, kendisi ve Danıştay tarafından da kabul edilen net alan hesabına ilişkin düzenlemenin yer aldığı Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 16. maddesine eklenen 41 numaralı bent hükmünün yürürlüğe girdiği 01.06.2013 tarihinden itibaren başlatması daha uygun olurdu.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın yeni görüşüne göre, 01.05.2014 tarihinden sonra teslim edilen veya edilecek olan konutlarda;

- Açık çıkmalar, balkonlar, zemin, çatı ve kat terasları, kat ve çatı bahçeleri gibi en az bir cephesi açık olan mekânlar ile aynı katta veya farklı katta olup bağımsız bölümün eklentisi olan mekânlar (depo ve kömürlük gibi), otoparklar ile ortak alanlar,

- Genel giriş, merdiven, sahanlıklar ve asansör boşlukları,

- Fransız balkonlar ve teraslar

150 m<sup>2</sup>'lik net alanın hesabına dahil edilmeyecek, net alan bunlar dikkate alınmadan hesaplanacaktır.

2 Dn VDDK'nın 25.3.2015 tarihli ve YD. İtiraz No:2015/5 sayılı Kararı

3 Maliye Bakanlığı GİB'in 1/7/2016 tarihli ve 84958988-130(5428-3003)-E.72416 sayılı özelgesi

4 Abdullah TOLU, “Konutta Net Alan Hesabı Netleşti! Artık Balkon, Garaj, Teras ve Kat Bahçeleri Net Alana Dahil Edilmeyecek!”, Yaklaşım, Sayı:287, Kasım 2016s.126-132





## AR-GE REFORM PAKETİ SONRASI AR-GE MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Ahmet Şahin SAVCI / YMM

İlyas Emre YAYLA / Denetçi



### 1. GİRİŞ

Yüksek katma değerli ürünlerin üretilmesini sağlamak ve desteklemek, Ar-Ge insan kaynağı kapasitesini artırmak, bilgiyi ticarileştirmek, teknoloji ve yenilikçi şirketlerin ortaya çıkmasını ve gelişimini desteklemek, üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek ve kurumsallaştırmak, Ar-Ge ve yenilik ekosistemini güçlendirmek amacıyla "Ar-Ge Reform Paketi" hazırlanmıştır. Bu çerçevede; 6676 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 26.02.2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01.03.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanun ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanun'unda değişiklikler yapılmış olup; uygulamaya yönelik olarak çeşitli Bakanlar Kurulu Kararları, yönetmelikler ve tebliğler de yayımlanmıştır.

6736 Sayılı Kanun ile Ar-Ge mevzuatında yapılan değişiklikler aşağıda başlıklar halinde ele alınmıştır.

### 2. YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

#### 2.1. Ar-Ge Mevzuatına "Tasarım Faaliyetleri" Dahil Edilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un, Ar-Ge mevzuatına yönelik getirdiği en önemli yeniliklerden birisi, tasarım faaliyetlerini de Ar-Ge faaliyetlerine dahil etmek ve vergisel teşviklerden yararlanmasına izin vermek olmuştur.

**Tasarım** ile ilgili tanımlar 6676 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun **Tanımlar** başlıklı 3 üncü maddesine ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri-

nin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un **Tanımlar** başlıklı 2 nci maddesine eklenmiştir. Her iki Kanunda yer verilen tanımlar aynı olup; aşağıdaki gibidir.

• **Tasarım Faaliyeti:** Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

• **Tasarım Projesi:** Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,

• **Tasarım Personeli:** Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

• **Tasarımcı:** Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişiler.

Tasarım faaliyetinin vergi teşviklerinden yararlanabilmesi; sanayi alanında veya Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda yapılması şartına bağlanmıştır.

**Sanayi alanında** yapılan tasarımlar hangi sanayii kolunda olduğuna bakılmaksızın Kanun kapsamına girmektedir.

Diğer alanlarda yapılacak tasarımlar ise 11.08.2016 tarihli Resmi Gazete'de

yayımlanan 2016/9094 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile belirtilmiş bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu Kararı ile Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflamasına (NACE Rev.2) göre aşağıda belirtilen alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünün **tasarım faaliyeti** olarak dikkate alınacağı kararlaştırılmıştır.

a) J – Bilgi ve İletişim başlığı altında yer alan;

59.11 – Sinema Filmi, Video ve Televizyon Programları Yapım Faaliyetleri

59.12 – Sinema Filmi, Video ve Televizyon Programları Çekim Sonrası Faaliyetleri

b) M – Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler başlığı altında yer alan;

74.10 – Uzmanlaşmış Tasarım Faaliyetleri (74.10.03 hariç)

c) R – Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor başlığı altında yer alan;

- Gösteri Sanatlarını Destekleyici Faaliyetler.

Bu aşamada son bir husus olarak belirtmek gerekirse; 5746 sayılı kanunda yapılan düzenlemelerle Tasarım Merkezlerinin kurulmasına da olanak sağlanmış olup; bu merkezlerde yapılacak tasarım harcamaları da indirimden yararlanabilecektir. Tasarım merkezleri Kanunda "Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketleri-

nin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurtiçinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimler” olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda yasal çerçevesi kısaca çizilen **tasarım faaliyetlerinin**;

· 5746 sayılı Kanun çerçevesinde yapılması halinde tasarım indiriminden<sup>1</sup>,

· 4691 sayılı Kanun çerçevesinde yapılması halinde ise kazanç istisnasından<sup>2</sup>,

yararlanılacağı açıktır. Diğer taraftan yapılan bu değişiklikler sonrasında tasarım faaliyetlerinde çalışan personelin ücretleri;

· 5746 sayılı Kanun kapsamında stopaj teşvikinden,

· 4691 sayılı Kanun kapsamında ücret istisnasından,

yararlanacak olup; bu konuya izleyen başlıklarda ilgili diğer değişikliklerle birlikte kısaca değinilecektir.

## 2.2. Ar-Ge Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinde Çalışanların Ücretlerine Yönelik Desteklerde Yapılan Değişiklikler

### 2.2.1. 5746 Sayılı Kanun Kapsamına Tasarım Personeli Dahil Edilmiş Ve Doktora, Yüksek Lisans Ve Lisans Mezurları İçin Farklı Oranlarda Gelir Vergisi İstisnası Getirilmiştir.

6676 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler<sup>3</sup> sonrasında 5746 sayılı Kanun

kapsamına tasarım merkezlerinde çalışan tasarım personeli de dâhil edilmiştir. Böylece tasarım personeli de 5746 sayılı Kanunla düzenlenen stopaj teşvikinden yararlanabilecektir.

Yapılan diğer değişikliklerle; doktora, yüksek lisans ve lisans mezurları için farklı oranlarda gelir vergisi istisnası getirilmiş, temel bilimler alanları mezurlarının da istihdamı da teşvik edilmiştir.

Buna göre, Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin, bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin;

· Doktoralı olanlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki **temel bilimler** alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için **yüzde 95'i**,

· Yüksek lisanslı olanlar ile **temel bilimler** alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için **yüzde 90'ı** ve

· Diğerleri için **yüzde 80'i**,

verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirmek suretiyle terkin edilecektir.

Böylelikle hem tasarım personeli gelir vergisi stopaj desteğine dahil edilmiş hem de stopaj desteğinin kapsamı temel bilim mezurlarını da içerecek şekilde genişletilmiştir.

### 2.2.2. Bölge Dışı İlgili Faaliyetlere İlişkin Ücretlerin Gelir Vergisi Stopajı Kapsamında Değerlendirilmesine Yönelik Bakanlar Kurulu'na Yetki Verilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un; 14 üncü maddesi ile 4691 sayılı Kanun'un geçici 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle; AR-GE, tasarım ve yazılım personelinin Bölgelerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, Bölge dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.

Benzer şekilde, 6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle; Ar-Ge ve tasarım personelinin merkezde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin gelir vergisi stopajı kapsamında

değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Dışarıda geçirilen sürelerin sınırlandırılmasına yönelik olarak 2016/9091 sayılı Bakanlar Kurulu kararı 11.08.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, söz konusu karar kapsamında; Ar-Ge veya tasarım merkezleri veya teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan işletmelerde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin bu merkezlerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerin Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda, Ar-Ge ve Tasarım merkezi yönetiminin veya teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketinin onayının alınması ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin % 100'ü istisna/gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir.

a) Laboratuvar analiz, test ve deney çalışmaları,

b) Diğer Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde yapılan çalışmalar,

c) Saha araştırması,

ç) Prototip geliştirmeye yönelik faaliyetler,

d) Projelerde görev alan personel ile sınırlı olmak kaydıyla bilimsel içerikteki etkinlikler.

Ayrıca; 5746 sayılı “Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” kapsamında kurulan Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde veya 4691 sayılı “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu” kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan işletmelerde en az 1 yıl süreyle çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek kaydıyla merkez veya bölge dışında geçirdiği süreler (aylık ders saati kadar) ilişkin ücretlerin % 100'ü Ar-Ge ve tasarım merkezi yönetiminin veya teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketinin onayının alınması ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, istisna/gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir.

30.09.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5746 sayılı “Araştırma ve

1 5746 sayılı Kanunun 3. Maddesinde yapılan değişikliklerle, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen; tasarım projelerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı tasarım indiriminden yararlanabilecektir.

2 4691 sayılı Kanun'un geçici 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle; yazılım ve AR-GE faaliyetlerinde olduğu gibi tasarım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar da 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

3 1 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinde yapılan değişiklikler.



Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'da 4 seri numaralı Genel Tebliğ'de ise yeni düzenlemeler doğrultusunda gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Tebliğ'de; gelir vergisi stopaj teşviki ile ilgili uygulama esaslarına, istisna uygulama örneklerine, bildirim ve beyanına, teşvik uygulamasının başlangıç sürelerine, uygulama dışında kalan ödemeler ile teşviki sona erdiren hallerle ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

### 2.2.3. Ar-Ge Merkezi Ar-Ge Personeli Sayısı Azaltılmıştır

5746 sayılı Kanun'a, 19.02.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6518 sayılı Kanun ile eklenen fıkra ile; Ar-Ge Merkezi kurulabilmesi için gereken elli tam zamanlı Ar-Ge personel sayısını otuza kadar indirme veya sektörler itibarıyla farklılaştırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiş olup; Bakanlar Kurulu bu yetkisini kullanarak<sup>4</sup> Ar-Ge merkezlerinde istihdam edilebilecek en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısını 50'den 30'a indirmiştir.

Ele alınan değişiklikler kapsamında; 6676 sayılı Kanun ile yine Bakanlar Kurulu, Ar-Ge Merkezi kurmak için gerekli en az Ar-Ge personeli sayısını sektörler itibarıyla farklılaştırmaya ve 30 olarak belirlenmiş personel sayısını 15'e düşürmeye yetkili kılınmıştır.

Bu kapsamda, 11.08.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ar-Ge merkezlerinde istihdam edilebilecek en az tam zaman eş değer Ar-Ge personeli sayısı 15'e düşürülmüştür.

Ancak söz konusu sayı, Avrupa Topluluğuna Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasına (Nace Rev.2) göre aşağıda belirtilen sınıflarda yer alan sektörler için otuz olarak uygulanacaktır.

a) C – İmalat başlığı altında yer alan:

29 – Motorlu kara taşıtları, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı bölümü altındaki tüm sınıflar

30 – Diğer ulaşım araçlarının imalatı bölümü altındaki aşağıdaki sınıflar

30.30 – Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı

30.40 – Askeri savaş araçlarının imalatı

30.91 – Motosiklet imalatı

30.99 – Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı

### 2.2.4. Ar-Ge Personeli Teknisyenlerin Tanımı Yeniden Yapılmıştır.

6676 sayılı Kanun ile 5746 ve 4691 sayılı Kanunların tanımlar maddelerinde yapılan değişikliklerle, teknisyen tanımında yaşanan tereddütlerin giderilmesine yönelik değişiklik yapılmış, tasarım faaliyetlerini gerçekleştiren teknisyenler de tanım maddesine dâhil edilmiş ve tasarım faaliyetlerine katılan destek personeli de destek personeli kapsamına alınmıştır.

Buna göre Teknisyen; meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri ifade etmektedir.

### 2.3. Ar-Ge Yenilik ve Tasarım Projeleri Kapsamında İthal Edilen Eşya Gümrük ve Damga Vergisinden İstisna Edilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un ile hem 5746 sayılı kanun hem de 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kapsamında yapılan Ar-Ge yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere yurtdışından ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisna edilmiştir.

### 2.4. Ar-Ge Şirketlerine Girişim Sermayesi Sağlayan Yatırımcılar Vergi İndirimi Desteğinden Faydalanabilecektir.

6676 sayılı Kanun'un 15 inci maddesi ile 4691 sayılı Kanunu'na eklenen geçici 4 üncü maddeyle, yatırımcılara teknoloji geliştirme bölgeleri firmalarına doğrudan girişim sermayesi sağlamaları durumunda, aşağıda ayrıntısı verilen vergi indiriminden yararlanma imkânı getirilmektedir. Buna göre;

- Bölgede faaliyette bulunanlara Bakanlık tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirecekleri projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının

%10'unu ve dönem başı öz sermayenin %20'sini aşmamak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşmayacaktır.

- Bu oranları ve parasal sınırı yarısına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

- Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin **iki yıl** içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

### 2.5. Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerine İlave Destek Sağlanabilecektir.

6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliklerle, Bakanlar Kurulunca belirlenecek kriterlere haiz Ar-Ge ve tasarım merkezlerine ilave destek sağlanabilecektir.

Buna göre, Bakanlar Kurulunca belirlenen kriterlere haiz; Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadar indirim konusu yapılabilecektir.

10.08.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, aşağıdaki göstergelerden herhangi birinde bir önceki yıla göre en az % 20 artış sağlayan Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde Ar-Ge harcamalarının bir önceki yıla göre artan kısmının % 50'si kadar ilave indirim hakkı kazanılacaktır.

- Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı.

- Tescil edilen ulusal veya uluslararası patent sayısı.

- Uluslararası destekli proje sayısı.

- Lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı.

4 18 Haziran 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6400 sayılı Karar

- Toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı.

- Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı.

30.09.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6 seri numaralı "5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği" ile 5746 sayılı Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine yönelik Ar-Ge ve tasarım indirimi ile teknogirişim sermaye desteğine ilişkin vergisel teşviklerin uygulamasına yönelik ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

## 2.6. Siparişe Dayalı Olarak Yürütülen Ar-Ge Veya Tasarım Faaliyetleri Destek Kapsamına Alınmıştır.

6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesine eklenen dokuzuncu fıkraya göre;

- Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri de indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecektir.

- Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece %50'si bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan %50'si ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilecektir.

- Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilecektir.

- Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamayacaktır.

Söz konusu düzenleme ile ilgili Tebliğ ve Yönetmelik de yayımlanmış olup; bu çalışmada ayrıntısı ele alınmamıştır.

## 2.7. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na "İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri" Dahil Edilmiştir.

6676 sayılı Kanun ile **ihtisas teknoloji geliştirme bölgeleri (İhtisas TGB)** 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun kapsamına alınmıştır.

İhtisas teknoloji geliştirme bölgeleri (İhtisas TGB), aynı sektör grubunda ve bu sektör grubuna dâhil alt sektörlerde faaliyet gösteren girişimcilerin yer aldığı tematik teknoloji geliştirme bölgelerini ifade etmektedir. İhtisas teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunan mükellefler de Kanunla tanımlanan tüm istisna ve diğer haklardan yararlanabilecektir.

## 2.8. Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki Yönetici Şirket Emlak Vergisinden Muaf Tutulmuştur.

6676 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile 4691 sayılı Kanun'un **Destek ve muafiyetler** başlıklı 8 inci maddesinde yapılan değişiklikle; yönetici şirket, üzerindeki mali yüklerin azaltılması amacıyla damga vergisi ve harçlara ilave olarak bölge içinde sahip olduğu taşınmazlar nedeniyle yükümlü olduğu emlak vergisinden muaf tutulmuştur.

## 2.9. Bazı Yabancılarla Tanınan Süresiz Çalışma İzninin Kapsamı Geniştirilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un 18 inci maddesi ile 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un **Süresiz çalışma izni** başlıklı 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe göre; eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı, Türkiye'deki faaliyetinin veya yatırımının Ülke ekonomisine ve istihdama etkisi önemli olan yabancılarla süresiz çalışma izni verilebilecektir.

## 2.10. Diğer Bazı Düzenlemeler

- Bilişim sektöründeki yerli üretim desteklenecektir. (6676 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi)

- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde proje bedelinin yüzde ellisine kadar olan kısmı geri ödemesiz olarak desteklenebilecektir. (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi)

- Ar-Ge merkezlerinde temel bilim mezunları çalıştırılabilecektir. Ayrıca temel bilimler mezunlarının Ar-Ge Merkezlerinde istihdam edilmesi halinde; maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı, 2 yılına Bakanlık tarafından karşılanacaktır (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi)

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, yetişmiş nitelikli öğretim elemanları görevlendirilebilecektir (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi)

- Araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri ile üniversite-sanayi işbirliği faaliyetleri sonucu elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanacak ve söz konusu faaliyetlerde bizzat görev alan öğretim elemanlarına bu gelirlerin yüzde 85'i ödenecektir. (6676 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi)

## 3. SONUÇ

"Ar-Ge Reform Paketi" kapsamında 26.02.2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmi Gazete'de 01.03.2016 Tarihinde yürürlüğe girmek üzere yayımlanan 6676 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile birlikte Ar-Ge mevzuatında herbiri ayrı bir makale konusu yapılabilecek kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.

Bu makalede yapılan değişiklikler toplu olarak kısaca anlatılmış olup uygulamacıların kendi kapsamlarına girdiğini düşündüğü değişikliklerden yararlanırken ikincil mevzuatta yer alan düzenlemelere olası bir hak kaybı veya yanlış uygulamanın önüne geçmek adına dikkat etmesi gerekmektedir.





## MUHASEBE MESLEĞİNDE HİZMET PAZARLAMASI

Doç. Dr. A.R. Zafer SAYAR / TÜRMOB Bağımsız Denetim Koordinatörü - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

### Hizmet Pazarlaması

Hizmetler de tıpkı mallar gibi ulusal ve uluslararası düzeyde alım-satıma yani ticarete konu olurlar. Ticaret içinde pazarlama fonksiyonunu da içeren bir faaliyetlerdir. Pazarlama fonksiyonu hedef müşteri grubuna, müşteri tatmini sağlayarak, fiyat-kalite dengesi gözetilerek mal veya hizmetin sunumu sürecidir.

### Hizmet Sunumunun Ulusal Sınırları Aşması

Sunulan hizmet ulusal sınırlar içinde gerçekleşebileceği gibi uluslararası düzeyde de gerçekleşebilir. Ulusal sınırları aşan hizmet sunumları **hizmet ihracı, hizmet dış satımı ya da hizmet dış sunumudur**.

Uluslararası düzeyde her türlü hizmet pazarlaması uygulamaları GATT-General Agreement on Trade and Tariffs (Ticaret ve Tarifeler Genel Anlaşması) kapsamında değerlendirilmektedir. Türkiye’de hizmet pazarlamasının uluslararası düzeydeki boyutundan sorumlu olan Ekonomi Bakanlığı bünyesinde takip edilen “Hizmetler Ticareti” konulu toplantı ve çalışmalarda TÜRMOB tarafından muhasebe mesleği de aktif olarak temsil edilmektedir.

### Muhasebe Mesleği-Mesleki Hizmetler

Muhasebe hizmeti GATT sınıflamasında **mesleki hizmetler** alt grubu içinde yer almaktadır. Muhasebe mesleği; şirketler kesiminin öneminin artması, halka açılmaların hızlanması, piyasaların genişlemesi ile birlikte her geçen gün daha fazla uluslararası bir hal almaktadır. Bu çerçevede muhasebe mesleği ulusal sınırları aşmakta ve uluslararası bir meslek haline gelmektedir.

### Meslek Mevzuatı ve Uluslararası Mesleki Hizmet Düzenlemeleri

Ülkemizde, muhasebe mesleği açısından hizmet ticareti uygulamalarında mütekabiliyet (karşılıklılık) esası vardır. 3568 sayılı meslek yasamızın (Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu) 8’nci maddesinde konu düzenlenmiştir. Buna göre; serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğini resmen düzenlemiş olan yabancı bir devletin tabiiyetindeki kişilerin, T.C tabiiyetindeki serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranan nitelikleri taşımaları şartıyla, mali müşavirlik kapsamına giren hizmetleri, karşılıklılık şartıyla serbest mu-

hasebeci mali müşavir ünvanı altında Türkiye’de de yapmalarına Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile izin verilebilir. Diğer taraftan, söz konusu yasal prosedür günümüze kadar uygulanmamıştır. Bu kapsamda, meslek mevzuatı kapsamında hizmetler ticaretinde mütekabiliyet esası benimsenmekte, olası sınır ötesi faaliyetlerde TÜRMOB ruhsatlı mali müşavirlere gerekli vize kolaylıklarının sağlanması önem taşımaktadır.

### Hizmet Sunumunda Serbestlik Politikaları ve Muhasebe Mesleği

Mesleklerin uluslararası sınırları aşma sürecinde serbestlik politikası GATT temel prensiplerinden birisidir. Bu prensip Avrupa Birliği uygulamalarında **tek pasaport ilkesi** olarak bilinmektedir. Tek pasaport ilkesine göre bir AB ülkesi mali müşaviri, diğer bir AB üyesi ülkede mali müşavirlik hizmetini hiçbir izne ve onaya tabi olmaksızın gerçekleştirebilir. Örnek verecek olursak; İngiltere’de mali müşavirlik faaliyetini yapan bir İngiliz meslek mensubu, Türkiye’nin de bir gün AB üyesi olması halinde Türkiye’de kurulu yerli bir şirketime mali müşavirlik hizmeti ve-

rebilecektir. Bunun tersi olarak, Birliğimiz üyesi mali müşavirlerimiz de İngiltere’de mali müşavirlik hizmeti verebileceklerdir.

Hiç şüphesiz bu serbestleşme ve tek pasaport ilkesi bir yandan önemli bir hizmet pazarı yaratırken, diğer yandan mevcut pazarın kaybedilme riskini de beraberinde getirmektedir. Pazar payını korumak isteyen mali müşavirler yeniliklere açık, eğitime önem veren, son gelişmelere uyum sağlayan rekabet edebilir ve güçlü olmalıdırlar. Bunun içindir ki mesleğimizde meslek mensuplarımızın uluslararası standartlarda hizmet verebilmek için eğitim çalışmalarına hep ağırlık verilerek ön planda tutulmaktadır.

Tek pasaport ilkesi, serbestlik anlayışına dayanmakta ve dolayısıyla ciddi bir rekabet ortamı yaratmaktadır. Bu rekabette meslek mensuplarımız en iyi şekilde hazırlanmaktadır. IFAC standartları sürekli takip edilmekte ve uluslararası gelişmeler yakından izlenmektedir.

**Küçük Güzeldir ! Önce Küçükü Düşün !**

Muhasebe Hizmetler Ticareti konusunda bir diğer önemli konu ise Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Bürolarına yönelik yaklaşımdır. Her ne kadar, hizmetler ticareti serbestlik temeline dayansa da uluslararası uygulamalarda küçüğü korumaya yönelik düzenlemeler hep olmuştur, olacaktır ve olmalıdır. Bu kapsamda IFAC bünyesinde Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Uygulamaları Komitesi faaliyetini yürütmektedir. Büyüklere karşı küçüklerin ezilmemeleri ve haksızlığa uğramamaları için çalışmalar yapmaktadır. Yine, TÜRMÖB’un da üyesi olduğu küçük muhasebe bürolarının uluslararası sesi olarak Edinburgh Grubu da çalışmalarını bu yönde yürütmektedir. Bu çalışmalarda hep **KÜÇÜK GÜZELDİR !** ve **ÖNCE KÜÇÜĞÜ DÜŞÜN!** temel felsefesi vardır. Bu temel felsefe muhasebe hizmet pazarlamasında **fiyat-kalite-rekabet** üçgeninde küçük ölçekli muhasebe bürolarının korunmasına yönelik düzenleme yaklaşımlarını gerektirir. Örneğin; büyüklere pazar paylarına bir sınır getirmek hizmetler ticareti uygulamalarında küçükleri korumaya

yönelik evrensel bir yaklaşımdır. Bu ilk bakışta GATT’ın temel ilkesi SERBESTLİK’den ayrılıp KORUMACI bir yaklaşıma gidildiğine işaret ediyor olsa da tüm ülkeler gelişen ve önem taşıyan muhasebecilik gibi **BEBEK** sektörlerini (\*) korumak durumunda kalmışlardır ve kalacaklardır.

#### **Son sözlerimiz.....**

Sonuç olarak muhasebe hizmetinin pazarlanmasında, GATT prensiplerine göre serbestlik ilkesi çerçevesinde meslek mensuplarının uluslararası standartlarda hizmet sunacak bir kapasiteye ulaştırmak temel hedeftir. Ancak ulusal sınırları aşan bu vahşi rekabetçi ortamda küçük muhasebe bürolarının da korunmasının uluslararası bir gereklilik olduğunun altını çizerek bu sayıdaki yazıma son vermek istiyorum.

**(\*) Bebek Sektör Tanımı: Bu tanım ünlü dış ticaret profesörü Singer PREBİSH’e aittir. PREBİSH’e göre gelişen, yeni palazlanan ve önemli sektörler ülkeler tarafından yeni doğmuş bir bebek gibi korunurlar.**





## BAĞ-KUR KAPSAMINDA ÇALIŞANLARA 5 PUANLIK PRİM İNDİRİMİ, DOĞUM YAPAN KADINLARA KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞMA HAKKI GETİRİLDİ

Ahmet AĞAR / Sosyal Güvenlik Müşaviri

### I- GİRİŞ:

Bilindiği gibi, çalışma yaşamında toplumsal talep ve beklentilerin karşılanmasına yönelik olarak son dönemde önemli bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bunlardan birisi; 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi İle Bazı Kanunun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 62. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni bir hükümle, isteğe bağlı sigortalılar hariç olmak üzere, kanunun 4/b (Bağ-Kur) kapsamında bulunan sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, **beş puanlık indirimin** yapılmış olması, bir diğeri ise, 29.01.2016 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 6663 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4857 sayılı İş Kanununda **doğum sonrası kısmi süreli çalışma** ile ilgili yapılan düzenlemeye uygun olarak 08.11.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan, Analık İzni veya Ücretsiz İzin Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelikle **doğum yapan kadınlara Kısmi Süreli Çalışma Hakkı** ile ilgili şekil ve şartların belirlenmiş olmasıdır.

Bu makalenin konusu, 6745 sayılı Kanunla Bağ-Kur'lulara getirilen beş puanlık prim indirimine ilişkin

yapılan düzenleme ile doğum yapan kadınlara, doğum sonrası Kısmi Süreli Çalışma yapabilecekleri ve ücretsiz izne ilişkin getirilen şekil ve şartlara ait açıklamalar olacaktır.

### A- BAĞ-KUR KAPSAMINDA ÇALIŞANLARA BEŞ PUANLIK PRİM İNDİRİMİ:

**II-** 6745 sayılı Kanunun 62. maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni bir hükümle, isteğe bağlı sigortalılar hariç olmak üzere, kanunun **4/b (Bağ-Kur)** kapsamında bulunan sigortalıların, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, **beş puanlık indirim** yapılmış olup, söz konusu prim indirimi ile ilgili uygulamanın şekil ve şartları, SGK tarafından yayınlanmış olan 2016/25 sayılı genelge ile belirlenmiştir.

### III- Beş puanlık Sigorta Prim İndiriminden Kimler Yararlanacaktır:

**01.10. 2016** tarihinden itibaren uygulanmak üzere, 6745 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni düzenlemeye göre, isteğe bağlı olarak sigortalı olanlar hariç olmak üzere, bu Kanunun 4/b (Bağ-Kur) maddesi kapsamında;

- Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olan,

- Anonim şirketlerin yönetim ku-

rulu olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortakları, diğer şirket ve donatma şirketlerin ise tüm ortakları,

- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr sicilinde kayıtlı olan,

- Sarımsal faaliyette bulunan,

- Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına bağımsız olarak çalışan,

Sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, **beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazine tarafından karşılanacaktır.**

### IV- Prim İndiriminden Yararlanmak İçin Sigorta Borcunun Olmaması Gerekir

5510 sayılı Kanunun 4/b (Bağ-Kur) maddesi kapsamında bulunan sigortalıların beş puanlık prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekir. Ancak SGK'ya olan prim ve idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve zammından oluşan borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar, bu taksitlendirme işlemleri devam ettiği sürece beş puanlık indiriminden yararlanacaktır.

### V- Kanunun 4/b (Bağ-Kur) Kapsamında Bulunanların Sigorta Prim Oranları:

5510 sayılı Kanunun 4/b (Bağ-Kur) maddesi kapsamında bulunan (İsteğe bağlı olarak prim ödeyenler hariç) sigortalıların, bu kanunu 82. maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla kendileri tarafından belirlenecek günlük kazancın **% 34,5'i** dir. Bunun % 20'si malul-lük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim, % 12,5'i genel sağlık sigortası prim ve % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir. 2016 yılı sonuna kadar sigorta primine esas kazancın alt ve üst sınırı şöyledir:

**Alt Sınır** Günlük: 54,90 Aylık: 1.647,00 TL **Üst Sınır** Günlük: 356,85 Aylık 10.705,50 TL

6745 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda yapılan yeni düzenlemeye göre isteğe bağlı prim ödeyenler hariç, 4/b kapsamında bulunan sigortalılar, **01.10.2016 tarihinden itibaren** kendileri tarafından belirlenmiş olan prime esas kazancın % 34,5'i değil, **% 29,5 oranında sigorta primi ödeyeceklerdir.**

### B- DOĞUM YAPAN KADIN-LARA KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞMA HAKKI GETİRİLDİ.

6663 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanununda doğum sonrası kısmi süreli çalışma ile ilgili yapılan düzenlemeye uygun olarak 08.11.2016 tarihli Resmi Gazetede, Analık İzni veya Ücretsiz İzni Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelik de yayımlanmış bulunmaktadır.

Çocuk sayısını ve kadın istihdamını artırma iddiasını taşıyan söz konusu yönetmelikte, "analık izni ve ücretsiz izin uygulaması ile **kısmi süreli çalışmanın süresi**, şekli ve şartları" konusunda önemli düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre;

### I- Analık İzni Hakkı Ve Ücretsiz İzne İlişkin Esaslar:

**Analık İzni Hakkı:** Kadın sigortalının doğumdan önce 8 ve doğumdan sonra 8 hafta olmak üzere toplam 16 haftalık süre için çalıştırılmaması esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırmayacak süreye 2 hafta eklenmektedir. Ancak, sağlık durumunun uygun olduğunun doktor raporuyla belgelendirilmesi halinde kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilecektir. Bu durumda, kadın işçinin çalışmadığı süreler doğum sonrası sürelerle ekleneciktir. Kadın işçinin erken doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanmadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelerle eklenerek kullanılacaktır.

Analık izninde belirtilen süreler, işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler doktor raporu ile belirtilmelidir.

**Çalışma Süresinin Yarısı Kadar Ücretsiz İzni Hakkı:** Analık izninin bitiminden itibaren çocuğunun bakımı ve yetiştirilmesi amacıyla ve çocuğun hayatta olması kaydıyla kadın işçi ile üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere istekleri halinde;

- Birinci doğumda 60 gün,
  - İkinci doğumda 120 gün,
  - Sonraki doğumlarda 180 gün
- süreyle haftalık çalışma süresinin yarısı kadar **ücretsiz izin verilir.** Çoğul doğum halinde bu sürelerle otuzar gün eklenecektir. Ancak, çocuğun engelli doğduğunun doktor raporu ile belgelendirilmesi halinde bu süre 360 gün olarak uygulanacaktır.

Ücretsiz izinden yararlanan kadın işçiye, bir yaşından küçük çocuğunu emzirmesi için günde toplam

bir buçuk saat olan **süt izni uygulanmaz.**

**Altı Aya Kadar Ücretsiz İzni Hakkı:** Kadın işçiye, analık izninin bitiminden itibaren isteği halinde altı aya kadar ücretsiz izin verilir. Ücretsiz izin, üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinme halinde eşlerden birine veya evlat edinene verilir. Altı aya kadar kadın işçiye verilecek ücretsiz izin süresi, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmayacaktır.

### II- Kısmi Süreli Çalışmanın Süresi, Şekli, Şartları Ve Çalışma Yapılacak İşler:

**Kısmi Süreli Çalışma Talebinin Şekli:** İşçi, analık izninin, çalışma süresinin yarısı kadar ücretsiz iznin veya altı aya kadar ücretsiz iznin bitiminden itibaren çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar herhangi bir zamanda kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilecektir. Kısmi süreli çalışma talebi, altı aya kadar ücretsiz izin süresi kesilerek de yapılabilecektir. Ücretsiz iznin tamamının kullanılması şartı aranmamaktadır. Kısmi süreli çalışma talebi, bu haktan faydalanmaya başlamadan en az bir ay önce işçi tarafından yazılı olarak işverene bildirilmesi gerekir.

**Kısmi Süreli Çalışma Talebinin Unsurları:** İşçinin kısmi süreli çalışma talebinde, kısmi süreli çalışmaya başlayacağı tarih ile tüm iş günlerinde çalışılacak olması halinde çalışmanın başlama ve bitiş saatleri, haftanın belirli günlerinde çalışılacak olması halinde ise tercih edilen iş günleri yer alır. İşçi, eşinin çalıştığına dair belgeyi kısmi süreli çalışma talebine eklemek zorundadır.

**Kısmi Süreli Çalışma Talebinin Şartları:** Ebeveynlerden birinin çalışmaması halinde, çalışan eş kısmi



sürelî çalışma talebinde bulunamaz. Ancak ebeveynlerden birinin çalışma şartları;

- Ebeveynlerden birinin sürekli bakım ve tedavisini gerektiren bir hastalığının olması ve bu hastalığın tam teşekküllü hastane ya da üniversite hastanesinden alınacak doktor raporuyla belgelendirilmesi,

- Sözü edilen kısmi süreli çalışma talebi şartları, sadece başvuru sırasında aranır. Bu şartların kısmi süreli çalışma sırasında kaybedilmesi durumunda söz konusu hak devam eder.

- Usulüne uygun olarak yapılan kısmi süreli çalışma talebi, bildirim tarihinden itibaren en geç bir ay içinde işveren tarafından karşılanır. Talebin karşılığı işçiye yazılı olarak bildirilir. İşveren tarafından işçiye cevap verilmemesi halinde, talep işçinin dilekçesinde belirtilen tarihte veya bu tarihi takip eden ilk iş gününde geçerlilik kazanır.

**Tam Süreli Çalışmaya Geçiş:** Kısmi süreli çalışmaya başlayan işçi, aynı çocuk için bir daha bu haktan faydalanmamak üzere tam süreli çalışmaya dönebilir. Tam süreli çalışmaya geri dönmek isteyen işçi, işverene en az bir ay önce yazılı olarak talebini bildirmek zorundadır. İşçinin tam süreli çalışmaya başlaması halinde yerine alınan işçinin iş sözleşmesi kendiliğinden sona erecektir.

Kısmi süreli çalışmanın belirlenen günlük ve haftalık çalışma süresi içerisinde yapılacağı zaman aralığı, o yerin gelenekleri, işçinin yapmakta olduğu işin niteliği ve işçinin talebi dikkate alınarak işveren tarafından belirlenecektir. Kısmi süreli çalışan işçinin ücret ve paraya ilişkin bölünebilir menfaatleri çalıştığı süreye orantılı olarak ödenir.

### III- Yarım Gün Ücretsiz İzinli Olanlara Yarım Çalışma Ödeneği Verilecektir:

4447 sayılı Kanuna, 6663 sayılı Kanuna eklenen Ek 5. maddeye göre, doğum ve evlat edinme nedeniyle haftalık çalışma süresinin yarısı kadar verilen ücretsiz izin süresince, İş-Kur tarafından doğum ve evlat edinme sonrası **yarım çalışma ödeneği verilecektir**. Yarım çalışma ödeneği, çalışılan aya ait aylık prim ve hizmet belgesinin ilişkin olduğu aydan sonraki ikinci ay içinde Fondan aylık olarak ödenecektir. Doğum ve evlat edinme sonrası ödenecek yarım çalışma ödeneğinin günlük miktarı, **asgari ücretin günlük brüt tutarı kadar olacaktır**.

Yarım gün çalışma ödeneğinden yararlanabilmek için işçinin doğum tarihinden veya evlat edinme tarihinden önceki **son üç yılda en az 600 gün** işsizlik sigortası primi bildirilmiş olması ayrıca, haftalık çalışma süresinin yarısı kadar yani, **22,5 saat fiilen çalışmış olması gerekir**.

Ayrıca söz konusu yarım çalışma ödeneği için doğum ve evlat edinme sonra analık hali izninin bittiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde Türkiye İş Kurumuna yarım çalışma belgesi ile müracaat etmesi gerekir. Geçici iş göremezlik ödeneği alma ya hak kazananlara, bu durumlarının devamı süresince ayrıca yarım çalışma ödeneği verilmeyecektir.

Yarım çalışma ödeneği ile ilgili olarak işverenin yanlış ve hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle Kurum tarafından yapılmış olan yersiz ödemeler, kanuni faiziyle birlikte işverenden tahsil edilecektir.

### IV- Yarım Çalışma Ödeneği Alanların Primleri İş-Kur Tarafından Ödenecektir:

Doğum ve evlat edinme sonra-

sı haftalık çalışma süresinin yarısı kadar fiilen kısmi süreli çalışma yapanların yarım günlük sigorta primleri, asgari ücret üzerinde % 32,5 oranında işçi ve işveren payları olarak yarım çalışma ödeneği ödenen gün sayısı kadar Fondan SGK'ya ödeneceğinden dolayı, ayda 30 gün çalışmış gibi hesaplanacak ve emeklilik için gün kayıpları olmayacaktır.

### V- SONUÇ:

1- 5510 sayılı Kanunun 4/b maddesi kapsamında çalışan Bağ-Kur'lulara getirilen beş puanlık prim indirimi ile ilgili yeni düzenleme, geç kalınmış olmakla birlik doğru, yerinde ve isabetli bir düzenleme olmuştur.

2- Analık izninin bitiminden itibaren, çocuğun sağ olması kaydıyla kadın işçi ile üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere, istekleri halinde 60 gün ila 360 güne kadar (1.çocukta 60, 2.çocukta 120, sonrakilerde 180, çoğul gebelikte ilave 30'ar gün, engelli doğumda 360 gün) değişen sürelerle **haftalık çalışma süresinin yarısı kadar ücretsiz izin** verilir.

3- Diğer yandan işçi, analık izninin, haftalık çalışma süresinin yarısı kadar kullanılan ücretsiz izin veya 6 aya kadar kullanılan ücretsiz iznin bitiminden itibaren, çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar **herhangi bir zamanda kısmi zamanlı çalışma** talebinde bulunabilecektir. Bu talep en az bir ay önceden işçi tarafından işverene yazılı olarak yapılacak ve işveren bu talebi en geç bir ay içinde karşılamak zorundadır.



## ÖRTÜLÜ SERMAYE, ÖZ SERMAYE, SERMAYE KAYBI, SERMAYE ARTIŞI, YURT İÇİ VE YURT DIŞINDAN ALINAN KREDİLERİN İŞLEYİŞLERİ VE YASALARIMIZDAKİ AÇIKLAMALARI

Erol SÖNMEZOCAK / SMMM

Biz muhasebecilerin günlük iş yaşamımızda sıklıkla kullandığımız bir kısım kavramları gerek vergi yasaları, gerekse TTK yasası hükümlerine ve uygulamada karşımıza çıkan sorunlara göre açıklayacağım.

Yazıma, bundan önceki yazılarımda olduğu üzere soru, yanıt şeklinde devam edeceğim.

### Soru:1 Örtülü Sermaye Tanımını Yapar Mısınız?

**Yanıt:1** Örtülü sermaye tanımı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesiyle aşağıda belirtildiği üzere gündemimize girmiştir.

Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır.

### Soru:2 Örtülü Sermaye Kavramı Ve Borç/Öz Sermaye Oranı Nedir?

**Yanıt:2** Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı

olarak temin ederek işletmede kullandıkları her türlü borcun, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılacaktır.

İşletmede kullanılan borçların örtülü sermaye sayılabilmesi için;

- Doğrudan veya dolaylı olarak ortak veya ortakla ilişkili kişiden temin edilmesi,

- İşletmede kullanılması,

- Bu şekilde kullanılan borcun hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşması gerekmektedir.

### Soru:3 Ortak ve Ortaklık İlişkisini Açıklar Mısınız?

**Yanıt:3** Ortaklık ilişkisi, bir kurumun hem ortak olduğu kurumlarla hem de söz konusu kuruma ortak olan gerçek kişi ve kurumlar ile olan ilişkisini kapsamaktadır. Bu ilişkide herhangi bir ortaklık payı sınırı elde bulunulmayan hisselerin sağladığı **ortaklık payının en az %10** olması gerekmektedir.

### Soru:4 Borcun İşletmede

### Kullanılması Gereği Ne Demektir?

**Yanıt:4** Örtülü sermayeden söz edilebilmesi için borcu alan kurumun bu borcu işletme veya yatırım harcamalarında kullanması gerekmektedir. Bu borcun aynı şartlarla diğer başka bir kuruma aktarılması halinde, işletmede kullanılan bir borçtan söz etmek mümkün olmayacak ve bu borçlanma nedeniyle örtülü sermaye oluşmayacaktır. Borcu kullanan kurumun aynı zamanda borç kullandığı ortak veya ortakla ilişkili kişiden alacağının olması durumunda örtülü sermayenin varlığının tespitinde bu kurumdan olan alacağın bu kuruma olan borca mahsup edilmesi söz konusu olmayacaktır.

### Soru: 5 Borcun Öz Sermayenin Üç Katını Aşması Tanımını Açıklar Mısınız?

**Yanıt:5** Ortak veya ortakla ilişkili kişiden temin edilip işletmede kullanılan borçların örtülü sermaye olarak kabul edilebilmesi için bu borçların hesap döneminin başındaki öz sermayenin üç katını aşması gerekmektedir.



Dolayısıyla, ortak veya ortakla ilişkili kişilerden yapılan borçlanmalarda, bu kişilerden alınan borçların toplamının hesap dönemi başındaki öz sermayenin üç katı ile karşılaştırılması ve bu oranı aşan borç tutarlarının oranı aştıkları sürece ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye olarak dikkate alınması gerekmektedir.

**Soru:6 Öz Sermaye Kavramını Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:6** Kurumun Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit edilmiş olan hesap dönemi başındaki öz sermayesini ifade etmektedir. Vergi Usul Kanununun 192 nci maddesi uyarınca öz sermaye, aktif (mevcutlar ile alacaklar) toplamı ile borçlar arasındaki farktır.

**Soru:7 Öz Sermaye Hesapları Tek Düzen Muhasebe Hesap Planındaki Hangi Hesaplardır?**

**Yanıt:7** Öz sermaye muhasebe hesapları Tek Düzen Muhasebe Hesap Planında 5’li hesap grubunda yer alır.

- 50x-Ödenmiş sermaye  
52x-Sermaye Yedekleri  
54x-Kar Yedekleri  
57x-Geçmiş Yıllar Karları  
58x-Geçmiş Yıllar Zararları  
59x-Dönem Net Karı/Zararı

**Soru:8 Öz Sermaye Hesaplanmasını Açıklar mısınız?**

**Yanıt:8** Yeni kurulan kurumlar bakımından kuruluş tarihinde anılan Kanuna göre tespit edilen öz sermaye tutarı, hesap dönemi başındaki öz sermaye olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 1;

(A) Ltd. şirketinin 100.000 TL nakdi sermaye taahhüdü ile tescil edildiğini ve Türk Ticaret Kanunu'nun 344. Maddesi gereği bu tutarın %25'inin tescilden önce ortaklar tarafından (A) Ltd. şirketinin banka hesabına ödendiğini varsayarsak, şirketin kuruluş tarihindeki bilançosu şu şekilde olacaktır:

[illegible]

Buna göre, kurumun hesap dönemi başı itibarıyla öz sermaye tutarı; aktif toplamı – borçlar (25.000 – 0) 25.000 TL olarak tespit edilecektir ve örtülü sermaye uygulaması bakımından bu tutarın 3 katı dikkate alınacaktır. Oysa ortaklar tarafından tescil anında herhangi bir sermaye ödemesi yapılmamış olsaydı, ki (6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 344. Maddesi gereği bu artık mümkün değil), bu durumda kuruluş anı itibarıyla öz sermaye “sıfır” olarak hesaplanacak ve söz konusu kurumun ortak ve ortaklarla ilişkili kişilerden yaptığı borçlanmaların tamamı örtülü sermaye olarak değerlendirilecekti.

Bu durumda, Kurumların yapmış oldukları borçlanmaların örtülü sermaye olup olmadığı yönündeki tespit, hesap dönemi başındaki bilançoda yer alan öz sermaye ile kıyaslanmak suretiyle yapılacaktır.

Örnek II;

(A) Kurumu 2013 yılı bilançosundaki aktif toplamı 100.000 TL, borçlar ise 50.000 TL'dir. Buna göre öz sermaye tutarı 50.000 TL'dir.

(A) Kurumu'nun 2014 yılı içerisinde ortaklarından veya ortaklarla ilişkili kişi/kurumlardan borç alması durumunda, hesap dönemi başındaki öz sermayeyi 50.000 TL olarak dikkate alacağı ve bu tutara göre örtülü sermaye hesaplaması yapacağı gayet açıktır.

**Soru:9 Örtülü Sermaye Tutarının Hesaplanmasını Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:9** Örtülü sermaye uygulamasında temin edilen borcun tamamının değil, sadece öz sermayenin üç katını aşan kısmının örtülü sermaye sayılması ve bu kısma ilişkin faiz, kur farkı ve benzeri giderlerin, Kurumlar Vergisi Kanunu uygulamasında gider kabul edilmemesi hüküm altına alınmıştır.

Kanunda borcun hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı örtülü sermaye olarak kabul edildiğinden, bu limiti aşan kısma isabet eden faiz, kur farkı ve benzeri giderlerin geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere vergi matrahından indirilmesi mümkün olmayacaktır.

**Soru:10 Banka Ve Finans Kurumlarından Temin Edilerek Kullandırılan Borçlar Konusunu Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:10** Ortaklar vasıtasıyla kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmalar örtülü sermaye sayılmaz.

**Soru:11 Yurt Dışından Alınan Krediler Konusunu Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:11** Yurt Dışından alınan krediler konusunu Finans kurumlarından alınan krediler ve finans Kuruluşu dışından alınan krediler olarak açıklayacağım.

**A)Yurt Dışından Finans Kurumlarından Alınan Krediler**

-Yurt dışından, finans kurumlarından alınan krediler öncelikle KKDF açısından değerlendirilecektir.

Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları döviz ve altın kredilerinde (fiduciary işlemler hariç) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Oranları 2 Ocak 2013 ve sonra-

sında kullanılacak krediler için uygulanmak üzere aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

Ortalama vadesi 1 yıla kadar olanlarda % 3

Ortalama vadesi 1 yıl(1Yıl dahil)ile 2 yıl arasında olanlarda % 1

Ortalama vadesi 2 yıl(2 yıl dahil) ile 3 yıl arasında olanlarda % 0,5

Ortalama vadesi 3 yıl( 3yıl dahil) ve üzerinde olanlarda % 0

-Finans kuruluşlarından alınan döviz kredileri, yurdumuza getirilirken 32 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında KHK gereğince TL’ ye çevrilmek zorundadır.

-Yurt dışından finans kurumlarından alınan döviz kredilerine ödenecek faizde stopaj ve KDV yoktur.

Özel düzenlemeler kapsamında KKDF’ ye tabi olmayan veya KKDF’ den istisna tutulan kredi türleri( İhracatın finansmanı için sağlanan krediler v.b) de vardır.

B)Yurt Dışından Finans Kuruluşu Olmayan Kurumlardan Alınan Krediler

Yurt dışından, finans kuruluşlarından alınan kredi şartlarına ek olarak;

-Yurt dışından finans kuruluşu olmayan, ana şirketten veya başka kurumlardan kredi alınır- sa, alınan kredilerin faizlerden, faiz tutarının %10 tutarında stopaj kesintisi yapılacaktır. Kesilen stopaj tutarı muhtasar beyanna-

mesi ile bildirilecektir.

-Ödenecek faiz tutarı üzerinden ayrıca %18 oranında KDV hesaplanacaktır. KDV ödemesi sorumlu sıfatı ile 2 numaralı KDV beyannamesi ile yapılacaktır.

Yurt dışından finansman sağlanması münasebeti ile düzenlenen kağıtlar prensip olarak damga vergisinin kapsamındadır. Bu nedenle; alınacak krediler için yurt dışı ile yapılacak sözleşmelerde Damga Vergisi ödenecektir.

**Soru:12 Yurt Dışından Alınan Faizsiz Krediler-Borçlar KDV ‘ ye Tabi Midir?**

**Yanıt:12** Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 07.04.2015 tarih ve 465 sayılı Özelge de yurt dışındaki firmanın Türkiye’deki iştirakine veya şubesine faizsiz para kullandırması (borç vermesi) halinde emsal faiz üzerinden KDV sorumluluğu uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

Bu özelge, konunun uzmanları tarafından yasalarımıza uygun görülmemektedir. Zira emsal bedel üzerinden KDV uygulamasına ilişkin KDV Kanunu’nun 27/2’nci maddesinde, bir işleme ait bedelin emsal bedele nazaran açık bir şekilde düşük (veya sıfır) olması halinde beyan olunan bedel yerine işlemin emsal bedelinin KDV matrahı olarak dikkate alınması esası vardır.

**Soru:13 Örtülü Sermaye Uygulamasında Kur Farkı Gelirlerinin Durumunu Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:13** Kurumların kullanmış olduğu borçların örtülü sermaye kapsamında değer-



lendirilmiş olması halinde, örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderlerin, Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre gider olarak yazılması mümkün bulunmadığından, örtülü sermaye kabul edilen borçlanmalarda TL'nin değer kazanması sonucu oluşacak kur farkı gelirlerinin de söz konusu borcun örtülü yoldan konulan bir sermaye olarak kabul edilmesinin bir sonucu olarak, vergiye tabi kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması söz konusu olmayacaktır.

Özellikle yılın son iki çeyreğindeki yabancı para değerlerindeki artışlar dolayısıyla dövizli borçların değerlendirilmesi sonucu şirketlerde hem kur farkı zararlarının oluşması hem de borçların şişmesi söz konusudur. Bu olgu ise özellikle döviz cinsinden borcu olan şirketlerin Ticaret Kanunu'nun 376. maddesine dikkat etmeleri gereğini ortaya çıkarmaktadır.

**Soru:14 Örtülü Sermaye Üzerinden Yapılan Ödemeler Veya Hesaplanan Tutarların Kâr Payı Sayılması Ve Yapılacak Düzeltme İşlemlerini Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:14** Örtülü sermaye üzerinden ödenen faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan tutarlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse borç veren nezdinde, örtülü sermaye şartlarının gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla

la **dağıtılmış kâr payı** veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Kur farkları bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

**Soru:15 Öz Sermayenin Kaybı Konusunu Türk Ticaret Kanunu Maddelerine Göre Açıklar Mısınız?**

**Yanıt:15 Öz Sermayenin Kaybı TTK'nın 376. maddesinde 3 bent olarak açıklanmıştır.**

376. Madde; son yıllık bilançodan sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşıldığı hallerde yönetim kuruluna durumu derhal genel kurula bildirme, bu toplamın üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılmaması durumunda ise genel kurula üçte bir sermaye ile yetinme yahut sermayenin tamamlanması kararını alma yükümlülüğü getirmiştir. Aksi halde şirket feshedilmiş sayılır. Yönetim kurulu, şirketin borca batık bulunduğu şüphesini uyandıran emarelerin mevcut olması halinde ise aktiflerin satış fiyatları esas alınarak bir ara bilançosu tanzim etmek yükümlülüğü altındadır. Şirketin aktiflerinin şirket alacaklarının alacaklarını karşılamaya yetmediği hallerde ise yönetim kurulunun durumu derhal mahkemeye bildirmesi, iflası veya iflasın erelenmesini talep etmesi gerekmektedir. Yönetim kurulunun bu görevlerindeki ihmali, Türk Ceza Kanunu karşısında görevi ihmal suçunu (md.257/2) oluşturur.

(1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler

toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.

(2) Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer.

3) (Değişik: 26/6/2012-6335/16 md.) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılmaması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğer ki, iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yendiriliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğ-

rulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildirimi olarak kabul olunur.

TTK yasası, şirketlerin öz sermayesinin 1/3 ' ü kayıp edince şirketin iflas etmesini emretmektedir. Bu durumda yapılması gereken şirketin sermayesinin artırılması gerekmektedir.

**SERMAYE ARTIŞI;** Sermaye artışının nasıl yapılacağı TTK ' nın 462 maddesinde aşağıda görüleceği üzere açıklanmıştır.

#### **A- İç kaynaklardan sermaye artırımı**

**MADDE 462-** (1) Esas sözleşme veya genel kurul kararıyla ayrılmış ve belirli bir amaca özgülenmemiş yedek akçeler ile kanuni yedek akçelerin serbestçe kullanılabilen kısımları ve mevzuatın bilançoya konulmasına ve sermayeye eklenmesine izin verdiği fonlar sermayeye dönüştürülerek sermaye iç kaynaklardan artırılabilir.

(2) Sermayenin artırılan kısmını, iç kaynaklardan karşılayan tutarın şirket bünyesinde gerçekten var olduğu, onaylanmış yıllık bilanço ve yönetim kurulunun vereceği açık ve yazılı bir beyanla doğrulanır. Bilanço tarihinin üzerinden altı aydan fazla zaman geçmiş olduğu takdirde, yeni bir bilanço çıkarılması ve bunun yönetim kurulu tarafından onaylanmış olması şarttır.

(3) Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması hâlinde, bu fonlar sermayeye dönüş-

türülmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz. Hem bu fonların sermayeye dönüştürülmesi hem de aynı zamanda ve aynı oranda sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılabilir. Artırım genel kurul veya yönetim kurulu kararının ve esas sözleşmenin ilgili maddelerinin değişik şeklinin tescili ile kesinleşir. Tescil ile o anda mevcut pay sahipleri mevcut paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler. Bedelsiz paylar üzerindeki hak kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz; bu haktan vazgeçilemez.

B-Sermaye artışı yukarda belirtilen yöntem ile yapılabilirken TTK ' nın 519 maddesinde belirtildiği üzere "EMİSYON PRİMİ" yöntemi ile artırabilir.

TTK 519 maddesi; Bilindiği üzere, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde, hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde bir bedelle, yani başabaş değerinden yukarıda değerle ihraç edilmeleri durumunda, elde edilen satış hasılatı ile itibari ya da nominal değer arasındaki olumlu farka "emisyon primi" veya "hisse senedi/pay ihraç primi" denilmekte ve emisyon primi, sadece hisse senetleri için değil, tahvil gibi diğer menkul kıymetler için de söz konusu olabilmektedir.

Emisyon primli sermaye artırımı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi yasasında da aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanun (KVK)'nın 5'inci madde-

sinin birinci fıkrasının "5" numaralı bendinde emisyon primleri; "anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında gerekse sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların, itibari değer üzerinde bir bedelle elden çıkarılması halinde oluşan kazançlar" olarak tanımlanırken; Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın 466'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, "hisse senetlerinin çıkarılmasında itibari değerden fazla olarak elde edilen hasılat" ve Meri 6102 sayılı TTK'nı 519'uncu maddesinde "yeni payların çıkarılması dolayısıyla sağlanan prim" şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre, emisyon primlerinden söz edebilmek için, öncelikle kuruluş esnasında veya sermaye artırımı nedeniyle pay çıkarılması gerekmektedir.

C- Öte yandan nakit sermaye artırımlarını teşvik maksadıyla 6637 sayılı Kanun'la Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "diğer indirimler" başlıklı 10. maddesine eklenen (i) bendi ile şirketlerin nakit yoluyla sermaye artırımlarını teşvik etmek, bu yolla yabancı kaynak yerine özkaynağa yönelmelerini temin etmek amacıyla yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye göre "sermaye şirketleri, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından in-



dirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan “Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı” dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın yarısı” kurumlar vergisi beyannamesinde kurum kazancından indirileceklerdir. Sermaye şirketlerinin bu aktardıklarımız ışığında mevcut sermayelerini gözden geçirmelerinde yarar vardır.

D-Sermayenin 1/3 kaybedilmesinden ve iflastan kurtulmanın tek yöntemi sermaye artışı olmayıp son zamanlarda sıkça başvuru olan “İFLASIN ERTELENMESİ” de kullanılabilir.

İflasın ertelenmesi TTK'nin 377 maddesinde aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

#### **İflasın ertelenmesi**

**MADDE 377-** (1) Yönetim kurulu veya herhangi bir alacaklı yeni nakit sermaye konulması dâhil nesnel ve gerçek kaynakları ve önlemleri gösteren bir iyileştirme projesini mahkemeye sunarak iflasın ertelenmesini isteyebilir. Bu hâlde İcra ve İflas Kanununun 179 ilâ 179/b maddeleri uygulanır.

İflas istemeye yetkili kişiler şirketlerin mali durumunun iyileştirilmesinin mümkün olduğuna dair bir iyileştirme projesini

mahkemeye sunarak iflasın ertelenmesini isteyebilir.

Mahkeme projeyi ciddi ve inandırıcı bulursa, iflasın ertelenmesine karar verir. İyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcı olduğunu gösteren bilgi ve belgelerin de mahkemeye sunulması zorunludur.

#### **Uygulamada İflasın Erte-lenmesinin koşulları**

**1-Şirketin borca batık olması,**

**2-İyileştirme projesinin ciddi olması,**

**3-Şirket sermayesinin tamamen ödenmiş olması,**

Madde nakit sermaye koymayı örnek göstererek “nesnel ve gerçek kaynakları ve önlemleri gösteren bir iyileştirme projesi” ön görmektedir.

Gösterilecek kaynaklar somut ve gerçek kaynaklar olacak. Nesnel kaynak göstermek yetmeyecek, bu kaynakların gerçek olması da gerekmektedir.

İflasın ertelenmesi, hukuki imkanlar kullanılarak 3 yıla kadar süre ertelenmesi alınabilmektedir.

**15 Temmuz kalkışma hareketinden sonra çıkartılan OHAL yasaları ile iflas erteleme kararları bir süre uygulanamayacaktır.**

**Sonuç:** Kurumlar Vergisi Ka-

nunun 12. Maddesinde belirtilen ve vergi inceleme elamanları tarafından öncelikle incelenen örtülü sermaye konusunu açıklamaya gayret ettim. Yurt dışından alınan kredilerin gerek kredi kuruluşlarından gerekse yurt dışı ana merkezden veya kredi kuruluşu olmayan şirketlerden alınan kredilerde dikkat edilmesi gereken konuları belirttim. Son olarak da Türk Ticaret Kanunun 376. maddesinde açıklanan “öz sermaye kaybı” konusuna dikkat çekmek isterim. Bu arada “öz sermaye kaybına” uğrayan şirketlerin yapması gereken sermaye artışı, Emisyon primli sermaye artışı ve iflas erteleme işlemini anlattım.

Özellikle Anonim Şirketlerin Genel Kurullarının tescili sırasında, Ticaret Sicil memurluklarında, ilgili şirketlerin öz sermayelerinin TTK'nin 376. maddesinin 2. Bendine uygun olup olmadığına özen gösteriyorlar.

Gerek TTK yasasına göre “öz sermaye kaybı”, gerekse Kurumlar Vergisi yasasının “örtülü sermaye” kısıtlılığına uğramaması için yıl sonu gelmeden şirketlerimizin öz sermaye hesaplamasının yapılmasını ve gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.



## SON DEĞİŞİKLİKLER KAPSAMINDA LIMITED ŞİRKETLERİN KURULUŞ İŞLEMLERİ

Mustafa YAVUZ / Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi

### 1. GİRİŞ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu-na<sup>1</sup> (TTK) göre limited şirketler, bir veya daha çok gerçek ya da tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulur ve esas sermayesi belirli olup, bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşur. Anılan şirketler, kanunen yasak olmayan her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilir. Limited şirketlerin halka açılma olanağı bulunmadığından, paylarının halka arz edilmesi şartıyla kurulması mümkün değildir. Söz konusu şirketler ancak ani yöntemle (kurucuların, sermayenin tamamını nakdi ve/veya aynı olarak ödemeyi şartsız olarak taahhüt etmesiyle) kurulabilir.

Limited şirketler, ülkemizde en yaygın olarak kurulan ticaret şirketi türüdür. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca yayımlanan 2016 yılı Nisan ayı verilerine<sup>2</sup> göre; ülkemizde söz konusu ay içerisinde kurulan limited şirket sayısı 4656, kurulu bulunan toplam limited şirket sayısı ise 763.904'tür. Söz konusu rakamlar anonim şirketler için ise sırasıyla 1159 ve 115.157'dir.

Bu çalışmada, TTK hükümleri kapsamında limited şirketlerin kuruluş aşamaları sistematik olarak açıklanmış ve değerlendirilmiştir.

### 2. KURULUŞ İŞLEMLERİ

#### 2.1. Ortak Sayısı ve Ortakların Nitelikleri

Limited şirketler, **en az bir gerçek veya tüzel kişi tarafından** kurulabilir; fakat ortak sayısı 50'yi geçemez (TTK md. 573/I, 574/I). Anılan Kanun ile birlikte artık limited şirketlerin, bir kişi ile (tek ortakla) kurulması mümkün hale gelmiştir. Ancak bütün payların, limited şirketin elinde toplanması suretiyle ortaksız limited şirket kurulamaz. Belirtelim ki, tek ortakla kurulmanın, tescil aşamasında şirketin tek ortaklı olduğunun ve ortağın kimliğinin belirtilmesinden başka farklı bir özelliği bulunmamaktadır. Dolayısıyla tek ortakla kuruluşta da bu çalışmada açıklanan işlem aşamaları tatbik olunur.

Gerçek kişiler yanında tüzel kişilerde limited şirketlerde kurucu olabilir. TTK'da tüzel kişilerin niteliğinde ilişkin herhangi bir sınırlama getirilmemiştir. Bu halde, kendi mevzuatında özel bir sınırlama bulunmadıkça, özel hukuk tüzel kişileri (ticaret şirketleri, vakıflar, dernekler gibi) ve kamu tüzel kişileri (Devlet, belediyeler, il özel idareleri, köyler gibi) limited şirketlerde kurucu ve/veya ortak olabilecektir. Öte yandan, yabancı uyruklu<sup>3</sup> gerçek ve

tüzel kişiler de, limited şirketlerde kurucu olabileceği gibi bu şirketlere sonradan ortak da olabilir.

TTK'da ortakların sahip olması gereken niteliklere ilişkin bir hüküm yer almamaktadır. Bu bağlamda öğretilde, kurucuların tam ehliyetli olmasının zorunlu olmadığı çoğunlukla kabul edilmektedir. Yeri gelmişken belirtelim ki, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun<sup>4</sup> 28. maddesine göre limited şirketlerin müdür veya temsilcisi olmamak şartıyla devlet memurları da bu şirketlerin kurucusu veya ortağı olabilir.

#### 2.2. Şirket Sözleşmesinin Hazırlanması<sup>5</sup>

Bir limited şirket kurmak için Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde yazılı şekilde şirket sözleşmesinin hazırlanması, kurucular tarafından bu sözleşmenin imzalanması ve bu imzaların noterce onaylanması gerekir. Sözleşmenin yazılı olarak yapılması şekil şartıdır ve bu kurala uyulması zorunludur (TTK md. 575). Yetkili noter, şirket merkezinin bulunacağı yerdeki bir noterdir. Noterin, sözleşmenin içeriğini denetlemeye yetkisi bulunmayıp, görevi sadece sözleşmeyi imzalayanların imzalarını onaylamaya ilişkindir. TTK'da limited şirket

1 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2 <http://www.gtb.gov.tr/data/5726fed1a79f5c7cc986a74/2016%20Yılı%20Nisan%20Ayı%20Veri%20Bülteni.pdf> (Erişim-20.07.2016)

3 Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin, limited şirket kurucusu olması durumunda, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımcılar Kanunu hükümleri tatbik olunur.

4 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 23.07.1965 tarihli ve 12056 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

5 Mustafa Yavuz, Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketlerin Kuruluş Esasları, Mali Yönetim ve Denetim, S.72, Mart-Nisan 2012, s.73.



sözleşmesinde bulunması gereken kayıtlar bakımından ikili bir ayrıma gidilmiştir. Bunlardan biri “**zorunlu kayıtlar**”, diğeri ise “**şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla bağlayıcı olan kayıtlar**”dır.

İki kayıt grubu arasındaki fark şu şekilde özetlenebilir. İlk grupta yer alan kayıtların sözleşmede bulunmaması halinde kanuna uygun bir limited şirket sözleşmesinden söz edilemez. Sözleşmenin ticaret siciline tescili sırasında ticaret sicili müdürünün bunu gözetmesi gerekir. İkinci gruba giren kayıtların ise sözleşmede yer alması zorunlu değildir. Ancak kurucuların, TTK’nın 577. maddesinde öngörülen hususlardan şirket ortakları açısından bağlayıcı olmasını istedikleri hükümler varsa, bu hükümleri şirket sözleşmesine koyabilirler. Şirket sözleşmesi dışında bu yönde getirilen düzenlemeler ise ancak borçlar hukuku kapsamında genel sözleşme etkisi doğurur.<sup>6</sup>

Şirket sözleşmesinde bulunması ve mutlaka yer alması gereken zorunlu kayıtlar, TTK’nın 576. maddesinde sayılmış olup, bu kayıtlar şunlardır: Şirketin ticaret unvanı<sup>7</sup> ve merkezinin bulunduğu yer, esaslı noktaları belirtilmiş ve tanımlanmış bir şekilde şirketin işletme konusu, esas sermayenin itibari tutarı, esas sermaye paylarının sayısı, itibari değerleri, varsa imtiyazlar, esas sermaye paylarının grupları, müdürlerin adları, soyadları, unvanları, vatan-daşlıkları ile şirket tarafından yapılacak ilanların şeklidir. Şirket sözleş-

mesinde, zorunlu kayıtlar dışında, yukarıda da ifade edildiği üzere, sözleşmede öngörüldükleri takdirde bağlayıcı olan hükümlere de yer verilebilir. TTK’nın 577. maddesinde söz konusu hükümlerin neler olduğu 14 bent halinde sayılmıştır. Anılan hükümde belirtilen hususlara şirket sözleşmesinde yer verilmesi durumunda, özellikle kanuni düzenlemelerden ayrılan hususlar açıkça gösterilmelidir.

Bunun yanında, TTK’nın “Emredici hükümler” başlıklı 579. maddesinde “*Şirket sözleşmesi, bu Kanunun limited şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak kanunda buna açıkça cevaz verilmişse sapabilir. Diğer kanunların öngörülmesine izin verdiği tamamlayıcı nitelikteki şirket sözleşmesi hükümleri, o kanuna özgülenmiş olarak hüküm doğururlar.*” hükmüne yer verilmiştir. Söz konusu madde uyarınca kurucular, sözleşmeye ancak anılan hükümde öngörülen esaslar ve sınırlamalara uymak kaydıyla başka hüküm koyabilirler.

### 2.3. Esas Sermayeye İlişkin İşlemlerin Yerine Getirilmesi

#### 2.3.1 Genel Olarak

Şirket sözleşmesinde kurucuların, sermayenin tamamını ödeme-yi şartsız olarak taahhüt etmeleri zorunludur. TTK’ya göre limited şirketlerde asgari sermaye tutarı 10.000 TL’dir<sup>8</sup> (TTK md. 580/I). Sermaye tutarı; kuruluşta bu miktardan az olamayacağı gibi sonradan da söz konusu tutarın altına düşemez.

Limited şirketlerde sermaye olarak; para, alacak, kıymetli evrak ve sermaye şirketlerine ait paylar, fiki mülkiyet hakları, taşınır ve taşın-

mazların faydalanma ve kullanma hakları, ticari işletmeler, haklı olarak kullanılan devredilebilir elektronik ortamlar, alanlar, adlar ve işaretler gibi değerler, maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar, devrolunabilen ve nakden değerlendirilebilen her türlü değer konulabilir. Aynı sermaye olarak konulacak malvarlığı unsurlarının üzerinde sınırlı aynı bir hak, haciz veya tedbir bulunmamalıdır. Ayrıca hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak konulamaz (TTK md. 127, 581).

Diğer taraftan, esas sermaye paylarının itibari değerleri en az 25 TL’dir. Söz konusu itibari değerler farklı olabilir; ancak, esas sermaye paylarının değerlerinin 25 TL veya bunun katları olması şarttır.

### 2.3.2. Nakden Taahhüt Edilen Payların İtibari Değerlerinin En Az %25’inin Tescilden Önce Ödenmesi

Limited şirketlerde nakit olarak taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az %25’inin (1/4’ünün) tescilden önce, kalan sermaye borcunun %75’lik (3/4’ünün) kısmının da şirketin tescilini izleyen 24 ay içinde ödenmesi şarttır. Buna göre kuruluş sermayesi 10.000 TL olan bir limited şirkette, sermayenin en az %25’ine tekabül eden 2.500 TL’nin kuruluş sırasında, kalan 7.500 TL’nin ise tescil tarihinden itibaren 24 ay içinde ödenmesi gerekir.

Nakdî ödemeler, 5411 sayılı Bankacılık Kanununa<sup>9</sup> bağlı bir bankada, kurulmakta olan limited şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılır. Taahhüt edilen payların, kanunda veya şirket sözleşmesinde

6 Fatih Bilgili, Ertan Demirkapı, Şirketler Hukuku, Dora Yayıncılık, Bursa 2013, s.630.

7 Limited şirketler, işletme konusu gösterilmek şartıyla ticaret unvanlarını serbestçe seçebilirler. Ticaret unvanında, “limited şirket” kelimelerinin bulunması şarttır. Bu şirketlerin ticaret unvanında, gerçek bir kişinin adı veya soyadı yer aldığı takdirde, şirket türünü gösteren ibareler, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılamaz (TTK md. 43).

8 Bakanlar Kurulu 10.000-TL’lik asgari sermaye tutarını, on katına kadar artırmaya yetkilidir (TTK md. 580/II). Ancak, bu çalışmanın yapıldığı 16.05.2016 tarihi itibarıyla Bakanlar Kurulunca böyle bir yetki kullanılmamıştır.

9 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 01.11.2005 tarihli ve 25983 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

öngörülmüş bulunan ve kanunda yazılı olandan daha yüksek olan tutarlarının ödendiği, ticaret siciline yöneltilecek bir banka mektubu ile ispatlanır. Banka, bu tutarı, şirketin tüzel kişilik kazandığını bildiren bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine sadece şirkete öder (TTK md. 585, 344, 345).

Öte yandan, limited şirket, kurucuların imzalarının noterce onaylanması tarihinden itibaren üç ay içinde tüzel kişilik kazanamadığı takdirde, bu hususu doğrulayan bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, bedeller banka tarafından sahiplerine geri verilir.

### 2.3.3. Sermaye Olarak Konulan Ayınlara Mahkemece Atanan Bilirkişilerce Değer Biçilmesi

Sermaye olarak konulan ayınlara ve kuruluş sırasında devralınacak işletmelere değer biçilmek üzere kurucular, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurur. Mahkemece atanan bilirkişilerce aynı sermayeye/sermayelere değer biçilir. Bilirkişiler tarafından düzenlenen değerlendirme raporuna<sup>10</sup> kurucular ve menfaat sahipleri itiraz edebilir. Mahkemenin onayladığı bilirkişi kararı kesindir (TTK md. 578, 343). Şirket sözleşmesinde esas sermayenin itibari tutarının gösterilmesi zorunlu olduğundan ve bunun için bilirkişi raporundan faydalanılacağından, söz konusu işlemlerin en geç sözleşmenin hazırlanmasına kadar tamamlanması gerekir.

10 Bilirkişiler tarafından düzenlenen değerlendirme raporunda; uygulanan değerlendirme yönteminin somut olayın özellikleri bakımından herkes için en adil ve uygun seçim olduğu; sermaye olarak konulan alacakların gerçekliğinin, geçerliğinin ve Kanuna uygun belirlendiği, tahsil edilebilirlikleri ile tam değerleri; aynı olarak konulan her varlık karşılığında tahsis edilmesi gereken pay miktarı ile Türk Lirası karşılığı, tatmin edici gerekçelerle ve hesap verme ilkesinin icaplarına göre açıklanır (TTK md. 578, 343).

### 2.3.4. Aynı Sermayeye İlişkin Şerh veya Kayıt İşlemlerinin İlgili Siciller Nezdinde Yapılması

Şirket sözleşmesinde bilirkişi tarafından belirlenen değerleriyle yer alan taşınmazlar tapuya şerh verildiği, fikri mülkiyet hakları ile diğer değerler, varsa özel sicillerine kaydedildikleri (şerh verildikleri) ve taşınmazlar güvenilir bir kişiye tevdi edildikleri takdirde aynı sermaye olarak kabul edilir. İlgili sicillere gerekli şerh konulmadıkça sicil müdürlüğü tarafından şirketin tescili yapılmaz.

Bunun yanında, taşınmaz mülkiyetinin veya diğer aynı bir hakkın sermaye olarak konulması hâlinde, şirketin bunlar üzerinde tasarruf edebilmesi için tapu siciline tescil gereklidir. Mülkiyet ve diğer aynı hakların tapu siciline tescili istemi ile diğer sicillere yapılacak tescillerle ilgili bildirimler, ticaret sicili müdürü tarafından, ilgili sicile resen ve hemen (şirketin tescili ile eş zamanlı olarak) yapılır. Ancak şirket de tek taraflı olarak istemde bulunabilir (TTK md. 128).

### 2.4. Kurucular Beyanının Hazırlanması ve İmzalanması

Kurucular beyanı, kuruluşa ilişkin olarak hazırlanan ve kurucuların tamamı tarafından imzalanan bir beyandır. Şirketin sermayesi ister nakdi, ister aynı, isterse karma nitelikte olsun, kurucular bu beyanı vermek zorundadır. Söz konusu beyan, dürüst bir şekilde ve bilgi verme ilkesine göre doğru ve eksiksiz olarak hazırlanır. Aynı sermaye konulması durumunda bu beyan çok daha detaylı bir şekilde tanzim olunur (TTK md. 586/II-b, 349). Bahsi geçen beyanın yanlış, hileli, sahte, gerçeğe aykırı olmasından, gerçeğin saklanmış bulunmasından ve diğer kanuna aykırılıklardan doğan zararlardan, beyanları yapanlar ile kusurlarının varlığı halinde bunlara

katılanlar hukuken sorumludur. Söz konusu kurucular beyanını sahte olarak düzenleyenler ise bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır (TTK md. 644, 549, 562/VIII).

### 2.5. Rekabet Kurumu Payının Yatırılması

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun<sup>11</sup> 39/I-c maddesi uyarınca Rekabet Kurumunun gelirlerinden biri de yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını halinde artan kısmın on binde dördü nispetinde yapılacak ödemelerdir. Anılan hüküm gereğince limited şirketlerin kuruluşunda sermayenin onbinde dördünün ilgili Kurumun banka hesabına yatırılması zorunludur. Bu durumda örneğin; sermayesini 10.000 TL olarak belirlenen bir limited şirketin 4,00 TL rekabet payı yatırması gerekmektedir.

### 2.6. Tescil ve İlan

TTK, limited şirketlerin kuruluşuna, “kurulma” ve “tüzel kişilik kazanma” olarak ikili bir ayırım getirmiştir. Bu kapsamda limited şirket, kanuna uygun olarak düzenlenen şirket sözleşmesinde, kurucuların limited şirket kurma iradelerini açıklayıp, sermayenin tamamını şartsız taahhüt etmeleri ve nakit kısmı hemen ve tamamen ödemeleriyle kurulmuş olur (ön limited şirket). Ancak şirket ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Şirket sözleşmesinin Kanuna uygun düzenlenmesinden sonra tescil için şirket merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siciline başvurulur. Bir limited şirketin kuruluşunun tesciline ilişkin başvurunun, kurucuların tamamının şirket sözleşmesinde yer alan imzalarının noterce onaylan-

11 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 13.12.1994 tarihli ve 22140 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.



**masını izleyen otuz gün içinde** yapılması gerekir. Başvuru, müdürlerin tümü tarafından imzalanır. Başvuru dilekçesinde, bütün ortakların adları ve soyadları veya unvanları, yerleşim yerleri, vatandaşlıkları, her ortağın üstlendiği esas sermaye payı ve ödediği toplam tutar, ister ortak ister üçüncü kişi olsun, müdürlerin adları ve soyadları veya unvanları ile şirketin ne suretle temsil edileceği belirtilir. Başvuruda ticaret sicili müdürlüğüne aşağıdaki belgeler verilir:

- Kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış şirket sözleşmesi.

- TTK'ya uygun şekilde hazırlanmış ve kurucular tarafından imzalanmış kurucular beyanı.

- Ortak olmayan müdürler kurulu üyelerinin bu görevi kabul ettiklerine ilişkin yazılı beyanları.

- Müdürler kurulunda bir tüzel kişinin bulunması halinde, tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı ve soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği.

- Konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve aynı varlıkların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları.

- Konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı.

- Aynı sermaye olarak konulan taşınmaz, fikri mülkiyet hakları ve diğer değerlerin kayıtlı bulundukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge.

- Aynı varlıkların ve işletmenin devir alınmasına ilişkin

olanlar da dâhil olmak üzere, kurulmakta olan şirket ile kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili olan sözleşmeler.

- Şirket müdürlerinin noter huzurunda düzenlenmiş, ticaret unvanı altında atılmış imza beyannameleri.

- Şirket sözleşmesinin pay bedellerinin ödenmelerine ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, pay bedellerinin en az %25'inin TTK'ya uygun olarak bankaya yatırıldığını gösterir banka mektubu.

- Rekabet Kurumu payının ödenmesine dair banka dekontu.

Şirket sözleşmesinin tamamı tescil ve ilan olunur. Tescil, kurucu işlem niteliğindedir. İlan ise kuruluşun üçüncü kişilere duyurulmasını amaçlamakta olup, açıklayıcı etkiye sahiptir. Ancak belirtmek gerekir ki, şirket sözleşmesinin tümü tescil edilmiş olsa da, sözleşmedeki her hüküm üçüncü kişiler hakkında hukuki sonuç doğurmaz. Bir başka deyişle, tescil sözleşmedeki her madde yönünden olumlu işlevi haiz değildir. Tescil edildikleri takdirde bu olumlu etkiye şirket sözleşmesinin hangi hükümlerinin sahip olduğu TTK'nın 587. maddesinde oniki bent halinde sayılmıştır.

### 3. SONUÇ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre limited şirketler, en az bir gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulabilir, ancak ortak sayısı elliye geçemez. Şirket sözleşmesinde “zorunlu kayıtlara” yer verilmesi şarttır; bununla birlikte şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla bağlayıcı olan kayıtlar da yer verilebilir. Limited şirketlerde asgari sermaye tutarı 10.000 TL olup, nakden taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az %25'inin tescilden önce, ge-

risinin de şirketin tescilini izleyen 24 ay içinde ödenmesi gerekir. Nakdi bedel yanında, üzerinde sınırlı aynı bir hak, haciz veya tedbir bulunmayan malvarlığı unsurları, aynı sermaye olarak konabilir.

Limited şirketlerin kuruluşunda yapılması gereken işlemler şu şekilde sıralanabilir: Şirket sözleşmesinin hazırlanması, esas sermayeye ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi (nakdi sermayenin az %25'inin tescilden önce ödenmesi, aynı sermaye olarak konulan ayınlara mahkemece atanan bilirkişilerce değer biçilmesi, aynı sermayeye ilişkin şerh veya kayıt işlemlerinin ilgili siciller nezdinde yapılması), kurucular beyanının hazırlanması ve imzalanması, Rekabet Kurumu payının yatırılması ve şirket kuruluşunun ticaret siciline tescil ve ilan ettirilmesidir. Tescil ile birlikte limited şirket tüzel kişilik kazanır. Anonim şirketlerin aksine, faaliyet konusu, aktif büyüklüğü veya niteliği ne olursa olsun hiçbir limited şirketin kuruluşunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığından izin alınmaz.

Kuruluş işlemlerinin mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde yapılması önemlidir. Zira şirketin kurulmasında kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle, alacaklıların, ortakların veya kamunun menfaatleri önemli bir şekilde tehlikeye düşürülmüş veya ihlal edilmiş olursa, şirketin tescil ve ilanından itibaren üç ay içerisinde müdürlerin, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, ilgili alacaklının veya ortağın istemi üzerine şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesince şirketin feshine karar verilebilir.

## MEVZUATTA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER (Ağustos - Kasım 2016)

### VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 426)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 473)

#### YAYINLANDI

(05.08.2016 / 29792 R.G.)

Tebliğ ile 2014 yılı satışları veya gayrisafi iş hasılatı 150 bin TL'den az olan mükellefleri ile bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihaz kullanan mükellefler için 01.01.2017 olan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz kullanma mecburiyeti başlama tarihi 01.01.2018 olarak değiştirildi.

### YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR (6728 sayılı) KANUN

#### YAYIMLANDI

(09.08.2016 / 29796 R.G.)

#### • 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:

- 22 nci maddesinde yapılan değişiklik;

-Sigorta süresi on yıl ve üzeri olan tek primli yıllık gelir sigortalarından vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılmalara hariç, erken ayrılma durumunda erken ayrılma tarihinde ödenen iratlar üzerinden tevkifat yapılmasına imkan sağlanış,

-Birikim priminin alındığı hayat sigortalarından on yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar, bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin, defaten toplu para alınması yerine sigorta süresi on yıl ve üzeri veya ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarına yatırılması durumunda, yatırılan kısma teka-bül eden ödemelerin içerdiği irat tutarları gelir vergisinden istisna edilmiştir.

- Kanunun 23 ve 25 inci maddelerinde yapılan değişiklik;

-Emekli sandıkları tarafından ödenen aylıklardaki istisna uygulamasında fiilen çalışılan süre esas alınarak en yüksek devlet memuruna yapılabilecek ödeme tutarı kadarkı kısım için istisna uygulanacak olup aşan tutar vergiye tabi tutulacaktır.

-Türkiye dışında elde edilen kazançlar üzerinden döviz olarak ödenmesi kaydıyla kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerce bölgesel yönetim merkezlerinde münhasıran merkezin faaliyet izni

kapsamında istihdam edilen hizmet erbabına ödenen ücretler istisna kapsamına alınmaktadır.

- Kanunun 33 üncü maddesinde yapılan değişiklik;

Yurtdışı yerleşiklere yüksek katma değerli hizmet veren işletmelerde hizmet erbabı ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden kısmi indirim uygulaması getirildi.

- Kanunun 40 ıncı maddesinde yapılan değişiklik;

İşletmeye dahil olan gayrimenkullerin iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilecek.

- Kanunun 89 uncu maddesinde yapılan değişiklik;

-Ar-ge İndirimi Gelir Vergisi Kanunundan çıkarıldı.

-Çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri işleme, veri analizi ve mesleki eğitim hizmeti verenler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurtdışında yararlanılan bu hizmetler dolayısıyla oluşan kazançların yarısı gelir vergisi beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılabilecek.

• Kanuna eklenen 98/A maddesi ile muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda; kapsama alınacak veya kapsam dışında bırakılacak mükelleflerin tespiti ve buna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, beyannamenin şekil, içerik ve ekleri ile verilen beyannamenin dönemini aylık olarak belirleme hususunda Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yetki verilmiştir.

#### • Vergi Usul Kanununda Yapılan Değişiklikler:

• Kanunun 153 üncü maddesinde Yapılan düzenleme ile ticaret sicil memurluklarının tescil başvurusunda bulunan mükelleflerin işe başlamaya ilişkin evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine elektronik ortamda da göndermesine imkan sağlanmıştır.

• Kanunun 153/A maddesinde yapılan düzenleme ile Mükelleflerin vergi teşvik ve desteklerinden geriye dönük olarak yararlandırılmaması uygulamasına son verildi.

• Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yapılan düzenleme doğrultusunda; elektronik ortamda süresinde verilmeyen bildirim ve formların süresinden sonraki ilk üç gün içinde verilmesi halinde, 1/10 oranında özel usulsüzlük uygulanacaktır.

• Kanunun mülga 370 inci maddesi yeninden düzenlenerek, Haklarında henüz vergi incelemesine başlanılmamış veya takdir komisyonuna sevk edilmemiş mükellefler



için izaha davet müessesesi getirildi.

İdarenin harici araştırmalarıyla vergiyi ziyaa uğratmış olabileceği yönünde ön tespitleri olan mükellefler izaha davet edilecek, yapılan izahın yeterli görülmesi halinde inceleme ve takdir işlemleri yapılmayacak, maddede belirtilen şartların gerçekleşmesi durumunda vergi ziyai cezası %20 oranında kesilecektir.

#### • Damga Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:

• Kanunun 5 inci maddesinde yapılan düzenleme ile nispi damga vergisine tabi kağıtlarda tek nüsha üzerinden vergi alınması sağlanmış ve nispi damga vergisine tabi kağıtlarda her bir nüshanın ayrı ayrı vergilendirilmesi uygulamasına son verilmiştir.

Maktu damga vergisine tabi kağıtlarda ise her bir nüshadan ayrı ayrı vergi alınması uygulamasına devam edilmektedir.

• Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda;

-Aynı kağıtta birden fazla adi kefil ve garantör bulunması durumunda, yalnız bir kefalet ve bir garanti taahhüdü için damga alınacak.

-Aynı kağıda taraf adi kefil ve garanti taahhüdünde bulunanların (garantörlerin) birden fazla kişi olması durumunda her bir kişi için ayrı ayrı damga vergisi alınması uygulamasına son verildi.

-Pey akçesi (bağlanma parası), cayma tazminatı (zamanı rücu, cayma parası), ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin yaptırımı olarak belirlenen taahhütlerden, bunlar başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmayacaktır.

• Kanunun 14 üncü maddesinde yapılan düzenleme doğrultusunda, Azami tutardan vergi alınan sözleşmelerde, sözleşmenin diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelin artırılmasına ilişkin değişiklik yapılması halinde, artan bedele ilişkin olarak damga vergisi alınmayacaktır.

#### • Harçlar Kanununda Yapılan Değişiklikler:

• Kanunun 38 inci maddesinde yapılan düzenleme doğrultusunda Birden fazla nüsha olarak düzenlenen belli bir bedeli ihtiva eden kağıtlara ilişkin nispi harca tabi işlemlerden, sadece bir nüsha için noter harcı alınacaktır.

• Kanunun 47 nci maddesinde yapılan değişiklikle belli bir tutarı tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtların değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kağıtlarda gösterilen değer tamamı üzerinden değil, artan tutar üzerinden harç alınacaktır.

• Kanunun 59 uncu maddesinde yapılan değişiklikle Finansal kiralama yöntemi ile finansman temin edilerek konut dahil taşınmaz alınması durumunda, finansal kiralama süresi sonunda taşınmazın kiracıya devrinde tapu harcı istisnası sağlandı.

• Kanunun 123 üncü maddesinde yapılan düzenleme doğrultusunda;

-Anonim, limited ve eshamlı komandit şirketlerin pay devirleri,

-Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler,

-Finansman şirketlerince kullanılan kredilere ilişkin işlemler,

Harç istisnası kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralama ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemler hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemlere,

-İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemlere,

-Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemlere,

-Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemlere,

-Ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemlere,

-Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemlere,

-Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kağıtlara ilişkin işlemlere,

harç istisnası sağlanmıştır.

• Kanunun 132 nci maddesinde yapılan düzenleme ile ticaret sicili harçlarının, ticaret ve sanayi odaları veya

ticaret odaları tarafından, oda bulunmayan veya sicil işlemlerinin yürütülebilmesi için yeterli teşkilatı bulunmayan yerlerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilmesine imkan sağlanmakta, beyan ve sorumluluğa ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

- Kanuna bağlı (2) sayılı Tarifede yapılan değişiklik doğrultusunda

- Genel ve özel vekaletname ayrımı kaldırılmış olup vekaletnamelerden aynı tutarda harç alınacaktır.

- Ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdik işlemlerinden noter harcı tahsil edilmeyecektir.

- Kanuna bağlı (4) sayılı Tarifede yapılan düzenleme doğrultusunda, tacirler arasında tesis edilen ipotek işlemlerinde, hesaplanan tapu harcının %50'si alınmayacaktır.

#### • Emlak Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:

- Kanununun 5 inci maddesinde yapılan düzenleme ile yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binaların, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile emlak vergisinden muaf tutulması sağlandı.

- Kanunun 15 inci maddesinde yapılan düzenleme doğrultusunda Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya bu yatırımlar için tahsis edilen arazilerin yatırım teşvik belgesi süresince emlak vergisinden muaf tutulacaktır.

#### • Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu:

- Kanunun 12 nci maddesinde yapılan düzenleme ile Kuruma gönderilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin defter ve kayıtlara ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından işverenlerle birlikte yazılı sözleşme ile yetki verilmiş serbest muhasebeci, serbest muhasebeci malî müşavir ve yeminli malî müşavirler de müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmaktadır.

- Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme doğrultusunda;

- Aylık prim ve hizmet belgeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu yerine Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verileceğinden, prim tahakkukunun geç yapılması veya yapılmaması ve sigortalıların hizmetlerinin bildirilmemesi veya geç bildirilmesi durumlarında işverenlere uygulanacak cezalar belirlenmektedir.

- Ayrıca, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

#### • Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:

- Kanununun 4 üncü maddesinde yapılan düzenleme

ile Bölgesel yönetim merkezlerine kurumlar vergisi muafiyeti getirildi.

- Kanunun 13 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile Transfer fiyatlandırmasında uygulanacak yöntem konusunda mükellef ile Maliye Bakanlığı arasında anlaşma sağlanması halinde, anlaşma ile tespit edilen yöntemin zamanaşımına uğramamış vergilendirme dönemlerine de uygulanabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Transfer fiyatlandırmasına ilişkin belgelendirme yükümlülüğünü tam ve zamanında yerine getiren mükelleflere uygulanmak üzere, örtülü kazanç dağıtımı nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergilere ilişkin uygulanacak vergi ziyai cezasında %50 oranında indirim imkanı sağlanmaktadır.

#### • Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda Yapılan Değişiklikler:

- Kanuna eklenen 3/A maddesi ile Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin harcamalarının %100 ünün kazancın tespitinde indirim konusu yapılmasına ilişkin olarak, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan düzenlemeler 5746 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

#### • Türk Ticaret Kanununda Yapılan Değişiklikler:

- Kanununun 40 ıncı maddesinde yapılan düzenleme ile Tacir tarafından kullanılacak olan ticaret unvanı ile bunun altına atılacak imzanın noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut müdür yardımcısı tarafından da onaylanabilmesi sağlanmıştır.

- Kanunun 212, 215, 335, 339, 345, 585, 587 nci maddelerinde yapılan düzenleme doğrultusunda;

- Şahıs ve sermaye şirketlerinin kuruluşunda, kurucuların şirket sözleşmesini ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalamalarına imkan verildi.

- Noter tarafından kurucular için imza tasdiki yapılması zorunluluğu ortadan kaldırıldı.

- Şirket sözleşmesini ihtiva eden kağıtlardan değerli kağıt bedeli alınmayacak.

- Şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalanması hâlinde de sureti ticaret sicili müdürlüğü tarafından saklanarak şirketin tescil ve ilanı sağlanacak.

- Şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanmasına imkan verilmekte olup ayrıca noter tarafından tasdik zorunluluğu ortadan kaldırıldı.

- Şirketin kuruluşunda, esas sözleşmeyi ihtiva eden kağıtlardan değerli kağıt bedeli alınmayacak.

- Esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanmasına imkan verildi.

- Esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardım-



cısı huzurunda imzalanmasına imkan sağlandı.

-Şirketin kuruluşunda, esas sözleşmeyi ihtiva eden kâğıtlardan değerli kâğıt bedeli alınmayacak.

-Şirket sözleşmesi ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanmasına imkan verildi.

-Şirketin kuruluşunda, esas sözleşmeyi ihtiva eden kâğıtlardan değerli kâğıt bedeli alınmayacak..

-Şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalandığı tarihi izleyen otuz gün içinde ticaret siciline tescil ve ilan olunacaktır.

• Kanunun 184, 189 ve 543 üncü maddelerinde yapılan düzenleme doğrultusunda;

- Tür değiştirmede kurucuların şirket sözleşmesini imzalaması yeni türün kuruluşuna ilişkin hükümler arasından çıkarıldı.

-Tür değiştirmede yönetim organınca yeni türün şirket sözleşmesi genel kurulun onayına sunulması gerekmektedir.

-Tasfiye halindeki şirketin kalan malvarlığını dağıtılabilmek için alacaklılara yönelik yapılacak üçüncü ilandan itibaren bir yıl bekleme süresi, yapılan düzenleme ile 6 aya indirildi.

• Kanunun 545 inci maddesinde yapılan düzenleme ile TTK hükümlerine göre tasfiye olan şirketlerde İcra ve İflas Kanunun 44 üncü maddesindeki ticareti terk eden tacirin keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirme mecburiyeti ve 337/a maddesindeki ceza hükmü uygulanmayacaktır.

• Kanunun 780 inci maddesinde yapılan düzenleme ile Karekodlu çek kullanımı zorunlu hale getirildi ve karekodda olması gereken unsurlar belirlendi.

### **6735 SAYILI ULUSLARARASI İŞGÜCÜ KANUNU YAYIMLANDI**

(13.08.2016 / 29800 R.G.)

Kanun ile uluslararası işgücüne ilişkin politikaların belirlenmesi, uygulanması, izlenmesi ile yabancılara verilecek çalışma izni ve çalışma izni muafiyetlerine dair iş ve işlemlerde izlenecek usul ve esaslar, yetki ve sorumlulukları ve uluslararası işgücü alanındaki hak ve yükümlülükler düzenlenmektedir.

Kanun 13.08.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

### **BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR (6740 sayılı) KANUN YAYIMLANDI**

(25.08.2016 / 29812 R.G.)

Kanuna eklenen Ek ve Geçici 2 Maddeler ile Türk vatandaşları olup kırk beş yaşını doldurmamış olanlardan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanu-

nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışmaya başlayanlar, işverenin bu Kanun hükümlerine göre düzenlediği bir emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilecektir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olan çalışanlar, ek 2 nci madde hükümleri çerçevesinde otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilecektir.

Kanun 01.01.2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

### **TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİNİN KURULMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR (6741 sayılı) KANUN YAYIMLANDI**

(26.08.2016 / 29813 R.G.)

Kanunun ile sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlamak, yurtiçinde kamuya ait olan varlıkları ekonomiye kazandırmak, dış kaynak temin etmek, stratejik, büyük ölçekli yatırımlara iştirak etmek için Türkiye Varlık Fonu ve bu fona bağlı alt fonları kurmak ve yönetmek üzere Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin (Şirket) kurulması, yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Kanun 26.08.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

### **YATIRIMLARIN PROJE BAZINDA DESTEKLENMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR (6745 sayılı) KANUN YAYIMLANDI**

(07.09.2016 / 29824 R.G.)

#### **• Gelir Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:**

• Kanunun 20 nci maddesinde yapılan değişiklik ile;

Özel Kreş ve gündüz bakımevlerinin faaliyet geçtiği vergilendirme döneminden itibaren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında uygulandığı gibi beş vergilendirme dönemi süresince elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden istisna edildi.

Yapılan düzenleme mevcut ve faaliyette bulunan gündüz bakımevi ve kreşleri kapsamamakta olup 01.01.2017 tarihinden itibaren faaliyete başlayan özel kreş ve gündüz bakımevlerinin kazançlarına uygulanacaktır.

• Kanunun 74 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile kiraya veren tarafından yapılan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaların takvim yılı içinde Vergi Usul Kanunu'nun 313 üncü maddesinde yer alan amortisman ayırma sınırını (2016 yılı için 900 TL) aşması halinde gider yazılmasına imkan sağlandı.

#### **• Değerli Kağıtlar Kanununda Yapılan Değişiklikler:**

• 210 sayılı Kanunun "Değerli Kağıtlar" başlıklı 1 inci maddesinde yapılan değişik ile, değerli kağıtlar tanımına;

elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan noter belgeleri de dahil edilmiştir.

• **Özel Tüketim Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler:**

• Kanunun 7 nci maddesinde yapılan değişiklik ile şehit eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere Özel Tüketim Vergisi ödemeksizin araç almalarna imkan sağlandı.

• Kanunun 15 inci maddesinde yapılan değişiklik ile şehit yakınları tarafından Özel Tüketim Vergisi ödenmeksin alınan aracın beş yıllık süreden sonra elden çıkarılması halinde, vergi ödemeksizin işlem yapılmasına imkan sağlandı.

• Kanunun geçici 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile cep telefonlarındaki asgari maktu özel tüketim vergisi tutarı 40 liradan 160 liraya yükseltildi.

• Kanuna eklenen geçici 7 nci madde ile ticari yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetiyle uğraşanların sahibi oldukları taşıtla aynı cins bir taşıtın 07.09.2016 tarihinden 30.06.2019 tarihine kadar ilk iktisabı özel tüketim vergisinden istisna sayılacaktır.

• **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Yapılan Değişiklikler;**

• Kanunun “ Prim Oranları ve Devlet Katkısı” başlıklı 81 inci maddesinde yapılan değişiklik ile halihazırda işverenlere uygulanmakta olan 5 puanlık malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi teşvikinin isteğe bağlı sigortalılar hariç 4/b kapsamında sigortalılara da uygulanma imkanı getirildi..

Sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece indirimden yararlanılacaktır.

• Kanunun “Primlerin Ödenmesi” başlıklı 88 inci maddesinde yapılan değişiklik ile;

-Kısmi sürele veya çağrı üzerine çalışanlar,

-Ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar,

-Ev hizmetlerinde 10 gün ve daha fazla çalışanlardan ay içerisinde yirmi gün ve daha az çalışanlar,

ay içinde çalışmadıkları eksik günleri genel sağlık sigortası primi ödeyeceklerdir.

• **İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Yapılan Değişiklikler;**

• Kanunun 38 inci maddesinde yapılan değişiklik ile, kamu kurumları ile 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli çalıştırma zorunluluğu 1.07.2017 tarihine ertelenmiştir.

Kamu kurumları ile 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan özel sektör işyerleri için iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli çalıştırma zorunluluğu 1.07.2017 tarihinde başlayacaktır.

**MAL VE HİZMETLERE UYGULANACAK KATMA DEĞER VERGİSİ ORANLARININ TESPİTİNE İLİŞKİN KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA VE 4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNA EKLI (I) SAYILI LİSTEDE YER ALAN BAZI MALLARDA UYGULANAN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNİN BELİRLENMESİNE DAİR KARAR (2016/9153)YAYIMLANDI**

(08.09.2016 / 29825 R.G.)

% 18 KDV oranına tabi konutların 31.03.2016 tarihine kadar (bu tarih dahil) teslimlerinde katma değer vergisi oranı % 8 olarak uygulanması kararlaştırıldı. 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan bazı mallara ilişkin özel tüketim vergisi tutarları yeniden tespit edildi.

**6750 SAYILI TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNI KANUNU YAYIMLANDI**

(28.10.2016 / 29871 R.G.)

Kanun, taşınır varlıkları konu edinen işlemlerde rehin hakkının tesisine, rehin hakkının üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmesine, Rehinli Taşınır Siciline, rehinli alacaklılar arasında öncelik hakkının belirlenmesine, tarafların ve üçüncü kişilerin hak ve yükümlülüklerine, rehin hakkının kullanımı ile rehinli işlemlere ilişkin diğer usul ve esasları kapsamaktadır.

Kanun 01.01.2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

**6753 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN YAYIMLANDI**

(28.10.2016 / 29871 R.G.)

Kanuna eklenen Geçici 86 ncı madde ile yapılan düzenleme doğrultusunda, 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri 1.300,99 TL’nin altına düşen hizmet erbabının ücretlerine, eksilme kadar ilave asgari geçim indirimi eklenerek ücret tutarı 1.300,99 TL’ye tamamlanacaktır.

Kanun 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere 28.10.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.



### **ANALIK İZNİ VEYA ÜCRETSİZ İZİN SONRASI YAPILACAK KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞMALAR HAKKINDA YÖNETMELİK YAYIMLANDI**

(08.11.2016 / 29882 R.G.)

Yönetmelikte,, doğum ya da evlat edinilmesi sonrası işçinin kısmi süreli çalışma yapabileceği işler belirlenmiş ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Yönetmelik 08.11.2016 tarihinde yürürlüğe girdi.

### **VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 474) YAYIMLANDI**

(11.11.2016 / 29885 R.G.)

Tebliğ ile yeniden değerlendirme oranı 2016 yılı için % 3,83 (üç virgöl seksenüç) olarak tespit edilmiştir.

Bu oran, aynı zamanda 2016 yılına ait son geçici vergi dönemi için de uygulanacaktır.

### **YAPI KOOPERATİFLERİNE AİT BİLGİLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA KAYDINA DAİR TEBLİĞ YAYIMLANDI**

(17.11.2016 / 29891 R.G.)

Tebliğ ile yapı kooperatiflerine ait bilgilerin elektronik ortama aktarılması ile ortaklarının elektronik ortamda kaydedilmesi ve izlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Kooperatiflerin yönetim kurulu; ortaklarının kimlik bilgilerini (adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası) ve kooperatifin üzerine kayıtlı taşınmaz bulunması halinde taşınmaza ilişkin tapu bilgilerini, kooperatiflerin defter ve belgelerine uygun olarak güncel şekilde sisteme aktarmakla yükümlü tutulmaktadır.

Tebliğ 17.11.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

### **6754 SAYILI BİLİRKİŞİLİK KANUNU YAYIMLANDI**

(24.11.2016 / 29898 R.G.)

Kanunun; bilirkişilerin nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş ve bilirkişilik için etkin ve verimli bir kurumsal yapı oluşturulmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Kanun 24.11.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

### **KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA (6761 sayılı) KANUN YAYIMLANDI**

(24.11.2016 / 29898 R.G.)

• 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 15 inci maddesinde yapılan düzenleme ile Bakanlar Kurulunca serbest bölge ilan edilen arazi (Kullanıcı lehine tapuda tescilin yapılacağı tarihe kadar) arazi vergisi muafiyeti kapsamına alındı.

• 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunun 17 nci maddesinde yapılan düzenleme ile Serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri katma değer vergisi istisnası kapsamına dahil edildi.

• 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 82 nci maddesinde yapılan değişiklikle alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan prime esas günlük kazanç üst sınırı (tavan) günlük kazanç alt sınırının 7,5 katı olarak (01.01.2017 tarihinden geçerli) değiştirildi.

### **BAZI MAL VE HİZMETLERE UYGULANAN KATMA DEĞER VERGİSİ ORANLARI İLE ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ ORANLARININ YENİDEN BELİRLENMESİ HAKKINDA (2016/9542) KARAR YAYIMLANDI**

(25.11.2016 / 29899 R.G.)

Karar ile Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karara ekli (II) sayılı listenin "B) DİĞER MAL VE HİZMETLER" bölümünde yapılan değişiklik ile;

-Şal, eşarp, omuz vatkası, astar, apolet, ilikleme tertibatı, cep, kol, yaka, rozet ve fırır ile bunların benzerleri,

-Kıymetli taş ve madenler hariç her nevi maddeden mamul fermuar, çıtçıt, düğme, kopça, boncuk ve benzerleri,

-Fason olarak yapılan deri ve saya işleri,

-İnsan veya hayvan sağlığına yönelik hizmetleri ifa edenlere hekimlerce veya hekimler vasıtasıyla verilen hizmetler,

için 25.11.2016 tarihinden geçerli olmak üzere % 8 KDV uygulanacaktır.

Ayrıca karar ile 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listedeki "87.03" G.T.İ.P. numaralı mallardan "-Diğerleri" satırı altında yer alan malların vergi oranları yeniden belirlenmiştir.

## YARGI KARARLARI

**T.C.  
DANIŞTAY  
ÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2013/88  
Karar No : 2015/3743**

**Özet:** Şirketin kanuni temsilcisinin adresi bilinen adres kapsamında sayılacağından, vergi borçlusu şirkete ait ihbarnamelerin söz konusu adreste tebliğine çalışılmadan şirketin ticaret siciline kayıtlı adresinde tebliğ edilememesi neden gösterilerek ilan yoluyla tebliğinde hukuka uygunluk bulunmadığı hk.

213/md.101

**İstemin Özeti:** Davacı adına, ..... Kimya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinden tahsil imkanı kalmadığı ileri sürülen amme alacağı için ortak sıfatıyla düzenlenen 30.7.2008 tarih ve 48 ila 51 takip no.lu ödeme emirlerinin iptali istemiyle dava açılmıştır. Danıştay Üçüncü Dairesince verilen bozma kararına uyan İzmir 1. Vergi Mahkemesi 18.9.2012 gün ve E:2012/1061, K:2012/1169 sayılı kararıyla; borçlu şirket adına düzenlenen ve ilk vergi ve ceza ihbarnamelerinin şirket müdürüne tebliğ edildiği adres davalı İdarenin bilgisi dahilinde olup, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 101'inci maddesi uyarınca şirketin kanuni temsilcisinin adresi bilinen adres kapsamında sayılacağından, vergi borçlusu şirkete ait (2) no.lu ihbarnamelerin söz konusu adreste tebliğine çalışılmadan şirketin ticaret siciline kayıtlı adresinde tebliğ edilememesi neden gösterilerek ilan yoluyla tebliğinde hukuka uygunluk bulunmadığı, bu durumda usulüne uygun kesinleşmeyen vergi ve cezaların tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerinin de hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle ödeme emirlerini iptal etmiştir. Davalı idare tarafından, davacının ortağı olduğu şirket adına yapılan tarhiyatların kesinleşmesi üzerine düzenlenen (2) no.lu ihbarnamelerin ve ödeme

emirlerinin usulüne uygun tebliğ edildiği, şirket ortağı sıfatıyla davacının sorumlu olması nedeniyle düzenlenen ödeme emirlerinin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek kararın bozulması gerektiği ileri sürülmüştür.

**Savunmanın Özeti:** Savunma verilmemiştir.

**Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi:** Danıştay Üçüncü Dairesinin bozma kararına uyularak verilen karara yönelik temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

### TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Mahkeme kararlarının Danıştay tarafından bozulması halinde, mahkemelerce bozmaya ilişkin kararlar üzerine yeniden verilen kararlara karşı yapılan temyiz başvurularının, bozma kararındaki esaslara uyulup uyulmadığı yönünden incelenebileceği, temyiz istemine konu yapılan kararın Danıştay Üçüncü Dairesinin 9.4.2012 gün ve E:2010/6346, K:2012/1145 sayılı kararındaki esaslar doğrultusunda verildiği anlaşıldığından, temyiz dilekçesinde ileri sürülen sebepler sözü edilen kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddine ve kararın onanmasına, 26.5.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

**T.C.  
DANIŞTAY  
DÖRDÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2014/7359  
Karar No : 2015/3338**

**Özet:** Dava açma sürelerinin mali tatil süresince işlemeyeceği, belirtilen sürelerin mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlayacağı yolundaki düzenleme dikkate alındı-

ğında temyiz süresinin son gününün mali tatilin içinde olan 04.07.2014 tarihi olması nedeniyle mali tatilin son günü olan temmuz ayının 20'nci gününe kadar uzayacağı, yine bu tarih de adli tatile rastlaması nedeniyle adli tatilin bittiği günden itibaren bir hafta uzatılacağından, davacının 15.07.2015 günü yaptığı temyiz başvurusunun süresinde olduğu anlaşıldığından, temyiz talebinin süre yönünden reddeden mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmediği hk.

2577/md.8,61

5604/md.1

**İstemin Özeti:** Davacı tarafından, ..... İnşaat Nakliye Taahhüt Ticaret Limited Şirketi adına düzenlenen ve kendisine tebliğ edilen 20130911665030000113 ve 20130603665030000217 sayılı ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılan davanın ehliyet yönünden reddine karar veren İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 30/04/2014 günlü ve E:2014/1174, K:2014/979 sayılı kararının yasal süresi içinde temyiz etmediğinden bahisle temyiz talebinin süre yönünden reddine dair İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 17/07/2014 günlü E:2014/1174, K:2014/979, Temyiz No: 2014/1049 sayılı kararının; temyiz talebinin süresinde olduğu ileri sürerek kararın bozulmasını istemektedir.

**Savunmanın Özeti:** Cevap verilmemiştir.

**Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi:** 5604 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin 3'üncü fıkrası uyarınca dava açma sürelerinin mali tatil süresince işlemeyeceği, belirtilen sürelerin mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlayacağı yolundaki düzenleme dikkate alındığında davanın ehliyet yönünden reddine karar veren İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 30/04/2014 günlü ve E:2014/1174, K:2014/979 sayılı kararının yasal süresi içinde temyiz edildiği anlaşıldığından temyiz talebinin kabulü ile mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

### TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dördüncü Dairesince, dava dosyası tekemmül ettiği için davacının yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesine gerek görülmeyle işin esası incelenip ge-

reği görüldü:

Dava tarafından, ..... İnşaat Nakliye Taahhüt Ticaret Limited Şirketi adına düzenlenen ve kendisine tebliğ edilen 20130911665030000113 ve 20130603665030000217 sayılı ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılan davanın ehliyet yönünden reddine karar veren İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 30/04/2014 günlü ve E:2014/1174, K:2014/979 sayılı kararının yasal süresi içinde temyiz etmediğinden bahisle temyiz talebinin süre yönünden reddine dair İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 17/07/2014 günlü E:2014/1174, K:2014/979, Temyiz No:2014/1049 sayılı kararının temyiz istemidir.

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun'un birinci maddesinin ilk fıkrasında, her yıl Temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) mali tatil uygulanacağı, Haziran ayının son gününün tatil olması halinde, mali tatilin Temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlayacağı, ikinci fıkrasında, son günü mali tatile rastlayan sürelerin, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasında, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıtları, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma sürelerinin mali tatil süresince işlemeyeceği, belirtilen sürelerin mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlayacağı, beşinci fıkrasında ise tatil süresince vergi ve ceza ihbarnameleri ile mahsup taleplerine yönelik olanlar hariç bilgi isteme taleplerinin mükelleflere, vergi ve ceza sorumlularına bildirilmeyeceği, ancak tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde sürenin mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlayacağı ifade edilmiştir.

5604 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, belli sürelerde yapılması gereken vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma sürelerinin mali tatil süresince işlemeyeceği tatil süresi içinde gerçekleşen vergilendirmeye ilişkin tebligatlarda sürenin mali tatilin son gününde işlemeye başlayacağı açıktır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun



61'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuz bir ağustosa kadar çalışmaya ara verecekleri; 8'inci maddesinde ise sürelerin tebliğ yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlayacağı; tatil günlerini sürelere dahil olduğu, şu kadarki, sürenin son günü tatil gününe rastlarsa, sürenin tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzayacağı, bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu sürelerin, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılacağı kuralı yer almaktadır.

Vergi Mahkemesince temyiz konusu mahkeme kararının 04.06.2014 günü tebliğ edildiği, otuz günlük temyiz süresi geçtikten sonra 15.07.2014 günü temyiz edildiği gerekçesiyle temyiz isteminin süreaşımı nedeniyle reddedilmiş ise de, 5604 sayılı Kanunun 1. maddesinin 3'üncü fıkrası uyarınca dava açma sürelerinin mali tatil süresince işlemeyeceği, belirtilen sürelerin mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlayacağı yolundaki düzenleme dikkate alındığında temyiz süresinin son gününün mali tatilin içinde olan 04.07.2014 tarihi olması nedeniyle mali tatilin son günü olan temmuz ayının 20'nci gününe kadar uzayacağı, yine bu tarih de adli tatile rastlaması nedeniyle adli tatilin bittiği günden itibaren bir hafta uzatılacağından, davacının 15.07.2015 günü yaptığı temyiz başvurusunun süresinde olduğu anlaşıldığından, dosyanın tekemmül ettirilerek temyiz başvurusunun görüşülmesi için Dairemize gönderilmesi gerekirken, temyiz talebinin süre yönünden reddeden mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Bu nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 17/7/2014 günlü ve E:2014/1174, K:2014/979 sayılı kararının bozulmasına, 15/06/2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

-----o-----

T.C.

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No : 2015/3596

Karar No : 2016/53

Özet: Dava, davacının emekli sandığı mensubu eşinden ölüm aylığı alırken, 1986 yılında vefat eden 1479 sayılı Yasa kapsamında sigortalı olan babasından dolayı bağlanan aylığı kesen Kurum işleminin iptali ile aylığın yeniden bağlanması, yapılan kesintilerin iadesi istemine ilişkin olup, kız çocuklarına aylık bağlanmasının mümkün hale geldiği gözetilerek karar verilmesi gerekir.

1479/md.45

Dava, davacının emekli sandığı mensubu eşinden ölüm aylığı alırken, 1986 yılında vefat eden 1479 sayılı Yasa kapsamında sigortalı olan babasından dolayı bağlanan aylığı kesen Kurum işleminin iptali ile aylığın yeniden bağlanması, yapılan kesintilerin iadesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın reddine karar verilmiştir.

Dosya içindeki kayıt ve belgelerden; 1479 sayılı Yasa uyarınca sigortalı olan davacının babasının 15.03.1986 tarihinde vefat ettiği ve davacının talebi üzerine 01.08.2012 tarihinde davacıya babasından ölüm aylığı bağlandığı, davacının emekli sandığı mensubu olan eşinin ise 04.12. 2000 tarihinde vefat ettiği ve eşinden dolayı da ölüm aylığı aldığı, Kurumun 29.04.2014 tarihli yazısı ile; davacının ölen eşinden almış olduğu emekli sandığı kapsamındaki ölüm aylığının brüt asgari ücret tutarının üzerinde olması sebebi ile babasından aldığı aylığın başlangıç tarihi itibari ile kesildiği ve yapılan ödemelerin borç kaydedildiği anlaşılmaktadır.

Somut olayda; davacının babasının ölüm tarihindeki mevzuata göre gelirin bulunması nedeni ile davacıya aylık bağlanması mümkün değilse de, 1479 sayılı Yasa'nın 45. maddesine 24.07.2003 tarih 4956 sayılı Yasa'nın 23. maddesi ile eklenen (c) fıkrası uyarınca "onsekiz yaşını, orta öğrenim yapması halinde yirmi yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde yirmibeş

yaşını doldurmamayan ve (18 yaşını doldurmamayanlar hariç) bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan veya yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olan çocuklarla, yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan ve veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının her birine % 25'inden az aylık bağlanamaz" hükmü uyarınca kız çocuklarına aylık bağlanması mümkün hale gelmiştir. 24.07.2003 tarihinde yürürlüğe giren yasa hükmü önceki yasal düzenlemeye göre lehe olup davacı hakkında uygulanmasının gerektiği ortadadır.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular göz önünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır .

Sonuç: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine 18.01.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

-----o-----

**T.C.**

**YARGITAY**

**22. HUKUK DAİRESİ**

**Esas No : 2015/32255**

**Karar No : 2016/87**

**Özet:** İşe başlatmama tazminatının alt ve üst sınırları gösterilmiş olup söz konusu tazminatın belirtilen sınırlar arasında işçinin kıdemi, fesih sebebi gibi olgular dikkate alınarak belirlenmesi gerekir.

4857/md.20,21

Davacı vekili; müvekkilinin iş sözleşmesinin davalı tarafından geçerli sebep olmadan feshe-

dildiğini belirterek feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini, işe başlatılmama halinde ödenmesi gereken tazminat ile boşta geçen süre ücret ve diğer haklarının belirlenmesini istemiştir.

Davalı vekili; davacının iş sözleşmesinin geçerli sebeplerle sona erdirildiğini ileri sürerek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece; davanın kabulüne, feshin geçersizliği ile davacının işe iadesine, davacının kıdemi ve fesih sebebi dikkate alınarak yedi aylık ücret tutarında işe başlatmama tazminatı belirlenmesine ve boşta geçen süre için en çok dört aya kadar ücret ve diğer hakların davalıdan alınıp davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

Mahkemece feshin geçersizliğine ve davacının işe iadesine karar verilmiş olması dosya içeriğine uygun olduğundan, davalının temyiz itirazları yerinde görülmemiştir. Ancak, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 21. maddesinin birinci fıkrasında işe başlatmama tazminatının alt ve üst sınırları gösterilmiş olup söz konusu tazminatın belirtilen sınırlar arasında işçinin kıdemi, fesih sebebi gibi olgular dikkate alınarak belirlenmesi gerekir.

Dosya içeriğine göre söz konusu tazminatın davacının yedi aylık ücreti tutarı olarak belirlenmesine karar verilmesi hatalıdır. Fesih sebebine ve davacının kıdemine göre davacının altı aylık ücreti tutarı olarak belirlenmesi dosya içeriğine uygun düşecektir.

Sonuç: Belirtilen sebeplerle, 4857 sayılı Kanun'un 20. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

**Hüküm:** Yukarıda açıklanan gerekçe ile;

1- Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2- İşverence yapılan **FESHİN GEÇERSİZLİĞİNE** ve davacının **İŞE İADESİNE**,

3- Davacının kanuni sürede işe başvurmasına

rağmen, işverenin süresi içinde işe başlatmaması halinde ödenmesi gereken tazminat miktarının fesih sebebi ve kıdemi dikkate alınarak altı aylık ücreti olarak belirlenmesine,

4- Davacının işe iade için işverene süresi içinde başvurması halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar doğmuş bulunan en çok dört aylık ücret ve diğer haklarının davacıya ödenmesi gerektiğinin belirlenmesine,

5- Karar tarihi itibarıyla alınması gerekli olan 29,20 TL karar ve ilam harcından, peşin alınan 27,70 TL harcın mahsubu ile bakiye 01,50 TL karar ve ilam harcının davalıdan tahsili ile hazineye irad kaydına,

6- Davacı vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan tarifeye göre 1.800,00 TL vekâlet ücretinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine,

7- Davacı tarafından yapılan 31,80 TL yargılama giderinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine, davalının yaptığı yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına,

8- Peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, kesin olarak 11.01.2016 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**T.C.**

**DANIŞTAY**

**YEDİNCİ DAİRE**

**Esas No : 2011/753**

**Karar No : 2014/2426**

**Özet:** Limited şirket ortağının, şirketten tahsil imkânı kalmayan kesinleşmiş amme alacağından dolayı sorumlu tutulabileceği; şirket adına tahakkuk ettirilmesi gereken verginin, ortak adına tahakkuk ettirilmesine olanak bulunmadığı hk.

6183/md.35

**İstemin Özeti:** Münfesih ... Elektronik İnşaat ve Pazarlama Ticaret Limited Şirketi adına tescilli 09,11.2005 gün ve 89005 sayılı serbest dolaşıma giriş beyannamesi muhteviyatı eşyaya ilişkin olarak, söz konusu şirketten tahsil edi-

lemeyen gümrük ve katma değer vergilerinin, bahsi geçen şirketin ortağı sıfatıyla, davacı adına ek olarak tahakkuk ettirilmesi yolunda tesis edilen işleme vaki itirazın reddine dair işlemi; olayda, davaya konu vergilerin, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıllık sürenin sonu olan 09.11.2008 tarihine kadar tebliğ edilmesi gerekirken, bu sürenin geçirilmesinden sonra, tebliğ edilmesi nedeniyle zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle iptal eden İstanbul Onbirinci Vergi Mahkemesinin 30.11.2010 gün ve E:2010/1598; K:2010/3498 sayılı kararının; ithale konu eşya nedeniyle münfesih ithalatçı şirketten tahsil edilemeyen vergilerin, söz konusu şirketin ortağı sıfatıyla davacıdan istenilmesi yolunda tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

**Savunmanın Özeti:** Savunma verilmemiştir.

**Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi:** Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, 2577 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan bozma nedenlerine uymadığından, temyiz istemi reddedilerek kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dosyanın, 27.04.2007 tarih ve 6796 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin birlikte incelenmesinden; vergileri davaya konu eşyanın ithal edildiği tarihte tasfiye halinde olan ... Elektronik inşaat ve Pazarlama Limited Şirketinin tasfiyesinin 10.04.2007 tarihinde tamamlanarak, yukarıda tarih ve sayısı verilen Sicil Gazetesinde bu hususun yayımlanması suretiyle tüzel kişiliğinin sona erdiği; bu tarihten sonra anılan Şirketçe ithal edilen eşya nedeniyle, adına ek olarak tahakkuk ettirilen vergilere karşı açılan davanın; feshedilmekle tüzel kişiliği sona eren şirketin medeni haklardan yararlanma ve bu hakları kullanma ehliyetinin sona ermesi nedeniyle, idari ve yargısal organlar nezdinde taraf olamayacağı gerekçesiyle ehliyet yönünden reddedilmesi üzerine, söz konusu şirketin



ortağı sıfatıyla davacı adına yapılan ek tahakkuk vaki itirazın reddine dair işlemin iptali işlemleri ile işbu davada, Mahkemece, istemin özeti bölümünde yazılı gerekçeyle karar verildiği anlaşılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 4369 sayılı Kanunun 21'inci maddesiyle değişen 35'inci maddesinin olay tarihinde yürürlükte bulunan şeklinde, limited şirket ortaklarının şirketten tahsil imkanı bulunmayan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olacağı ve bu Kanun hükümleri uyarınca takibe tabi tutulacağı; 55'inci maddesinde ise, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı belirtildikten sonra, ikinci fıkrasında; ödeme emrinde borcun aslı ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödenmediği veya mal bildiriminde bulunulmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar hapis ile tazyik olunacağını kayıtlı bulunacağı düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun maddelerinin değerlendirilmesinden, limited şirket ortağının, Şirketten tahsil imkanı kalmayan ve kesinleşmiş amme alacağından dolayı sorumlu tutulabileceği, bu aşamada, yani Şirket adına kesinleşen vergiler nedeniyle ortağın takibinin ise, 6183 sayılı Kanun uyarınca tesis edilecek işlemlerle mümkün olabileceği, şirket adına tahakkuk ettirilmesi gereken verginin ortak adına tahakkuk ettirilmesine olanak bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Olayda, vergilerin, şirket adına usulüne uygun olarak tahakkuk ettirildikten sonra vadesinde ödenmemesi halinde davacının sorumluluğu işletilebilecek iken, belirtilen yol izlenilmeksizin, davacı adına ek tahakkuk yapılması hukuka uygun bulunmadığından, dava konusu işlemin iptali yolundaki mahkeme kararında sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin reddine, 06.05.2014 gününde oybirliği ile karar verildi.

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**YEDİNCİ DAİRE**  
**Esas No : 2011/7412**  
**Karar No : 2014/2572**

**Özet:** Tüzel kişiliğin sona ermesinden önceki dönemlerle ilgili olsa dahi, münfesh şirket adına tarh ve ceza kesme işlemleri tesis edilemeyeceği; dolayısıyla, kamu alacağının söz konusu şirketten tahsil edilmesinde hukuken olanak bulunmadığından, kanuni temsilci sıfatıyla davacı adına düzenlenen ödeme emrinde isabet bulunmadığı hk.

213/md.10

**İstemin Özeti:** Davacının bir dönem kanuni temsilcisi olduğu Münfesh ... Döviz ve Altın Ticaret Anonim Şirketi adına 2004 yılının Ocak ile Nisan dönemlerine ilişkin olarak salınan banka ve sigorta muameleleri vergileri ile hesaplanan gecikme faizlerinin ve kesinlen vergi zıya cezalarının davacıdan tahsili amacıyla düzenlenip tebliğ edilen ödeme emirlerini; olayda, davacının kanuni temsilcisi olduğu şirketin yönetim kurulu kararı ile şirketi her hususta temsil ve ilzama yönetim kurulu başkanı ...'nın seçildiği, adı geçen kişinin her hususta yetkili kılınması nedeniyle, şirket yönetim kurulu başkan vekili olan davacının herhangi bir sorumluluğu bulunduğundan bahsedilemeyeceği; öte yandan, şirketin tasfiyeye girdiği dönemde de sorumluluk tasfiye memuruna ait olacağından, davacının bu dönemde de sorumluluğunun bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden İstanbul Yedinci Vergi Mahkemesinin 13.05.2011 gün ve E:2010/4070; K:2011/1829 sayılı kararının; davacının kanuni temsilciliğini yaptığı şirketin ödenmeyen vergi borçlarından sorumlu olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

**Savunmanın Özeti:** Savunma verilmemiştir.

**Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi:** Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, 2577 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan bozma nedenlerine uymadığından, temyiz istemi reddedilerek kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

## TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüldü:

Temyiz başvurusu; davacının bir dönem kanuni temsilcisi olduğu Münfesih ... Döviz ve Altın Ticaret Anonim Şirketi adına 2004 yılının Ocak ile Nisan dönemlerine ilişkin olarak salınan banka ve sigorta muameleleri vergileri ile hesaplanan gecikme faizlerinin ve kesinlen vergi zıya cezalarının davacıdan tahsili amacıyla düzenlenip tebliğ edilen ödeme emirlerini iptal eden mahkeme kararının bozulması istemine ilişkindir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde, bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirileceği; yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi alacaklarının, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı; temsilciler veya teşekkülü idare edenlerin bu suretle ödedikleri vergiler için, asıl mükelleflere rücu edebilecekleri hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, bir anonim şirketin ödenmeyen vergi borcunun kanuni temsilcilerden tahsil edilebilmesi için, alacağın şirket adına kesinleştirilmiş olması gerekmekte olup, şirketin tüzel kişiliğinin sona ermesi, başka bir deyişle, medeni hakları kullanma ve bu haklardan yarar-

lanma ehliyetinin son bulması ve alacağın anılan şirketten tahsil edilmesinde hukuken olanak bulunmaması halinde, kamu alacağının ödeme emri ile kanuni temsilcilerden tahsili yoluna gidilemeyeceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Olayda, davacının bir dönem kanuni temsilciliğini yaptığı Münfesih ... Döviz ve Altın Ticaret Anonim Şirketinin tasfiyesinin 17.12.2007 tarihinde sonuçlanarak, 19.12.2007 tarihli ticaret sicil gazetesinde ilan edilmekle, tüzel kişiliğin sona ermiş olduğunun anlaşılması nedeniyle, tüzel kişiliğin sona ermesinden önceki dönemlerle ilgili olsa dahi, münfesih şirket adına tarh ve ceza kesme işlemleri tesis edilemeyeceği, dolayısıyla, kamu alacağının söz konusu Şirketten tahsil edilmesinde hukuken olanak bulunmadığı sonucuna ulaşılmakta olup, kamu alacağının kanuni temsilci sıfatıyla davacıdan istenilmesinde yasal isabet görülmediğinden, işlemin iptali yolunda verilen kararda sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin reddine, 12.05.2014 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

## KARŞI OY

Dayandığı hukuki ve kanuni nedenlerle, gerekçesi yukarıda açıklanmış bulunan mahkeme kararı, aynı gerekçe ve nedenlerle uygun görülmemiş olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar sözü geçen kararın bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ve kararın onanması gerektiği oyu ile Dairemiz kararının gerekçesine katılmıyoruz.

## ÖZELGELER

**T.C.**  
**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**  
**İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı**  
**(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup**  
**Müdürlüğü)**

Sayı : 62030549-120[65-2015/379]-  
99988 03.12.2015

Konu : Avukatlık ortaklığında yönetici ortağa ödenen ücretin mesleki gider olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Avukatlık Ortaklığınızın iki ortak avukat ile kurulduğu, Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Ortaklığı Yönetmeliği çerçevesinde ortaklığın faaliyetlerinin yönetimi ve temsil görevini yerine getirmek üzere bir ortağın yönetici ortak olarak görevlendirildiği belirtilerek, Avukatlık Ortaklığı olarak yönetici ortağa ödenecek ücretin Gelir Vergisi Kanunu'nun 68'inci maddesine göre kazancın tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65'inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır...",

66'ncı maddesinde: "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.

Bu maddenin uygulanmasında

...

3. Serbest meslek faaliyetinde bulunan kolektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde komanditeler;

...

Bu işler dolayısıyla serbest meslek erbabı sayılırlar." hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun 61'inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

62'nci maddesinde ise "İş verenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir." hükümlerine yer verilmiş, aynı Kanunun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında ise tevkifat yapmak zorunda olan mükellefler sayılmış, aynı maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde de hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden Kanun'un 103 ve 104'üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Avukatlık ortaklığı, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın Avukatlık Kanununa göre mesleklerini yürütbilmeleri için oluşturdukları bir tüzel kişiliktir. Avukatlık ortaklığı birden fazla ortağın bir sözleşme çerçevesinde toplanmaları ile oluşmaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 44'üncü maddesinin (B) bendi gereğince düzenlenen 25/11/2001 tarih ve 24594 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Ortaklığı Yönetmeliğinin 4'üncü maddesinde "Avukatlık ortaklığının çalışması meslek çalışması olup, ticari sayılmaz. Avukatlık ortaklarına vergilendirme bakımından şahıs şirketlerine ilişkin hükümler uygulanır." hükmüne yer verilmiş olup Avukatlık Ortaklığının kurulmasına ilişkin açıklamalara da ilgili yönetmelikte yer verilmiştir.

Yine ilgili yönetmeliğin 20'nci maddesinde Yönetici Ortakların Yetkilerine yer verilerek, ana sözleşme ve



ortaklar kurulu kararı ile yönetici ortaklara ortaklık kar payı yanında ücret verilmesine de karar verilebileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 620'nci maddesinde yer alan düzenlemede adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme olarak tanımlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; Avukatlık Kanunu'na göre kurulan ve tüzel kişiliği haiz olan avukatlık ortaklığı bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetin serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilmesi ve bu ortaklıkların vergilendirilmesinde şahıs şirketlerine ilişkin hükümlerin uygulanması gerekmekte olup,

Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Ortaklığı Yönetmeliği çerçevesinde yönetici ortağa ödenen ücretlerin, ortaklık kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 68'inci maddesinin 1'inci bendine göre gider olarak indirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Yönetici ortağa yapılacak ücret ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin 1'inci fıkrasına göre tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı**

**(Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Müdürlüğü)**

**Sayı : 97895701-155[1-2013/285]-**

**32**

**05.01.2015**

**Konu :Kat karşılığı inşaat sözleşmesinde damga vergisi hk.**

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinden, Adalet Başmüfettişliğinin teftişine konu olan ve ... İnşaat Tic. Ltd. Şti. ile mal sahipleri arasında imzalanan satış vaadi ve kat karşılığı inşaat sözleşmesini, adı geçen Şirketin hem müteahhit firma olarak hem de Şirket yetkililerinin garantör olarak imzalamış olmalarından bahisle, damga vergisinin ne şekilde alınması gerektiği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu; 3'üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu; 6'ncı maddesinde, bir kâğıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların herbirinden ayrı ayrı vergi alınacağı, bir kâğıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları tak-

dirde damga vergisinin, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınacağı, ancak bu akit ve işlemlere asıl işlemin akitlerinden başka bir şahsın eklenen akit ve işleminin de ayrıca vergiye tabi olacağı. 10'uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kâğıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kâğıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kâğıtların mahiyetlerinin esas olacağı, belli para teriminin, kâğıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği; 12'nci maddesinde, damga vergisine tabi kâğıtlarda yazılı yabancı paraların Maliye Bakanlığınca tayin ve ilan edilecek fiyat üzerinden Türk parasına çevrilerek damga vergisinin alınacağı parayı ifade edeceği hükümleri yer almaktadır.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "Lakitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

35 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde, vergiye tabi kâğıdın yabancı para cinsinden düzenlenmesi halinde kâğıt üzerinde yer alan dövizin, kâğıdın düzenlendiği tarihteki T.C. Merkez Bankasıncı tespit ve ilan olunan cari döviz satış kuruna göre bulunacak Türk Lirası karşılığı üzerinden damga vergisinin hesaplanacağı belirtilmektedir.

Diğer taraftan, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 128'inci maddesinde, üçüncü bir kişinin fiilini başkasına karşı üstlenenin, bu fiilin gerçekleşmemesinden doğan zararını gidermekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, başkasının fiilini taahhüt etme, garanti akdinin bir özel şeklini teşkil etmekte olup, bu akitte, borçlu diğer bir şahsın verme, yapma ya da yapmama şeklindeki bir edimini onun mümessili sıfatıyla hareket etmeksizin, bağımsız olarak kendi adına ve hesabına yaptığı bir sözleşme ile taahhüt etmektedir. Bu nedenle, her bir garantörün akit borçlusunun edimini ayrı ayrı taahhüt etmesi söz konusudur.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, söz konusu sözleşmenin, ihtiva ettiği tutar üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre nispi damga vergisine tabi tutulması ayrıca, sözleşmeye müteselsil garantör sıfatıyla dahil olan taraflar için 488 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin üçüncü fıkra hükmüne göre her bir garanti edenin imzası itibarıyla aynı nispet üzerinden nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

## PRATİK BİLGİLER

### VERGİ

#### BEYANNAME İMZALATMA ZORUNLULUĞU

| İmzalatma Kapsamındaki Mükellefler:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Tutar      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 2015 yılı faaliyet döneminde;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| Aktif toplamı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 6.741.000  |
| Net satışlar toplamı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 13.478.000 |
| TL' nı aşmayan kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükellefleri 2016 yılı beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar.                                                                                                                                                                             |            |
| İmzalatma Kapsamı Dışında Kalan Mükellefler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
| 1- 2015 yılı faaliyet döneminde;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |
| -Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan gayrisafi hasılatları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 157.000    |
| -II. sınıf tacirlerden Alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan satışları                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 225.000    |
| -II. sınıf tacirlerden yukarıda yazılı olanlar dışındaki işlerle uğraşanlardan gayrisafi iş hasılatları                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 114.000    |
| -Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen çiftçilerden hasılatları                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 225.000    |
| TL' nı aşmayan mükelleflerin,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| 2-Noterlerin,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| 3-Özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler ile bunların oluşturdukları birliklerin,                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |
| 4-Gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan mükelleflerin,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
| beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu bulunmamaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |
| İmzalatma Kapsamındaki Beyannameler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |
| 2016 yılı faaliyet döneminde; (b) bölümündeki hadleri aşan, ancak (a) bölümündeki hadlerin altında kalan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait 2016 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer vergisi beyannamelerinin 3568 sayılı yasaya göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatılması zorunludur.                                  |            |
| Yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari, zirai veya mesleki kazanç yanında başka unsurlardan elde edilen gelir bulunması halinde imzalatma mecburiyeti ve buna ilişkin sorumluluk, bu gelir unsurlarıyla sınırlıdır.                                                                                                                                                                      |            |
| İmzalatma Kapsamı Dışındaki Beyannameler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
| Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer beyannameleri dışında kalan beyannamelerin meslek mensuplarına imzalatılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Keza gelirleri ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile sair kazanç ve iratlardan oluşan gelir vergisi mükelleflerine ait beyannamelerin imzalatılması zorunlu değildir. |            |

#### DAMGA VERGİSİ ORANLARI

|                                                                                                                                                             | 2015 Yılı    | 2016 Yılı    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Ücretlerde                                                                                                                                                  | (Binde 7,59) | (Binde 7,59) |
| Sözleşmeler, taahhütnameler ve temliknameler                                                                                                                | (Binde 9,48) | (Binde 9,48) |
| Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden)                                                                                        | (Binde 1,89) | (Binde 1,89) |
| Kefalet, teminat ve rehin senetleri                                                                                                                         | (Binde 9,48) | (Binde 9,48) |
| Yıllık gelir vergisi beyannameleri                                                                                                                          | 45,30 TL     | 47,80 TL     |
| Kurumlar vergisi beyannameleri                                                                                                                              | 60,50 TL     | 63,80 TL     |
| Katma değer vergisi beyannameleri                                                                                                                           | 29,90 TL     | 31,50 TL     |
| Muhtasar beyannameler                                                                                                                                       | 29,90 TL     | 31,50 TL     |
| Diğer vergi beyannameleri Damga vergisi beyannameleri hariç                                                                                                 | 29,90 TL     | 31,50 TL     |
| Gümrük idarelerine verilen beyannameler                                                                                                                     | 60,50 TL     | 63,80 TL     |
| Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler                                                                                                        | 22,30 TL     | 23,50 TL     |
| Sosyal güvenlik kurumlarına verilen sigorta prim bildirimleri                                                                                               | 22,30 TL     | 23,50 TL     |
| 5510 Sayılı Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamelerin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler | 35,50 TL     | 37,40 TL     |
| Bilançolar                                                                                                                                                  | 35,00 TL     | 36,90 TL     |
| Gelir tabloları                                                                                                                                             | 16,90 TL     | 17,80 TL     |
| İşletme hesabı özetleri                                                                                                                                     | 16,90 TL     | 17,80 TL     |

#### DOĞRUDAN GİDER YAZILABİLECEK PEŞTEMALLIK, ALET, EDAVAT, MEFRUŞAT VE DEMİRBAŞ BEDELLERİNDE SINIR

| Yıl  | Tutar  |
|------|--------|
| 2016 | 900 TL |
| 2015 | 880 TL |
| 2014 | 800 TL |
| 2013 | 800 TL |
| 2012 | 770 TL |
| 2011 | 700 TL |

## EK MALİ TABLOLARI DÜZENLEME ZORUNLULUĞU

| Dönemi                                                                   | Aktif Toplamı   | Net Satışlar Toplamı |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------|
| 2015 yılına ait ek mali tablolar için - (2016 yılında verilmesi gereken) | 14.074.300.- TL | 31.275.800.- TL      |
| 2014 yılına ait ek mali tablolar için - (2015 yılında verilmesi gereken) | 13.330.500.- TL | 29.622.800.- TL      |
| 2013 yılına ait ek mali tablolar için - (2014 yılında verilmesi gereken) | 12.106.500.- TL | 26.902.900.- TL      |
| 2012 yılına ait ek mali tablolar için - (2013 yılında verilmesi gereken) | 11.648.700.- TL | 25.885.600.- TL      |
| 2011 yılına ait ek mali tablolar için - (2012 yılında verilmesi gereken) | 10.805.800.- TL | 24.012.600.- TL      |

TL'nin (aktif toplamı veya net satışları toplamı) aşan mükellefler ek mali tabloları düzenlemek zorundadır.

## EMLAK VERGİSİ DEĞERİ YILLIK ARTIŞ ORANLARI

| Yıl  | Açıklama                                         | Artış Oranı |
|------|--------------------------------------------------|-------------|
| 2016 | 2015 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı | % 2,79      |
| 2015 | 2014 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı | % 5,055     |
| 2014 | Genel Tarh ve Tahakkuk                           | -           |
| 2013 | 2012 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı | % 7,80      |
| 2012 | 2011 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı | % 10,26     |
| 2011 | 2010 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı | % 3,85      |

## EMLAK VERGİSİ ORANLARI

|                                      | Mesken  | İşyeri  | Arazi   | Arsa    |
|--------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Normal yörelerde                     | Binde 1 | Binde 2 | Binde 1 | Binde 3 |
| Büyükşehir belediye sınırları içinde | Binde 2 | Binde 4 | Binde 2 | Binde 6 |

## GECİKME ZAMMI ORANLARI

| Dönemi                                  | Aylık  | Yıllık  |
|-----------------------------------------|--------|---------|
| 19.10.2010 - Tarihinden itibaren        | % 1,40 | % 16,80 |
| 19.11.2009 - 18.10.2010 Tarihleri arası | % 1,95 | % 23,40 |
| 21.04.2006 - 18.11.2009 Tarihleri arası | % 2,5  | % 30    |
| 02.03.2005 - 20.04.2006 Tarihleri arası | % 3    | % 36    |

## GEÇİCİ VERGİ ORANLARI

| Gelir Vergisi Mükelleflerinde    |                                |                                |
|----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| 01.01.2004 tarihinden itibaren   | 01.01.2005 tarihinden itibaren | 01.01.2006 tarihinden itibaren |
| % 20                             | % 20                           | % 15                           |
| Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde |                                |                                |
| 01.01.2004 tarihinden itibaren   | 01.01.2005 tarihinden itibaren | 01.01.2006 tarihinden itibaren |
| % 33                             | % 30                           | % 20                           |

## GELİR VERGİSİ TARİFESİ

## (2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)

| Gelir vergisine tabi gelirler;                                                                                                                  | Oran |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 12.600 TL'ye kadar .....                                                                                                                        | % 15 |
| 30.000 TL'nin 12.600 TL'si için 1.890 TL, fazlası .....                                                                                         | % 20 |
| 69.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL), fazlası .....                          | % 27 |
| 69.000 TL'den fazlasının 69.000 TL'si için 15.900 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.970 TL), fazlası ..... | % 35 |

## (2015 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)

| Gelir vergisine tabi gelirler;                                                                                                                  | Oran |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 12.000 TL'ye kadar .....                                                                                                                        | % 15 |
| 29.000 TL'nin 12.000 TL'si için 1.800 TL, fazlası .....                                                                                         | % 20 |
| 66.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL (ücret gelirlerinde 106.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL), fazlası .....                          | % 27 |
| 66.000 TL'den fazlasının 66.000 TL'si için 15.190 TL (ücret gelirlerinde 106.000 TL'den fazlasının 106.000 TL'si için 25.990 TL), fazlası ..... | % 35 |

## (2014 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)

| Gelir vergisine tabi gelirler;                                                                                                                | Oran |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 11.000 TL'ye kadar .....                                                                                                                      | % 15 |
| 27.000 TL'nin 11.000 TL'si için 1.650 TL, fazlası .....                                                                                       | % 20 |
| 60.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL (ücret gelirlerinde 97.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL), fazlası .....                         | % 27 |
| 60.000 TL'den fazlasının 60.000 TL'si için 13.760 TL (ücret gelirlerinde 97.000 TL'den fazlasının 97.000 TL'si için 23.750 TL), fazlası ..... | % 35 |



## KAZANÇLARDA BEYAN SINIRI

|                                                                                | 2012      | 2013      | 2014      | 2015      | 2016      |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Konut kira gelirlerinde                                                        | 3.000 TL  | 3.200 TL  | 3.300 TL  | 3.600 TL  | 3.800 TL  |
| Tevkif yoluyla vergilendirilmiş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında      | 25.000 TL | 26.000 TL | 27.000 TL | 29.000 TL | 30.000 TL |
| Tevkif yoluyla vergilendirilmiş birden fazla işverenden elde edilen ücretlerde | 25.000 TL | 26.000 TL | 27.000 TL | 29.000 TL | 30.000 TL |
| Değer artış kazançlarında                                                      | 8.800 TL  | 9.400 TL  | 9.700 TL  | 10.600 TL | 11.000 TL |
| Diğer kazanç ve iratlarda (arızı kazançlarda) istisna                          | 20.000 TL | 21.000 TL | 21.000 TL | 23.000 TL | 24.000 TL |

## KATMA DEĞER VERGİSİ TEVKİFAT ORANLARI

## TAM TEVKİFAT UYGULANACAK İŞLEMLER

|   |                                                                                                       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ✓ | İkametgâhı, İşyeri, Kanuni Merkezi ve İş Merkezi Türkiye’de Bulunmayanlar Tarafından Yapılan İşlemler |
| ✓ | Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve Hizmetler                                     |
| ✓ | Kiralama İşlemleri                                                                                    |
| ✓ | Reklam Verme İşlemleri                                                                                |

## KİSMİ TEVKİFAT UYGULANACAK İŞLEMLER

|                                             | Tevkifat Oranı                                                                                                         |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kısmi Tevkifat Uygulanacak Hizmetler</b> |                                                                                                                        |
| ✓                                           | Yapım İşleri İle Bu İşlerle Birlikte İfa Edilen Mühendislik-Mimarlık ve Etüt-Proje Hizmetleri                          |
| ✓                                           | Etüt, Plan-Proje, Danışmanlık, Denetim ve Benzeri Hizmetler                                                            |
| ✓                                           | Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri                                          |
| ✓                                           | Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri                                                                                |
| ✓                                           | İşgücü Temin Hizmetleri                                                                                                |
| ✓                                           | Yapı Denetim Hizmetleri                                                                                                |
| ✓                                           | Fason Olarak Yaptırılan Tekstil ve Konfeksiyon İşleri, Çanta ve Ayakkabı Dikim İşleri ve Bu İşlere Aracılık Hizmetleri |
| ✓                                           | Turistik Mağazalara Verilen Müşteri Bulma / Götürme Hizmetleri                                                         |
| ✓                                           | Spor Kulüplerinin Yayın, Reklam ve İsim Hakkı Gelirlerine Konu İşlemleri                                               |
| ✓                                           | Temizlik, Çevre ve Bahçe Bakım Hizmetleri                                                                              |
| ✓                                           | Servis Taşımacılığı Hizmeti                                                                                            |
| ✓                                           | Her Türlü Baskı ve Basım Hizmetleri                                                                                    |
| ✓                                           | Yukarıda Belirlenenler Dışındaki Hizmetler                                                                             |
| <b>Kısmi Tevkifat Uygulanacak Teslimler</b> |                                                                                                                        |
| ✓                                           | Külçe Metal Teslimleri                                                                                                 |
| ✓                                           | Bakır, Çinko Alüminyum ve Kurşun Ürünlerinin Teslimi                                                                   |
| ✓                                           | Hurda ve Atık Teslimi                                                                                                  |
| ✓                                           | Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kâğıt, Cam Hurda ve Atıklarından Elde Edilen Hammadde Teslimi                          |
| ✓                                           | Pamuk, Tiftik, Yün ve Yapağı İle Ham Post ve Deri Teslimleri                                                           |
| ✓                                           | Ağaç ve Orman Ürünleri Teslimi                                                                                         |

## Kısmi Tevkifat Uygulanmasında Sınır

Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 1.000 TL’yi aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifatı tabi tutulmayacaktır. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

Tespit edilen tutarı aşan işlemlerde KDV tevkifatı zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayıramayacak, aynı işleme ait bedellerin toplamı dikkate alınarak bu sınırın aşılması halinde tevkifat yapılacaktır.

Tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla, birden fazla fatura düzenlenmek suretiyle bedelin parçalara bölündüğünün tespiti halinde vergi dairelerince, bütünlük arzettiği anlaşılan alımların toplamının yukarıda belirtilen sınırı aşıp aşmadığına bakılarak gerekli işlemler yapılacaktır.

Fiyat farkı, kur farkı ve benzeri nedenlerle tevkifata tabi işlemin bedelinde sonradan bir artış ortaya çıkması halinde, bu artış ile ilgili olarak fatura düzenlenerek KDV hesaplanacak ve hesaplanan KDV üzerinden (tevkifat alt sınırı dikkate alınmaksızın) tevkifat uygulanacaktır. Bu şekilde işlem yapılabilmesi için fiyat farkı, kur farkı ve benzerinin ait olduğu asıl işleme ait KDV dahil bedelin tevkifat alt sınırını geçmiş ve tevkifata tabi tutulmuş olması gerekmektedir.

## PERAKENDE SATIŞ FİŞİ, YAZAR KASA FİŞİ, FATURA DÜZENLEME SINIRI

| <u>Dönemi</u>                  | <u>Tutar</u> |
|--------------------------------|--------------|
| 01.01.2016 - 31.12.2016 Dönemi | 900 TL       |
| 01.01.2015 - 31.12.2015 Dönemi | 880 TL       |
| 01.01.2014 - 31.12.2014 Dönemi | 800 TL       |
| 01.01.2013 - 31.12.2013 Dönemi | 800 TL       |
| 01.01.2012 - 31.12.2012 Dönemi | 770 TL       |
| 01.01.2011 - 31.12.2011 Dönemi | 700 TL       |

## REESKONT VE AVANS İŞLEMLERİNDE UYGULANACAK FAİZ ORANLARI

| <u>Dönemi</u>                           | <u>Reeskont</u> | <u>Avans</u> |
|-----------------------------------------|-----------------|--------------|
| 14.12.2014 - tarihinden itibaren        | 9               | 10,50        |
| 27.12.2013 - 13.12.2014                 | 10,25           | 11,75        |
| 21.06.2013 - 26.12.2013 Tarihleri arası | % 9,50          | % 11,00      |
| 20.12.2012 - 20.06.2013 Tarihleri arası | % 13,50         | % 13,75      |
| 29.12.2011 - 19.12.2012 Tarihleri arası | % 17            | % 17,75      |
| 30.12.2010 - 28.12.2011 Tarihleri arası | % 14            | % 15         |
| 22.12.2009 - 29.12.2010 Tarihleri arası | % 15            | % 16         |

## TECİL FAİZİ ORANLARI

| <u>Dönemi</u>                           | <u>Aylık</u> | <u>Yıllık</u> |
|-----------------------------------------|--------------|---------------|
| 21.10.2010 - Tarihinden itibaren        | % 1          | % 12          |
| 21.11.2009 - 20.10.2010 Tarihleri arası | % 1,583      | % 19          |
| 28.04.2006 - 20.11.2009 Tarihleri arası | % 2          | % 24          |
| 04.03.2005 - 27.04.2006 Tarihleri arası | % 2,5        | % 30          |
| 12.11.2003 - 03.03.2005 Tarihleri arası | % 3          | % 36          |
| 02.02.2002 - 11.11.2003 Tarihleri arası | % 5          | % 60          |

## TİCARET SİCİLİ HARÇLARI

|                                                                                                                                                                                                                  | Gerçek Kişilere ve kooperatiflere Ait İşletmelerde | Şahıs Şirketlerine Ait İşletmelerde | Sermaye Şirketlerine Ait İşletmelerde |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|
| <b>I- Kayıt ve Tescil Harçları; (Ticari İşletme Rehni Dahil)</b>                                                                                                                                                 |                                                    |                                     |                                       |
| 1. Ticari işletmenin ve unvanının tescil ve ilanında:                                                                                                                                                            | 217,40 TL                                          | 623,60 TL                           | 1.405,30 TL                           |
| 2. Temsile yetkili kılınan kişilerin tescil ve ilanında (her kişi için):                                                                                                                                         | 107,70 TL                                          | 154,40 TL                           | 341,90 TL                             |
| 3. Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde: (Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerde harç alınmaz.)                      | 107,70 TL                                          | 154,40 TL                           | 341,90 TL                             |
| 4. Kayıt silinmesinde : (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)                                                                                                                                          | 42,00 TL                                           | 60,80 TL                            | 107,70 TL                             |
| Şubelerin herbiri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.                                                                                                                 |                                                    |                                     |                                       |
| <b>II- Kayıt ve Belge Suretleri ve Tasdikname Harçları</b>                                                                                                                                                       |                                                    |                                     |                                       |
| 1. Bir ticari işletmeye ait sicil esas defterindeki kayıtların tamamının veya bir kısmının veya memurlukta saklanan bütün belgelerin örneğinin beher sayfasının (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde 11/1)..... 10,70 TL |                                                    |                                     |                                       |
| 2. Tasdiknamelerden (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde 11/2, 104, 105)..... 35,80 TL                                                                                                                                   |                                                    |                                     |                                       |

## YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI

| <u>Yıl</u> | <u>Oran</u> | <u>Yıl</u> | <u>Oran</u> |
|------------|-------------|------------|-------------|
| 2016       | % 3,83      | 2011       | % 10,26     |
| 2015       | % 5,58      | 2010       | % 7,7       |
| 2014       | % 10,11     | 2009       | % 2,2       |
| 2013       | % 3,93      | 2008       | % 12        |
| 2012       | % 7,80      | 2007       | % 7,2       |

| YURT İÇİ HARCIRAHLAR<br>(Vergiden Muaf Yurt İçi Gündelikler)<br>(01.07.2016 - 31.12.2016 dönemi için) |                                         |                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|
| Brüt Aylık                                                                                            |                                         | Vergiden Muaf Gündelik (TL) |
| 2.345,76 -                                                                                            | TL ve daha fazlası için gündelik        | 55,00                       |
| 2.328,97 -                                                                                            | 2.345,75 TL arasında olanlarda gündelik | 45,92                       |
| 2.123,80 -                                                                                            | 2.328,96 TL arasında olanlarda gündelik | 42,72                       |
| 1.862,68 -                                                                                            | 2.123,79 TL arasında olanlarda gündelik | 40,05                       |
| 1.545,13 -                                                                                            | 1.862,67 TL arasında olanlarda gündelik | 35,24                       |
| 1.545,12 -                                                                                            | TL' ve daha aşağısı için gündelik       | 34,18                       |

TL. 'dır.

## SOSYAL GÜVENLİK- ÇALIŞMA MEVZUATI

| ASGARİ ÜCRET TUTARLARI  |                                            |                                             |
|-------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Dönemi                  | Günlük                                     | Aylık                                       |
| 01.01.2016 - 31.12.2016 | 54,90 TL                                   | 1.647,00 TL                                 |
| 01.07.2015 - 31.12.2015 | 42,45 TL                                   | 1.273,50 TL                                 |
| 01.01.2015 - 30.06.2015 | 40,05 TL                                   | 1.201,50 TL                                 |
| 01.07.2014 - 31.12.2014 | 37,80 TL                                   | 1.134,00 TL                                 |
| 01.01.2014 - 30.06.2014 | 35,70 TL                                   | 1.071,00 TL                                 |
|                         | 16 Yaşından Büyüklükler İçin<br>Aylık Brüt | 16 Yaşını Doldurmayanlar İçin<br>Aylık Brüt |
| 01.07.2013 - 31.12.2013 | 1.021,50 TL                                | 877,50 TL                                   |
| 01.01.2013 - 30.06.2013 | 978,60 TL                                  | 839,10 TL                                   |
| 01.07.2012 - 31.12.2012 | 940,50 TL                                  | 805,50 TL                                   |
| 01.01.2012 - 30.06.2012 | 886,50 TL                                  | 760,50 TL                                   |
| 01.07.2011 - 31.12.2011 | 837,00 TL                                  | 715,50 TL                                   |
| 01.01.2011 - 30.06.2011 | 796,50 TL                                  | 679,50 TL                                   |
| 01.07.2010 - 31.12.2010 | 760,50 TL                                  | 648,00 TL                                   |
| 01.01.2010 - 30.06.2010 | 729,00 TL                                  | 621,00 TL                                   |

| BİLDİRİM SÜRELERİ VE İHBAR TAZMİNATI                                                                    |                 |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Hizmet Süresi                                                                                           | Bildirim Süresi | İhbar Tazminatı  |
| 6 aydan az sürmüş işçi için                                                                             | 2 hafta         | 2 haftalık ücret |
| 6 aydan 1,5 yıla kadar sürmüş olan işçi için                                                            | 4 hafta         | 4 haftalık ücret |
| 1,5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş işçi için                                                                | 6 hafta         | 6 haftalık ücret |
| 3 yıldan fazla sürmüş işçi için                                                                         | 8 hafta         | 8 haftalık ücret |
| sonra feshedilmiş olur.                                                                                 |                 |                  |
| - Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir.                                                 |                 |                  |
| - Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır. |                 |                  |
| - İşveren bildirim süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir.             |                 |                  |

| ÇIRAK VE ÖĞRENCİLERE ÖDENECEK ASGARİ ÜCRET              |                       |
|---------------------------------------------------------|-----------------------|
|                                                         | Dönemi                |
|                                                         | 01/01/2016-31/12/2016 |
| • Çıraklara Ödenecek Ücret                              | 494,10 TL             |
| • Meslek Eğitimi Gören Öğrencilere Ödenecek Ücret       |                       |
| Yirmi ve Üzerinde Personel Çalıştıran İşyerlerinde..... | 353,24 TL             |
| Yirmiden Az Personel Çalıştıran İşyerlerinde.....       | 176,62 TL             |

| ENGELLİ VE ESKİ HÜKÜMLÜ ÇALIŞTIRMA ORANLARI |        |      |
|---------------------------------------------|--------|------|
|                                             | İşyeri |      |
| İstihdamı Zorunlu Olan                      | Özel   | Kamu |
| Engelli işçi                                | % 3    | % 4  |
| Eski Hükümlü                                | -      | % 2  |



## İŞSİZLİK ÖDENEĞİ VE SÜRESİ

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır.

Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçemez.

|                                                              | İşsizlik Ödeneği Süresi |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 600 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere.....  | 180 gün                 |
| 900 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere.....  | 240 gün                 |
| 1080 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere..... | 300 gün                 |
| süre ile işsizlik ödeneği verilir.                           |                         |

İşsizlik ödeneği almaya hak kazanılması için gerekli şartlar;

-Hizmet akdinin sona erdiği tarihten önceki son 3 yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak prim ödenmiş olması,

-İş akdinin feshedildiği tarihten geriye doğru sürekli 120 gün prim ödenmiş olması,

-Hizmet akdinin, İşsizlik Sigortası Kanununun 51'inci maddesinde sayılan hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş olması,

-Sigortalı işsiz, İşten Ayrılma Bildirgesi ile birlikte; hizmet akdinin feshedildiği tarihi izleyen günden itibaren 30 gün içinde İş-KUR'un ilgili birimine doğrudan veya elektronik ortamda başvurması,

## KIDEM TAZMİNATI TAVANI

| Dönemi                  | Tutar       |
|-------------------------|-------------|
| 01/07/2016 - 31/12/2016 | 4.297,21 TL |
| 01/01/2016 - 30/06/2016 | 4.092,53 TL |
| 01/09/2015 - 31/12/2015 | 3.828,37 TL |
| 01/07/2015 - 31/08/2015 | 3.709,98 TL |
| 01/01/2015 - 30/06/2015 | 3.541,37 TL |
| 01/01/2014 - 31/12/2014 | 3.438,22 TL |
| 01/07/2013 - 31/12/2013 | 3.254,44 TL |
| 01/01/2013 - 30/06/2013 | 3.129,25 TL |
| 01/07/2012 - 31/12/2012 | 3.033,98 TL |
| 01/01/2012 - 30/06/2012 | 2.917,27 TL |
| 01/07/2011 - 31/12/2011 | 2.731,85 TL |
| 01/01/2011 - 30/06/2011 | 2.623,23 TL |
| 01/07/2010 - 31/12/2010 | 2.517,01 TL |
| 01/01/2010 - 30/06/2010 | 2.427,04 TL |

## SİGORTA PRİMİ VE İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMİNE ESAS KAZANÇLARIN ALT VE ÜST SINIRLARI

| Dönemi                  | Alt Sınır (Taban)                  |             | Üst Sınır (Tavan)                |              |
|-------------------------|------------------------------------|-------------|----------------------------------|--------------|
|                         | Günlük                             | Aylık       | Günlük                           | Aylık        |
| 01.01.2016 - 31.12.2016 | 54,90 TL                           | 1.647,00 TL | 356,85 TL                        | 10.705,50 TL |
| 01.07.2015 - 31.12.2015 | 42,45 TL                           | 1.273,50 TL | 275,93 TL                        | 8.277,90 TL  |
| 01.01.2015 - 30.06.2015 | 40,05 TL                           | 1.201,50 TL | 260,33 TL                        | 7.809,90 TL  |
| 01.01.2014 - 30.06.2014 | 35,70 TL                           | 1.071,00 TL | 232,05 TL                        | 6.961,50 TL  |
| 01.07.2014 - 31.12.2014 | 37,80 TL                           | 1.134,00 TL | 245,70 TL                        | 7.371,00 TL  |
|                         | 16 Yaşını Doldurmamış İşçiler İçin |             | 16 Yaşını Doldurmuş İşçiler İçin |              |
| Dönemi                  | Alt Sınır (Taban)                  |             | Üst Sınır (Tavan)                |              |
|                         | Günlük                             | Aylık       | Günlük                           | Aylık        |
| 01.07.2013 - 31.12.2013 | 29,25 TL                           | 877,50 TL   | 34,05 TL                         | 1.021,50 TL  |
| 01.01.2013 - 30.06.2013 | 27,97 TL                           | 839,10 TL   | 32,62 TL                         | 978,60 TL    |
| 01.07.2012 - 31.12.2012 | 26,85 TL                           | 805,50 TL   | 31,35 TL                         | 940,50 TL    |
| 01.01.2012 - 30.06.2012 | 25,35 TL                           | 760,50 TL   | 29,55 TL                         | 886,50 TL    |
| 01.07.2011 - 31.12.2011 | 23,85 TL                           | 715,50 TL   | 27,90 TL                         | 837,00 TL    |
| 01.03.2011 - 30.06.2011 | 22,65 TL                           | 679,50 TL   | 26,55 TL                         | 796,50 TL    |
| 01.01.2011 - 28.02.2011 | 26,55 TL                           | 796,50 TL   | 26,55 TL                         | 796,50 TL    |

## SOSYAL GÜVENLİK PRİMİ ORANLARI

## • Hizmet Akdi İle Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışanlarda Prim Oranı

|                                              | İşçi        | İşveren       | Toplam        |
|----------------------------------------------|-------------|---------------|---------------|
| Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi | % 9         | % 11          | % 20          |
| Kısa vadeli sigorta kolları primi            | -           | % 2           | % 2           |
| Genel sağlık sigortası primi                 | % 5         | % 7,5         | % 12,5        |
|                                              |             |               |               |
| <b>Toplam</b>                                | <b>% 14</b> | <b>% 20,5</b> | <b>% 34,5</b> |

## • Hizmet Akdine Bağlı Çalışan Emekliler İçin (4/a) Sosyal Güvenlik Destek Primi Oranı

|                                     | İşçi       | İşveren     | Toplam    |
|-------------------------------------|------------|-------------|-----------|
| Sosyal güvenlik destek primi %      | 7,5        | 22,5        | 30        |
| Kısa vadeli sigorta kolları primi % | -          | 2           | 2         |
|                                     |            |             |           |
| <b>Toplam %</b>                     | <b>7,5</b> | <b>24,5</b> | <b>32</b> |

## • İsteğe Bağlı Sigorta Primi Oranı

|                                                   | Prim Oranı  |
|---------------------------------------------------|-------------|
| Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi..... | % 20        |
| Genel sağlık sigortası primi.....                 | % 12        |
| <b>Toplam %</b>                                   | <b>% 32</b> |

## • İşsizlik Sigortası Primi Oranları

| Prime Esas Aylık Brüt Kazanç Üzerinden   | İşçi Payı | İşveren Payı | Devlet Katkı Payı |
|------------------------------------------|-----------|--------------|-------------------|
| 01.01.2002 Tarihinden itibaren           | % 1       | % 2          | % 1               |
| 01.06.2000-31.12.2001 Tarihleri arasında | % 2       | % 3          | % 2               |

## YILLIK ÜCRETLİ İZİN HAKKI VE İZİN SÜRELERİ

İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.

| Hizmet Süresi                                  | İzin Süresi |
|------------------------------------------------|-------------|
| 1 yıldan 5 yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara | 14 günden   |
| 5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara           | 20 günden   |
| 15 yıl (dahil) ve daha fazla olanlara          | 26 günden   |

az olamaz.

Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi yirmi günden az olamaz.

## SUÇ VE CEZALAR

## ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI

|                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2016     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| • Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzunun verilmemesi, alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması (2016 yılında her belge için 210 TL'den az, cezalar toplamı 110.000 TL'den fazla olamaz.)                                     | % 10     |
| • Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, ve benzeri evrak verilmemesi ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması (2016 yılında her bir tespit için 11.000 TL'nı ve yıllık toplam 110.000 TL'nı aşamaz.) | 210 TL   |
| • VUK'un 232'nci maddesinin 1-5.bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, Perakende satış fişi, Ödeme kaydedici cihaz fişi ve yolcu taşıma bileti almadıklarının tespitinde                            | 42 TL    |
| • Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma mecburiyetine uyulmaması                                                       | 210 TL   |
| • Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması                                                                 | 5.000 TL |
| • Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanıma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara,                                                                                                                | 260 TL   |
| • Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine                                                                                                                                                                       | 800 TL   |
| • 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getiren kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere                                                                             | 1.100 TL |
| • VUK.'nın 127 nci maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına                                                                                                                                      | 800 TL   |

## BİRİNCİ VE İKİNCİ DERECE USULSÜZLÜK CEZALARI

| Mükellef Grupları                                                              | 2015                         |                             | 2016                         |                             |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|------------------------------|-----------------------------|
|                                                                                | Birinci Derece Usulsüzlükler | İkinci Derece Usulsüzlükler | Birinci Derece Usulsüzlükler | İkinci Derece Usulsüzlükler |
| Sermaye Şirketleri                                                             | 120,00 TL                    | 66,00 TL                    | 126,00 TL                    | 69,00 TL                    |
| Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı | 77,00 TL                     | 39,00 TL                    | 80,00 TL                     | 40,00 TL                    |
| İkinci sınıf tüccarlar                                                         | 39,00 TL                     | 18,00 TL                    | 40,00 TL                     | 19,00 TL                    |
| Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar    | 18,00 TL                     | 10,60 TL                    | 19,00 TL                     | 11,00 TL                    |
| Kazancı basit usulde tespit edilenler                                          | 10,60 TL                     | 4,80 TL                     | 11,60 TL                     | 5,00 TL                     |
| Gelir vergisinden muaf esnaf                                                   | 4,80 TL                      | 2,60 TL                     | 5,00 TL                      | 2,70 TL                     |

✓ Bu cetvel de mükellef grubu: Gelir, Kurumlar Vergilerinden başka, Gider, İstihlak İşletme ve Dış Seyahat Harcamaları Vergilerine ait usulsüzlükler hakkında da esas tutulur.

✓ Emlak Alım, Gayrimenkul Kıymet Artışı, Veraset ve İntikal Vergisi, Taşıt Alım ve Motorlu Taşıtlar Vergilerine ait usulsüzlükler ile Damga Vergisinin, beyanname verilmek suretiyle ödeneceği hallerde beyannamenin süresinde verilmemesine ilişkin usulsüzlükler bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasında göre cezalandırılır.

✓ Emlak vergisine ait usulsüzlükler, bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasına göre cezalandırılır.

✓ Kamu İdare ve müesseseleri ile dernek ve vakıfların yaptıkları usulsüzlükler (Bunların iktisadi işletmelerine ait usulsüzlükler hariç) bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasına göre cezalandırılır.

✓ Yukarıdakiler dışında kalan diğer vergi, resim ve harçlara ait usulsüzlükler bu cetvelin mükellef grupları sütununun 4'üncü sırasına göre cezalandırılır.

## BİLGİ VERMEKTEN ÇEKİNERLER İLE 256, 257 VE MÜKERRER 257 NCİ MADDE HÜKMÜNE UYMAYANLARA UYGULANACAK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI

|                                                                                                            |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1 - Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında .....                                       | 1.370 TL |
| 2 - İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında .... | 690 TL   |
| 3 - Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında.....                                  | 340 TL   |
| özel usulsüzlük cezası kesilir.                                                                            |          |

## Kanuni Süresinden Sonra Elektronik Ortamda Verilen Beyannameler İçin Ceza Uygulaması;

| Beyannamenin kanuni verilme süresinin sonundan başlayarak                                               | İlk 30 Gün İçinde verilmesi | İkinci 30 Gün İçinde verilmesi | Sonrası verilmesi |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|-------------------|
| -Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında .....                                       | 137 TL                      | 274 TL                         | 1.370 TL          |
| -İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında..... | 69 TL                       | 138 TL                         | 690 TL            |
| -Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında .....                                             | 34 TL                       | 68 TL                          | 340 TL            |
| özel usulsüzlük cezası uygulanır.                                                                       |                             |                                |                   |

| Bildirim veya formun düzeltme amacıyla kanuni verilme süresinin sonundan başlayarak                     | İlk 10 Gün İçinde verilmesi | Takip Eden 15 Gün İçinde Verilmesi | Sonrası verilmesi |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------------|-------------------|
| -Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında..                                           | Ceza yok                    | 274 TL                             | 1.370 TL          |
| -İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında..... | Ceza yok                    | 138 TL                             | 690 TL            |
| -Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında.....                                              | Ceza yok                    | 68 TL                              | 330 TL            |
| özel usulsüzlük cezası uygulanır.                                                                       |                             |                                    |                   |



**İDARİ PARA CEZALARI**  
(4857 Sayılı İş Kanunu)

| Fiil    | Ceza    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2016                |
|---------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Maddesi | Maddesi | Ceza Uygulanan Fiil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ceza Tutarı         |
| 3       | 98      | İşyerinin Açılmasını, Devir alınmasını, Çalışma Konusunun Kısmen veya Tamamen Değiştirilmesini, Kapatılmasını Bir Ay İçinde Bölge Müdürlüğüne Bildirmemek<br>✓ Bildirme yükümlülüğüne aykırı davranan işveren veya işveren vekiline çalıştırılan her işçi için<br>✓ İşyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren veya vekillerine ayrı ayrı<br>Para cezasının kesinleşmesinden sonra bildirim yükümlülüğüne aykırılığın sürmesi halinde takip eden her ay için aynı miktar ceza uygulanır | 173 TL<br>17.700 TL |
| 5       | 99/a    | İşçilere Eşit Davranma İlkesine Aykırı Davranışta Bulunmak<br>✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 150 TL              |
| 7       | 99/a    | Geçici İş İlişisine İlişkin Yükümlülüklere Uymamak<br>✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 250 TL              |
| 7/f     | 99/2    | İşletmenin Ortalama Mal ve Hizmet Üretim Kapasitesinin Geçici İş İlişkisi Kurulmasını Gerekli Olacak Ölçüde ve Öngörülme Şekilde Artması Haline Aykırılık<br>✓ İşveren veya işveren vekiline geçici iş ilişkisi kurulan bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                          | 1.000 TL            |
| 8       | 99/b    | Yazılı İş Sözleşmesi Yapılmayan Hallerde İki Ay İçinde Çalışma Koşullarına İlişkin Belgeyi İşçiye Vermemek<br>✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 150 TL              |
| 14      | 99/b    | Çağrı Üzerine Çalışma Hükümlerine Aykırı Davranmak<br>✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 150 TL              |
| 28      | 99/c    | İşten Ayrılan İşçiye Çalışma Belgesi Vermemek, Belgeye Gerçeğe Aykırı Bilgi Yazmak<br>✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 150 TL              |
| 29      | 100     | Toplu İşçi Çıkarma Hükümlerine Aykırı Olarak İşçi Çıkartmak<br>✓ İşçi çıkaran işveren veya işveren vekiline işten çıkarılan her işçi için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 584 TL              |
| 30      | 101     | Özürü ve Eski Hükümlü Çalıştırma Yükümlülüğüne Uymamak<br>✓ İşveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her özürü ve eski hükümlü ve çalıştırılmadığı her ay için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2.211 TL            |
| 32      | 102/a   | Ücret, Prim, İkramiye Ve Bu Nitelikteki Her Çeşit İstihkakın Zorunlu Tutulduğu Halde Özel Olarak Açılan Banka Hesabına Ödememek<br>✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 161 TL              |
| 32      | 102/a   | Ücret İle Kanundan, TİS'den Veya İş Sözleşmesinden Doğan Ücret Ödemelerini Süresi İçinde Kasten Ödememek Veya Eksik Ödemek<br>✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 161 TL              |
| 37      | 102/b   | Ücret Hesap Pusulası Düzenlememek<br>✓ Ücrete ilişkin hesap pusulası düzenlemeyen işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 584 TL              |
| 38      | 102/b   | Yasaya Aykırı Ücret Kesme Cezası Vermek Veya Kesintinin Sebep ve Hesabını Bildirmemek<br>✓ Yasaya aykırı ücret kesme cezası veren veya yaptığı kesintinin sebebini ve hesabını bildirmeyen işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 584 TL              |
| 39      | 102/a   | Asgari Ücret Ödememek veya Eksik Ödemek, Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Çeşit İstihkakı Zorunlu Tutulduğu Halde Özel Olarak Açılan Banka Hesabına Ödememek<br>✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için                                                                                                                                                                                                                                                | 161 TL              |
| 41      | 102/c   | Fazla Çalışma Ücretini Ödememek, İşçiye Hak Ettiği Serbest Zamanı Altı Ay İçinde Kullandırmamak Veya İşçinin Onayını Almadan Fazla Çalışma Yaptırmak<br>✓ İşveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 285 TL              |
| 52      | 102/b   | Yüzde İle İlgili Belgeyi Temsilciye Vermemek.<br>✓ Yüzde usulü uygulanan işyerlerinde her hesap pusulasının genel toplamını gösteren belgeyi işçilerin seçtiği temsilciye vermeyen işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 584 TL              |
| 56      | 103     | Yıllık Ücretli İzni Yasaya Aykırı Şekilde Bölmek<br>✓ Yıllık ücretli izni yasaya aykırı bölen işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 285 TL              |
| 57      | 103     | Yıllık İzin Ücretini Yasaya Aykırı Şekilde Ödemek Veya Eksik Ödemek<br>✓ Yıllık izin ücretini yasa da belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 285 TL              |

|      |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |
|------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 59   | 103   | <b>Sözleşmesi Herhangi Bir Nedenle Sona Eren İşçiye Hak Kazanıp da Kullanmadığı Yıllık İzin Sürelerine Ait Ücreti Ödememek</b><br>✓ İş sözleşmesinin sona ermesinde işçiye kullanmadığı iznin ücretini ödemeyen işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                         | 285 TL    |
| 60   | 103   | <b>Yıllık İzin Yönetmeliğinin Esas ve Usullerine Aykırı Olarak İzni Kullandırmamak Veya Eksik Kullandırmak</b><br>✓ Yıllık ücretli izinleri yönetmelik hükümlerine uygun kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                          | 285 TL    |
| 63   | 104   | <b>Çalışma Sürelerine ve Buna İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uymamak</b><br>✓ Yönetmelikle belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerin çalıştıran işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                           | 1.560 TL  |
| 64   | 104   | <b>Telafi Çalışması Usullerine Uymamak</b><br>✓ Telafi çalışması usullerine uymayan işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için                                                                                                                                                                                                                                                     | 285 TL    |
| 68   | 104   | <b>Ara Dinlenmesini Yasa Hükümlerine Göre Uygulamamak</b><br>✓ Ara dinlenmelerini yasa hükümlerine göre uygulamayan işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                                   | 1.560 TL  |
| 69   | 104   | <b>İşçileri Geceleri 7,5 Saatten Fazla Çalıştırmak, Gece ve Gündüz Postalarını Değiştirmemek</b><br>✓ Gece süresi ve gece çalışmaları konusunda kanun hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                             | 1.560 TL  |
| 71   | 104   | <b>Çalıştırma Yaşı ve Çocukları Çalıştırma Yasağına Aykırı Davranmak</b><br>✓ Çalıştırma yaşı ve çocukları çalıştırma yasağına aykırı davranan işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                        | 1.560 TL  |
| 72   | 104   | <b>Yer ve Sualtında Çalıştırma Yasağına Uymamak</b><br>✓ Yer ve su altında onsekiz yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınları çalıştıran işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                       | 1.560 TL  |
| 73   | 104   | <b>Çocuk ve Genç İşçileri Gece Çalıştırmak Veya İlgili Yönetmelik Hükümlerine Aykırı Hareket Etmek</b><br>✓ Sanayie ait işlerde onsekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçileri gece çalıştıran, kadın işçilerin gece postalarında çalıştırılmasına ilişkin yönetmelik hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline                                                                          | 1.560 TL  |
| 74   | 104   | <b>Doğum Öncesi - Sonrası Sürelerde Kadın İşçiye Çalıştırmak, Ücretsiz İzin Veya Süt İzni Vermemek</b><br>✓ Yasa hükmüne aykırı olarak doğum öncesi ve sonrası kadın işçiye çalıştıran ücretsiz izin veya süt iznini vermeyen işveren veya vekiline                                                                                                                                                 | 1.560 TL  |
| 75   | 104   | <b>İşçi Özlük Dosyasını Düzenlememek</b><br>✓ İşçi özlük dosyasını düzenlemeyen işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1.560 TL  |
| 76   | 104   | <b>Çalışma Sürelerine İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uymamak</b><br>✓ Çalışma sürelerine ilişkin yönetmelik hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline                                                                                                                                                                                                                                       | 1.560 TL  |
| 90   | 106   | <b>İş ve İşçi Bulmaya Aracılık Faaliyetini İş-Kur'dan İzin Almadan Yürütmek</b><br>✓ İş-Kur'dan izin almadan faaliyet gösteren işverene                                                                                                                                                                                                                                                             | 17.700 TL |
| 92/2 | 107/a | <b>İş Müfettişlerinin Davetine Gelmemek, İfade ve Bilgi Vermemek</b><br><br><b>Gerekli Olan Belge ve Delilleri Göstermemek Veya Vermemek, Görevlerini Yapmaları İçin Gerekli Kolaylığı Göstermemek</b><br>✓ Teftiş ve denetleme sırasında çağırıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli belge ve delilleri göstermek yükümlülüğünü yerine getirmeyen işveren veya işveren vekillerine | 14.160 TL |
| 96   | 107/b | <b>İş Müfettişleri tarafından İfade ve Bilgilerine Başvurulan İşçilere İşverenlerce Telkinlerde Veya Kötü Davranışlarda Bulunmak</b><br>✓ İfade ve bilgilerine başvurulanan işçilere gerçeği saklama, değiştirme yönünde telkinde bulunan, ilgili makamlara başvuruları üzerine kötü davranan işveren veya işveren vekillerine                                                                      | 14.160 TL |
|      | 107/2 | <b>İş Müfettişlerinin Kanunlardan Doğan Teftiş ve Denetim Görevlerini Yapmalarını ve Sonuçlandırmalarını Engellemek</b><br>✓ İş müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerini yapma ve sonuçlandırmaya engel olan kimselere                                                                                                                                                                         | 14.160 TL |

Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezaları ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir. 106 ncı maddeye göre verilecek idari para cezası için, 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (h) bendindeki tutar esas alınır. (Madde:108)

İdari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için VUK mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. Bu hüküm nispi nitelikteki idari para cezaları açısından uygulanmaz. (5326 sayılı Kanun Madde:17)

| İDARİ PARA CEZALARI<br>(5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Dönem / Ceza Tutarı<br>(01.01.2016-31.12.2016)           |
| <p>• <b>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-a-1)</b></p> <p>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ile Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesini yasal süresi içinde ya da kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 1.647,00 TL                                              |
| <p>• <b>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesinin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce Kendiliğinden 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2)</b></p> <p>Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir sigortalı için.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                              | 411,75 TL                                                |
| <p>• <b>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmediğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-a-2)</b></p> <p>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin verilmediğinin, mahkeme kararından veya kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                        | 3.294,00                                                 |
| <p>• <b>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmemesi Fiilinin Bir Yıl İçerisinde Yeniden Tekrarlanması (102/1-a-3)</b></p> <p>İşyeri esas alınmak suretiyle Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde yukarıdaki sayılan (102/a-2) durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu defa her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                          | 8.235,00 TL                                              |
| <p>• <b>İşyeri Bildirgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-b-1,2,3)</b></p> <p>İşyeri Bildirgesini yasal süresi içinde ya da kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyen; Kamu idareleri ile bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin üç katı..</p> <p>Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin iki katı .....</p> <p>Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için bir aylık asgari ücret.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>4.941,00 TL</p> <p>3.294,00 TL</p> <p>1.647,00 TL</p> |
| <p>• <b>İşyeri Bildirgesinin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce Kendiliğinden 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2)</b></p> <p>Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, işyeri bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde;</p> <p>Kamu idareleri ile bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için.....</p> <p>Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için .....</p> <p>Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p> | <p>1.235,25 TL</p> <p>823,50 TL</p> <p>411,75 TL</p>     |
| <p>• <b>Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-c-1,2)</b></p> <p>Asıl veya ek Aylık Prim ve Hizmet Belgesini belirlenen süre içinde ya da kurumca belirlenen şekilde ve usule vermeyenlere veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenlere her bir fiil için;</p> <p>Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri.....</p> <p>Belgenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                            | <p>329,40 TL</p> <p>205,88 TL</p>                        |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <p>• <b>Sigortalıların Otuz Günden Az Çalıştığını Gösteren Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi, Verilen Belgelerin Kurumca Geçerli Sayılmaması, Ek Belgenin Kurumca Resen Düzenlenmesi (102/1-c-3)</b></p> <p>Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde kuruma verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin kurumca geçerli sayılmaması ek belgenin kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 823,50 TL                                                 |
| <p>• <b>Sigortalılarla İlgili Hizmet Veya Kazançların Bildirilmediğinin Veya Eksik Bildirildiğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-c-4)</b></p> <p>Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                 | 3.294,00 TL                                               |
| <p>• <b>Eksik İşçilik Bildirildiğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-d)</b></p> <p>Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için, aylık asgari ücretin iki katı.....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3.294,00 TL                                               |
| <p>• <b>İşyerine Ait Defter Belge Kayıt ve Belgelerin Süresinde İbraz Edilmemesi (102/1-e-1,2,3)</b></p> <p>İşyeri defter, kayıt ve belgelerini Kurumca yapılan yazılı ihtarla rağmen onbeş gün içinde mücbir sebep olmaksızın ibraz etmeyen;</p> <p>Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı.....</p> <p>Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı kat .....</p> <p>Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>19.764,00 TL</p> <p>9.882,00 TL</p> <p>4.941,00 TL</p> |
| <p>• <b>Defter Kayıtlarının Geçersiz Sayılması (102/1-e-4)</b></p> <p>Tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usulsüz veya noksan tutulmuş defterler, herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için, aylık asgari ücretin yarısı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p> | 823,50 TL                                                 |
| <p>• <b>Defterlerin Tasdiksiz Olarak Tutulmuş Olması (102/1-e-4)</b></p> <p>Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunan defter türü dikkate alınarak;</p> <p>Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı.....</p> <p>Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>19.764,00 TL</p> <p>9.882,00 TL</p>                    |
| <p>• <b>Defterlerin Bilanço Esasına Göre Tutulması Gerekirken İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulması (102/1-e-4)</b></p> <p>Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunduğu defter türü dikkate alınarak aylık asgari ücretin oniki katı tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 19.764,00 TL                                              |
| <p>• <b>Aylık Ücret Tediye Bordrosunun Geçersiz Sayılması (102/1-e-5)</b></p> <p>İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı, soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için aylık asgari ücretin yarısı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 823,50 TL                                                 |
| <p>• <b>İbraz Süresi Geçirildikten Sonra İncelemeye Sunulan Defter ve Belgelerin Geçersiz Sayılması (102/1-e-5)</b></p> <p>İbraz süresi geçirildikten sonra incelemeye sunulan ve tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğu tespit edilen defter ve belgeler yönünden, ayrıca geçersizlik fiilleri için idari para cezası uygulanmaz, sadece tutulan defter türü dikkate alınarak;</p> <p>Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı.....</p> <p>Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı.....</p> <p>Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı .....</p> <p>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>19.764,00 TL</p> <p>9.882,00 TL</p> <p>4.941,00 TL</p> |

• **Asgari İşçilik Uygulaması Kapsamında Kamu İdareleri, Döner Sermayeli Kuruluşlar, Kanunla Kurulan Kurum ve Kuruluşlar İle Bankalardan Kurumca İstenecek Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi (102/1-f)**

Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar, asgari işçilik uygulamasıyla ilgili kurumca istenecek bilgi ve belgeleri yazılı olarak en geç bir ay içinde vermeye mecburdur. Söz konusu bilgi ve belge verme yükümlülüğünü belirtilen sürede yerine getirmeyenlere aylık asgari ücretin iki katı.....

3.294,00 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

• **İşe Başlama / Bırakma, Vazife Malullüğü ve İhaleli İşlere İlişkin Bildirim Yükümlülüğünün Kurum ve Kuruluşlarca Süresinde Yerine Getirilmemesi (102/1-g)**

4/b kapsamında sigortalı sayılanlardan, gelir vergisi mükellefi olanlar ile şahıs şirketlerinden kolektif, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten, sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının, şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının yönetim kuruluna seçildikleri tarihten, gelir vergisinden muaf olanların ise esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı oldukları tarihten itibaren onbeş gün içinde, tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların meslek kuruluşuna kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde, köy ve mahalle muhtarlarının seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten itibaren onbeş gün içinde, kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş, birlikler, vergi daireleri ve Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermekle yükümlüdür.

Sigortalılığı (4/b) sona erenlerin durumları faaliyetin sona erme halinin bildirildiği kuruluşlar veya vergi daireleri tarafından, (Vergi dairelerince vergi mükellefiyetinin sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar.) en geç on gün içinde Kuruma bildirilir.

Kamu idareleri vazife malullüğüne (4/c kapsamındaki sigortalılara ilişkin) sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere derhal, kuruma da en geç onbeş iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür.

Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

Yukarıda yer alan yükümlülükleri süresinde yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere aylık asgari ücret.....

1.647,00 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

• **İşe Başlama / Bırakma, Vazife Malullüğü ve İhaleli İşlere İlişkin Bildirim Yükümlülüğünün Kurum ve Kuruluşlarca Yasal Süresi Geçtikten Sonra 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2)**

Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, kurum ve kuruluşlarca bildirimin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebliğat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde.....

411,75 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

• **Sigortasız Kişilerle İlgili Kamu İdareleri ve Bankaların Bildirim Yükümlülüğünü Süresinde Yerine Getirmemesi (102/1-g)**

Kamu idareleri ile bankalar, kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmek ve sigortasız olduğu tespit edilen kişileri, kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen kamu idareleri ile bankalara sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri .....

164,70 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

• **Sigortasız Kişilerle İlgili Bildirim Yükümlülüğünün Kamu İdareleri ve Bankalarca Yasal Süresi Geçtikten Sonra Kendiliğinden 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2)**

Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirimin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebliğat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir bildirim yükümlülüğü için.....

41,18 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

• **Ticaret Sicil Memurluklarınca ve Yapı Ruhsatı ve Ruhsat Niteliği Taşıyan Bilgi ve Belgeleri Vermeye Yetkili Makamlarca Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi (102/1-h)**

Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapmış sayılır. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.

Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdamla ilişkili bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Ticaret sicil memurlukları, Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerince süresinde yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret.....

1.647,00 TL

tutarında idari para cezası uygulanır.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>• <b>Ticaret Sicil Memurluklarınca ve Yapı Ruhsatı ve Ruhsat Niteliği Taşıyan Bilgi ve Belgeleri Vermeye Yetkili Makamlarca Bildirim Yükümlülüğünün Yasal Süresi Geçtikten Sonra 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2)</b><br/>Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, her bir bildirim yükümlülüğü için .....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                             | 411,75 TL                  |
| <p>• <b>İnceleme ve Soruşturma Görevlerini Yerine Getiren Kurum Elemanlarına Engel Olunması (102/1-1-1)</b><br/>Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi, asgari ücretin beş katı.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 8.235,00 TL                |
| <p>• <b>İnceleme ve Soruşturmayı Engellenmek Amacıyla Kurum Elemanlarına Cebir ve Tehdit Kullanılması (102/1-1-2)</b><br/>Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suçu işleyenler hakkında ayrıca asgari ücretin on katı .....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 16.470,00 TL               |
| <p>• <b>Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi (102/1-i)</b><br/>Kanunun 100 maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında aylık asgari ücretin beş katı.....<br/>İstenen bilgi ve belgelerin geç verilmesi halinde aylık asgari ücretin iki katı.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 8.235,00 TL<br>3.294,00 TL |
| <p>4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin;<br/>Belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri...<br/>.....<br/>Hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 164,70 TL<br>823,50 TL     |
| <p>4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerinde,<br/>Belirlenen süre içinde elektronik ortamda kuruma hiç gönderilmemesi halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin beşte biri.....<br/>Geç gönderilmesi halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 329,40 TL<br>164,70 TL     |
| <p>Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                            |
| <p>• <b>Sigortalılığı Sona Eren 4/a Kapsamındaki Sigortalılara İlişkin Bildirim İle 506 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesinde Yer Alan Sandıklara, Sandık İştirakçiliğinin Başlama ve Sona Ermesine İlişkin Bildirimin Süresinde Kuruma Verilmemesi 102/1-J)</b><br/>Sigortalılığı sona erenlere (4/a kapsamındaki sigortalılar) ilişkin bildirim ile 506 sayılı kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı (tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla) her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri .....<br/>.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p> | 164,70 TL                  |
| <p>• <b>Sigortalılığı Sona Eren 4/a Kapsamındaki Sigortalılara İlişkin Bildirim İle 506 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesinde Yer Alan Sandıklara, Sandık İştirakçiliğinin Başlama ve Sona Ermesine İlişkin Bildirimin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2)</b><br/>Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirimin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için için. ....<br/>.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                            | 41,18 TL                   |
| <p>• <b>Genel Sağlık Sigortalılarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilere Ait Bilgi Girişlerinin Süresinde Yapılmaması Veya Bakmakla Yükümlü Olunan Kişi Olmayanlara Ait Bilgi Girişi Yapılması (102/1-k)</b><br/>Genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayan, bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapan kamu idarelerine, işverenlere ve bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara asgari ücretin yarısı.....<br/>.....<br/>tutarında idari para cezası uygulanır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 823,50 TL                  |



• **Bildirim ve Kontrol Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi (102/1-l)**

Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılanlar ile çalışanların üye olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde her bir fiil için asgari ücret .....  
tutarında idari para cezası uygulanır.

1.647,00 TL

• **Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesindeki Sigortalıların Prime Esas Kazançlarının veya Hizmetlerinin Bildirilmemesi, Eksik ya da Geç Bildirilmesi (102/1-m) (09.08.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere)**

1) Beyannamenin asıl olması halinde (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında ..... 329,40 TL

2) Beyannamenin ek olması halinde (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) her bir ek beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında ..... 205,88 TL

3) Ek beyannamenin, Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) her bir ek beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında ..... 823,50 TL

4) Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beynamedeki her bir işyeri için,

a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında, (asgari ücretin üç katını geçmemek üzere) sigortalı başına, aylık asgari ücret tutarında ..... 1.647,00 TL

b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında, (asgari ücretin iki katını geçmemek üzere) sigortalı başına, yarım asgari ücret tutarında ..... 823,50 TL

c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında, (aylık asgari ücreti geçmemek üzere) sigortalı başına, asgari ücretin üçte biri tutarında ..... 549,00 TL

ç) Beynamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, (aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere) tespit edilen prime esas kazanç tutarında,  
İdari para cezası uygulanır.

✓ İdarî para cezası uygulanması İşyeri Bildirgesi, Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ve Aylık Prim ve Hizmet belgelerinin kuruma verilmesi yükümlülüğünü kaldırmaz.

✓ İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

✓ İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. Ancak Kurumca veya mahkemece Kurum lehine karar verilmesi halinde, daha önce tahsil edilmemiş olan dörtte birlik ceza tutarı, 89 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü de dikkate alınarak tahsil edilir.

✓ Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

✓ İdarî para cezaları on yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Zamanaşımı süresi, fiilin işlendiği tarihten itibaren başlar.

✓ İdarî para cezaları hakkında, 5510 ve 5502 sayılı Kanunlarda hüküm bulunmayan hallerde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

**İDARİ PARA CEZALARI**  
(6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu)

(01.01.2016 - 31.12.2016)

| Fiiil Maddesi | Ceza Maddesi | Ceza Uygulanan Fiiil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 10 dan Az Çalışanı Olan İşyerleri |           |               | 10 - 49 Çalışanı Olan İşyerleri |           |               | 50 - 49 Çalışanı Olan İşyerleri |           |               |
|---------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------|---------------|---------------------------------|-----------|---------------|---------------------------------|-----------|---------------|
|               |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | AZ TEHLİKELİ                      | TEHLİKELİ | ÇOK TEHLİKELİ | AZ TEHLİKELİ                    | TEHLİKELİ | ÇOK TEHLİKELİ | AZ TEHLİKELİ                    | TEHLİKELİ | ÇOK TEHLİKELİ |
| 4/1-a         | 26/1-a       | İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tedbir almamak, organizasyonu yapmamak, gerekli araç ve gereçleri sağlamamak, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmemek ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmamak.<br>✓ Her yükümlülük için                                                                                                                                                  | 2.603                             | 3.253     | 3.905         | 2.603                           | 3.905     | 5.207         | 3.905                           | 5.207     | 7.810         |
| 4/1-b         | 26/1-a       | İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlememek, denetlememek ve uygunsuzlukları gidermemek.<br>✓ Her yükümlülük için                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2.603                             | 3.253     | 3.905         | 2.603                           | 3.905     | 5.207         | 3.905                           | 5.207     | 7.810         |
| 6/1-a         | 26/1-b       | İş güvenliği uzmanı görevlendirmemek.<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 6.511                             | 8.138     | 9.766         | 6.511                           | 9.766     | 13.022        | 9.766                           | 13.022    | 19.533        |
| 6/1-a         | 26/1-b       | İşyeri hekimi görevlendirmemek.<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6.511                             | 8.138     | 9.766         | 6.511                           | 9.766     | 13.022        | 9.766                           | 13.022    | 19.533        |
| 6/1-a         | 26/1-b       | On ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirmemek.<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                                                                                                                              | ...                               | ...       | ...           | ...                             | ...       | 6.510         | ...                             | ...       | 9.765         |
| 6/1-b         | 26/1-b       | İSG hizmetleri için görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç-gereç-mekân sağlamamak.                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 6/1-c         | 26/1-b       | İSG hizmetlerini yürütenler arasında koordinasyonu sağlamamak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 6/1-ç         | 26/1-b       | Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmemek.<br>✓ Her tedbir için                                                                                                                                                                                                              | 1.301                             | 1.626     | 1.952         | 1.301                           | 1.952     | 2.603         | 1.952                           | 2.603     | 3.905         |
| 6/1-d         | 26/1-b       | Görevlendirilen kişileri, hizmet alınan kuruluşları, başka işyerlerinden gelen çalışanları ve bunların işverenlerini İSG riskleri konusunda bilgilendirmemek.                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 8/1           | 26/1-c       | İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin hak ve yetkilerini kısıtlamak.<br>✓ Uzman ve hekim için ayrı ayrı                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 8/6           | 26/1-c       | İşyeri sağlık ve güvenlik birimini kurmamak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ...                               | ...       | ...           | ...                             | ...       | ...           | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 10/1          | 26/1-ç       | Risk değerlendirmesi yapmamak veya yaptırmamak.<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3.906                             | 4.883     | 5.859         | 3.906                           | 5.859     | 7.812         | 5.859                           | 7.812     | 11.719        |
| 10/4          | 26/1-ç       | Risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yapmamak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 11            | 26/1-d       | Acil durumları belirlememek, acil durumlar için tedbir almamak, acil durum planlarını hazırlamamak, destek elemanı görevlendirmemek, araç gereç sağlamamak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapmamak<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                                                                                                                                 | 1.301                             | 1.626     | 1.952         | 1.301                           | 1.952     | 2.603         | 1.952                           | 2.603     | 3.905         |
| 12            | 26/1-d       | Ciddi ve yakın tehlike durumunda; çalışanların işi bırakarak güvenli yere gitmelerini sağlamamak.<br>Zorunluluk olmadıkça, gerekli donanıma sahip ve özel olarak görevlendirilenler dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini istemek.<br>Müdahalede bulunan çalışanları yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutmak.<br>✓ Her yükümlülük için<br>✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için                         | 1.301                             | 1.626     | 1.952         | 1.301                           | 1.952     | 2.603         | 1.952                           | 2.603     | 3.905         |
| 14/1          | 26/1-e       | İş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutmamak, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenlememek. İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da ekipmanı zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenlememek.<br>✓ Her yükümlülük için | 1.952                             | 2.439     | 2.927         | 1.952                           | 2.927     | 3.904         | 2.927                           | 3.904     | 5.856         |
| 14/2          | 26/1-e       | İş kazalarını ve meslek hastalıklarını 3 iş günü içinde SGK'ya bildirmemek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.603                             | 3.253     | 3.905         | 2.603                           | 3.905     | 5.207         | 3.905                           | 5.207     | 7.810         |

|      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |        |        |        |         |        |         |         |
|------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|---------|---------|
| 14/4 | 26/1-e | Sağlık hizmeti sunucularının iş kazalarını, yetkili sağlık hizmet sunucularının meslek hastalıklarını en geç 10 gün içinde SGK'ya bildirmemesi.                                                                                                                                                                                                               | 2.603  | 3.253  | 3.905  | 2.603  | 3.905  | 5.207   | 3.905  | 5.207   | 7.810   |
| 15/1 | 26/1-f | Çalışanlara sağlık gözetimi yaptırmamak.<br>✓ Her çalışan için                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301   | 1.301  | 1.301   | 1.301   |
| 15/2 | 26/1-f | Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar için sağlık raporu almamak.<br>✓ Her çalışan için                                                                                                                                                                                                                                            | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301   | 1.301  | 1.301   | 1.301   |
| 16   | 26/1-g | Çalışanları bilgilendirme yükümlülüğüne uymamak.<br>✓ Her bir çalışan için                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301  | 1.301   | 1.301  | 1.301   | 1.301   |
| 17   | 26/1-ğ | Çalışanlara eğitim verme yükümlülüğüne uymamak.<br>✓ Her bir çalışan için                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 527    | 527    | 527    | 527    | 527    | 527     | 527    | 527     | 527     |
| 18   | 26/1-h | Çalışanların görüşlerini alma ve katılımlarını sağlama yükümlülüğüne uymamak.<br>✓ Her aykırılık için                                                                                                                                                                                                                                                         | 1.301  | 1.626  | 1.952  | 1.301  | 1.952  | 2.603   | 1.952  | 2.603   | 3.905   |
| 20/1 | 26/1-ı | İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarına göre çalışan temsilcileri görevlendirmemek.                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.301  | 1.626  | 1.952  | 1.301  | 1.952  | 2.603   | 1.952  | 2.603   | 3.905   |
| 20/3 | 26/1-ı | İşveren tarafından çalışan temsilcilerinin öneride bulunma ve tedbir alınmasını isteme hakkını ihlal etmek.                                                                                                                                                                                                                                                   | 1.952  | 2.439  | 2.927  | 1.952  | 2.927  | 3.904   | 2.927  | 3.904   | 5.856   |
| 20/4 | 26/1-ı | Çalışan temsilcilerinin ve destek elemanlarının haklarını kısıtlamak ve gerekli imkanları sağlamamak.<br>✓ Hakları kısıtlanan her birey için                                                                                                                                                                                                                  | 1.301  | 1.626  | 1.952  | 1.301  | 1.952  | 2.603   | 1.952  | 2.603   | 3.905   |
| 22   | 26/1-i | Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulunu oluşturmamak.<br>✓ Her aykırılık için                                                                                                                                                                                | ...    | ...    | ...    | ...    | ...    | ...     | 3.905  | 5.207   | 7.810   |
| 22   | 26/1-i | Alt işverenin bulunduğu hallerde uygun kurulu oluşturmamak, kurullar arasında koordinasyonu sağlamamak, aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması halinde birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirmemek.<br>✓ Her aykırılık için | 2.603  | 3.253  | 3.905  | 2.603  | 3.905  | 5.207   | 3.905  | 5.207   | 7.810   |
| 23   | 26/1-j | Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri vb. yerlerde diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler konusunda işverenleri uyarmayan, uyarılara uymayan işverenleri Bakanlığa bildirmeyen yönetimlere,                                                                                                                          | 6.511  | 8.138  | 9.766  | 6.511  | 9.766  | 13.022  | 9.766  | 13.022  | 19.533  |
| 24   | 26/1-k | Ölçüm, inceleme ve araştırma yapılmasına, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kontrol ve denetiminin yapılmasına engel olmak.                                                                                                                                                                                   | 6.511  | 8.138  | 9.766  | 6.511  | 9.766  | 13.022  | 9.766  | 13.022  | 19.533  |
| 25   | 26/1-l | İşyerinin bir bölümünde veya tamamında verilen durdurma kararına uymayarak durdurulan işe devam ettirmek.                                                                                                                                                                                                                                                     | ...    | ...    | ...    | ...    | ...    | ...     | ...    | ...     | ...     |
| 25/6 | 26/1-l | İşin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödememek veya uygun başka iş vermemek.<br>✓ İhlale uğrayan her çalışan için<br>✓ Her ay (Aykırılığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                     | 1.055  | 1.055  | 1.055  | 1.055  | 1.055  | 1.055   | 1.055  | 1.055   | 1.055   |
| 29   | 26/1-m | Büyük kaza önleme politika belgesini hazırlamamak. Güvenlik raporunu hazırlayarak Bakanlığa sunmadan işyerini faaliyete geçirmek. İşletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen işyerini faaliyete geçirmek. Durdurulan işyerinde faaliyete devam etmek.                                                                                                           | 65.122 | 81.403 | 97.683 | 65.122 | 97.683 | 130.245 | 97.683 | 130.245 | 195.368 |
| 30   | 26/1-n | 30 uncu madde de öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere aykırı hareket etmek.<br>✓ Her hüküm için<br>✓ Her ay (Aykırılığın devamı halinde) için                                                                                                                                                                                                                | 1.301  | 1.626  | 1.952  | 1.301  | 1.952  | 2.603   | 1.952  | 2.603   | 3.905   |
| 30   | 26/1-o | Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgele kişisel koruyucu donanım temin etmemek.<br>✓ Her çalışan için                                                                                                                                                                                                                                                  | 527    | 527    | 527    | 527    | 527    | 527     | 527    | 527     | 527     |
| 30   | 26/1-ö | Yer altı maden işletmelerinde çalışanların bulundukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmamak.<br>✓ Her çalışan için                                                                                                                                                                                                                    | 527    | 527    | 527    | 527    | 527    | 527     | 527    | 527     | 527     |

-İdari para cezaları (14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezası hariç) gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu İl müdürünce verilir. Verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 30 gün içinde ödenir. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/2)

-İşin durdurulması halinde, durdurmaya sebep olan fiilden dolayı ilgili idari para cezası uygulanmaz. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/4)

-Çalışan sayısı ile çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkra hükümler uygulanmaz. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/5)

-(\*) 26/1-ö bendinde yer alan idari para cezası 01.01.2016 tarihinden itibaren uygulanır. (6331 Geçici Madde: 9)



## DİĞER

## ARAÇ MUAYENE ÜCRETLERİ

|                                                                                        | Tutar     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| - Otobüs, Kamyon, Çekici ve Tanker.....                                                | 258,42 TL |
| - Otomobil, Minibüs, Kamyonet, Özel Amaçlı Taşıt, Arazi Taşıtı, Römork, Yarı Römork .. | 191,16 TL |
| - Traktör (Römorklu - Römorksuz), Motosiklet, Motorlu Bisiklet.....                    | 97,94 TL  |

KARŞILIKSIZ ÇIKAN ÇEKLERDE MUHATAP BANKANIN  
ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Tutar (TL) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Muhatap banka, ibraz eden düzenleyici dışındaki hamile, süresinde ibraz edilen her çek yaprağı için;<br>a) Karşılığının hiç bulunmaması hâlinde,<br>-Çek bedeli binikiyüzdoksan Türk Lirası veya üzerinde ise .....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.290      |
| -Çek bedeli binikiyüzdoksan Türk Lirasının altında ise çek bedelini,<br>b) Karşılığının kısmen bulunması hâlinde,<br>-Çek bedeli binikiyüzdoksan Türk Lirası veya altında ise, çek bedelini aşmamak koşuluyla, kısmî karşılığı binikiyüzdoksan Türk Lirasına tamamlayacak bir miktarı,<br>-Çek bedeli binikiyüzdoksan Türk Lirasının üzerinde ise, çek bedelini aşmamak koşuluyla, kısmî karşılığa ilave olarak binikiyüzdoksan Türk Lirasını,<br>ödemekle yükümlüdür.<br>Bu husus, hesap sahibi ile muhatap banka arasında çek defterinin teslimi sırasında yapılmış olan dönülemeyecek bir gayri nakdi kredi sözleşmesi hükmündedir. |            |

20.10.2010 tarihinden önce yayımlanan Tebliğlere göre bastırılan çeklerden ötürü muhatap banka, süresinde ibraz edilen çekin karşılığının bulunmaması halinde her çek yaprağı için yediyüzkırk Türk Lirasına kadar ve kısmen karşılığının bulunması halinde ise bu miktarı her çek yaprağı için yediyüzkırk Türk Lirasına tamamlayacak biçimde ödeme yapmakla yükümlüdür.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ VE DEĞİŞİM ORANLARI  
(TÜFE) (2003 = 100)

| Endeks | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİR. | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
|--------|------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
|        | 2016 | 274,44 | 274,38 | 274,27 | 276,42 | 278,02 | 279,33 | 282,58 | 281,76 | 282,27 | 286,33 | 287,81 |        |
|        | 2015 | 250,45 | 252,24 | 255,23 | 259,39 | 260,85 | 259,51 | 259,74 | 260,78 | 263,11 | 267,20 | 268,98 | 269,54 |
|        | 2014 | 233,54 | 234,54 | 237,18 | 240,37 | 241,32 | 242,07 | 243,17 | 243,40 | 243,74 | 248,37 | 248,82 | 247,72 |
|        | 2013 | 216,74 | 217,39 | 218,83 | 219,75 | 220,07 | 221,75 | 222,44 | 222,21 | 223,91 | 227,94 | 227,96 | 229,01 |
|        | 2012 | 201,98 | 203,12 | 203,96 | 207,05 | 206,61 | 204,76 | 204,29 | 205,43 | 207,55 | 211,62 | 212,42 | 213,23 |
|        | 2011 | 182,60 | 183,93 | 184,70 | 186,30 | 190,81 | 188,08 | 187,31 | 188,67 | 190,09 | 196,31 | 199,70 | 200,85 |
|        | 2010 | 174,07 | 176,59 | 177,62 | 178,68 | 178,04 | 177,04 | 176,19 | 176,90 | 179,07 | 182,35 | 182,40 | 181,85 |
|        | 2009 | 160,90 | 160,35 | 162,12 | 162,15 | 163,19 | 163,37 | 163,78 | 163,29 | 163,93 | 167,88 | 170,01 | 170,91 |
|        | 2008 | 146,94 | 148,84 | 150,27 | 152,79 | 155,07 | 154,51 | 155,40 | 155,02 | 155,72 | 159,77 | 161,10 | 160,44 |
|        | 2007 | 135,84 | 136,42 | 137,67 | 139,33 | 140,03 | 139,69 | 138,67 | 138,70 | 140,13 | 142,67 | 145,45 | 145,77 |
|        | 2006 | 123,57 | 123,84 | 124,18 | 125,84 | 128,20 | 128,63 | 129,72 | 129,15 | 130,81 | 132,47 | 134,18 | 134,49 |
|        | 2005 | 114,49 | 114,51 | 114,81 | 115,63 | 116,69 | 116,81 | 116,14 | 117,13 | 118,33 | 120,45 | 122,14 | 122,65 |
|        | 2004 | 104,81 | 105,35 | 106,36 | 106,89 | 107,35 | 107,21 | 107,72 | 108,54 | 109,57 | 112,03 | 113,50 | 113,86 |
|        | 2003 | 94,77  | 96,23  | 98,12  | 99,09  | 100,04 | 100,12 | 99,93  | 100,09 | 101,44 | 102,38 | 103,68 | 104,12 |

## YURTİÇİ ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ VE DEĞİŞİM ORANI - Yİ-ÜFE

|                                                              | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİRAN | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
|--------------------------------------------------------------|------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Endeks                                                       | 2016 | 250,67 | 250,16 | 251,17 | 252,47 | 256,21 | 257,27  | 257,81 | 258,01 | 258,77 | 260,94 | 266,16 |        |
|                                                              | 2015 | 236,61 | 239,46 | 241,97 | 245,42 | 248,15 | 248,78  | 247,99 | 250,43 | 254,25 | 253,74 | 250,13 | 249,31 |
|                                                              | 2014 | 229,10 | 232,27 | 233,98 | 234,18 | 232,96 | 233,09  | 234,79 | 235,78 | 237,79 | 239,97 | 237,65 | 235,84 |
|                                                              | 2013 | 206,91 | 206,65 | 208,33 | 207,27 | 209,34 | 212,39  | 214,50 | 214,59 | 216,48 | 217,97 | 219,31 | 221,74 |
|                                                              | 2012 | 203,10 | 202,91 | 203,64 | 203,81 | 204,89 | 201,83  | 201,20 | 201,71 | 203,79 | 204,15 | 207,54 | 207,29 |
|                                                              | 2011 | 182,75 | 185,90 | 188,17 | 189,32 | 189,61 | 189,62  | 189,57 | 192,91 | 195,89 | 199,03 | 200,32 | 202,33 |
|                                                              | 2010 | 164,94 | 167,68 | 170,94 | 174,96 | 172,95 | 172,08  | 171,81 | 173,79 | 174,67 | 176,78 | 176,23 | 178,54 |
|                                                              | 2009 | 155,16 | 156,97 | 157,43 | 158,45 | 158,37 | 159,86  | 158,74 | 159,40 | 160,38 | 160,84 | 162,92 | 163,98 |
|                                                              | 2008 | 143,80 | 147,48 | 152,16 | 159,00 | 162,37 | 162,90  | 164,93 | 161,07 | 159,63 | 160,54 | 160,49 | 154,80 |
|                                                              | 2007 | 135,09 | 136,37 | 137,70 | 138,80 | 139,34 | 139,19  | 139,28 | 140,47 | 141,90 | 141,71 | 142,98 | 143,19 |
|                                                              | 2006 | 123,51 | 123,83 | 124,14 | 126,54 | 130,05 | 135,28  | 136,45 | 135,43 | 135,11 | 135,73 | 135,33 | 135,16 |
|                                                              | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİRAN | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
| Bir önceki aya göre Değişim %                                | 2016 | 0,55   | -0,20  | 0,40   | 0,52   | 1,48   | 0,41    | 0,21   | 0,08   | 0,29   | 0,84   | 2,00   |        |
|                                                              | 2015 | 0,33   | 1,20   | 1,05   | 1,43   | 1,11   | 0,25    | -0,32  | 0,98   | 1,53   | -0,20  | -1,42  | -0,33  |
|                                                              | 2014 | 3,32   | 1,38   | 0,74   | 0,09   | -0,52  | 0,06    | 0,73   | 0,42   | 0,85   | 0,92   | -0,97  | -0,76  |
|                                                              | 2013 | -0,18  | -0,13  | 0,81   | -0,51  | 1,00   | 1,46    | 0,99   | 0,04   | 0,88   | 0,69   | 0,62   | 1,11   |
|                                                              | 2012 | 0,38   | -0,09  | 0,36   | 0,08   | 0,53   | -1,49   | -0,31  | 0,26   | 1,03   | 0,17   | 1,66   | -0,12  |
|                                                              | 2011 | 2,36   | 1,72   | 1,22   | 0,61   | 0,15   | 0,01    | -0,03  | 1,76   | 1,55   | 1,60   | 0,65   | 1,00   |
|                                                              | 2010 | 0,58   | 1,66   | 1,94   | 2,35   | -1,15  | -0,50   | -0,16  | 1,15   | 0,51   | 1,21   | -0,31  | 1,31   |
|                                                              | 2009 | 0,23   | 1,17   | 0,29   | 0,65   | -0,05  | 0,94    | -0,71  | 0,42   | 0,62   | 0,28   | 1,29   | 0,66   |
|                                                              | 2008 | 0,42   | 2,56   | 3,17   | 4,50   | 2,12   | 0,32    | 1,25   | -2,34  | -0,90  | 0,57   | -0,03  | -3,54  |
|                                                              | 2007 | -0,05  | 0,95   | 0,97   | 0,80   | 0,39   | -0,11   | 0,06   | 0,85   | 1,02   | -0,13  | 0,89   | 0,15   |
|                                                              | 2006 | 1,96   | 0,26   | 0,25   | 1,94   | 2,77   | 4,02    | 0,86   | -0,75  | -0,23  | 0,45   | -0,29  | -0,12  |
|                                                              | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİRAN | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
| Bir Önceki Yılın Aralık Aynası Göre Değişim %                | 2016 | 0,55   | 0,34   | 0,75   | 1,27   | 2,77   | 3,19    | 3,41   | 3,49   | 3,79   | 4,66   | 6,76   |        |
|                                                              | 2015 | 0,33   | 1,53   | 2,60   | 4,06   | 5,22   | 5,49    | 5,15   | 6,19   | 7,81   | 7,59   | 6,06   | 5,71   |
|                                                              | 2014 | 3,32   | 4,75   | 5,52   | 5,61   | 5,06   | 5,12    | 5,89   | 6,33   | 7,24   | 8,22   | 7,18   | 6,36   |
|                                                              | 2013 | -0,18  | -0,31  | 0,50   | -0,01  | 0,99   | 2,46    | 3,48   | 3,52   | 4,43   | 5,15   | 5,80   | 6,97   |
|                                                              | 2012 | 0,38   | 0,29   | 0,65   | 0,73   | 1,27   | -0,24   | -0,56  | -0,30  | 0,72   | 0,90   | 2,58   | 2,45   |
|                                                              | 2011 | 2,36   | 4,13   | 5,40   | 6,04   | 6,20   | 6,21    | 6,18   | 8,05   | 9,72   | 11,48  | 12,20  | 13,33  |
|                                                              | 2010 | 0,58   | 2,25   | 4,24   | 6,69   | 5,47   | 4,93    | 4,77   | 5,98   | 6,52   | 7,80   | 7,47   | 8,87   |
|                                                              | 2009 | 0,23   | 1,40   | 1,70   | 2,35   | 2,30   | 3,27    | 2,54   | 2,97   | 3,60   | 3,90   | 5,24   | 5,93   |
|                                                              | 2008 | 0,42   | 3,00   | 6,26   | 11,04  | 13,39  | 13,76   | 15,18  | 12,49  | 11,48  | 12,11  | 12,08  | 8,11   |
|                                                              | 2007 | -0,05  | 0,89   | 1,88   | 2,69   | 3,09   | 2,98    | 3,05   | 3,93   | 4,98   | 4,84   | 5,78   | 5,94   |
|                                                              | 2006 | 1,96   | 2,22   | 2,48   | 4,46   | 7,36   | 11,68   | 12,64  | 11,80  | 11,54  | 12,04  | 11,72  | 11,58  |
|                                                              | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİRAN | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
| Yıllık Değişim (Bir Önceki Yılın Aynı Aynası Göre Değişim) % | 2016 | 5,94   | 4,47   | 3,80   | 2,87   | 3,25   | 3,41    | 3,96   | 3,03   | 1,78   | 2,84   | 6,41   |        |
|                                                              | 2015 | 3,28   | 3,10   | 3,41   | 4,80   | 6,52   | 6,73    | 5,62   | 6,21   | 6,92   | 5,74   | 5,25   | 5,71   |
|                                                              | 2014 | 10,72  | 12,40  | 12,31  | 12,98  | 11,28  | 9,75    | 9,46   | 9,88   | 9,84   | 10,10  | 8,36   | 6,36   |
|                                                              | 2013 | 1,88   | 1,84   | 2,30   | 1,70   | 2,17   | 5,23    | 6,61   | 6,38   | 6,23   | 6,77   | 5,67   | 6,97   |
|                                                              | 2012 | 11,13  | 9,15   | 8,22   | 7,65   | 8,06   | 6,44    | 6,13   | 4,56   | 4,03   | 2,57   | 3,60   | 2,45   |
|                                                              | 2011 | 10,80  | 10,87  | 10,08  | 8,21   | 9,63   | 10,19   | 10,34  | 11,00  | 12,15  | 12,58  | 13,67  | 13,33  |
|                                                              | 2010 | 6,30   | 6,82   | 8,58   | 10,42  | 9,21   | 7,64    | 8,24   | 9,03   | 8,91   | 9,92   | 8,17   | 8,87   |
|                                                              | 2009 | 7,90   | 6,43   | 3,46   | -0,35  | -2,46  | -1,86   | -3,75  | -1,04  | 0,47   | 0,19   | 1,51   | 5,93   |
|                                                              | 2008 | 6,44   | 8,15   | 10,50  | 14,56  | 16,53  | 17,03   | 18,41  | 14,67  | 12,49  | 13,29  | 12,25  | 8,11   |
|                                                              | 2007 | 9,37   | 10,13  | 10,92  | 9,68   | 7,14   | 2,89    | 2,08   | 3,72   | 5,02   | 4,41   | 5,65   | 5,94   |
|                                                              | 2006 | 5,11   | 5,26   | 4,21   | 4,96   | 7,66   | 12,52   | 14,34  | 12,32  | 11,19  | 10,94  | 11,67  | 11,58  |
|                                                              | YIL  | OCAK   | ŞUBAT  | MART   | NİSAN  | MAYIS  | HAZİRAN | TEMM.  | AĞUS.  | EYLÜL  | EKİM   | KASIM  | ARALIK |
| Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim %                      | 2016 | 5,50   | 5,61   | 5,64   | 5,47   | 5,19   | 4,91    | 4,77   | 4,51   | 4,07   | 3,83   | 3,93   |        |
|                                                              | 2015 | 9,59   | 8,79   | 8,03   | 7,36   | 6,98   | 6,74    | 6,43   | 6,14   | 5,92   | 5,58   | 5,33   | 5,28   |
|                                                              | 2014 | 5,22   | 6,11   | 6,95   | 7,89   | 8,66   | 9,03    | 9,26   | 9,55   | 9,84   | 10,11  | 10,32  | 10,25  |
|                                                              | 2013 | 5,33   | 4,72   | 4,23   | 3,74   | 3,27   | 3,18    | 3,23   | 3,39   | 3,58   | 3,93   | 4,10   | 4,48   |
|                                                              | 2012 | 11,11  | 10,96  | 10,79  | 10,72  | 10,57  | 10,24   | 9,88   | 9,33   | 8,65   | 7,80   | 6,98   | 6,09   |
|                                                              | 2011 | 8,89   | 9,23   | 9,36   | 9,17   | 9,21   | 9,42    | 9,59   | 9,76   | 10,03  | 10,26  | 10,72  | 11,09  |
|                                                              | 2010 | 1,14   | 1,20   | 1,63   | 2,52   | 3,50   | 4,30    | 5,33   | 6,18   | 6,89   | 7,71   | 8,27   | 8,52   |
|                                                              | 2009 | 12,81  | 12,63  | 11,99  | 10,65  | 8,96   | 7,34    | 5,47   | 4,19   | 3,22   | 2,20   | 1,37   | 1,23   |
|                                                              | 2008 | 6,08   | 5,94   | 5,95   | 6,39   | 7,20   | 8,39    | 9,76   | 10,68  | 11,29  | 12,03  | 12,56  | 12,72  |
|                                                              | 2007 | 9,68   | 10,08  | 10,63  | 11,01  | 10,95  | 10,09   | 9,03   | 8,29   | 7,77   | 7,23   | 6,75   | 6,31   |
|                                                              | 2006 | 5,45   | 5,04   | 4,49   | 4,09   | 4,27   | 4,97    | 5,82   | 6,49   | 7,06   | 7,76   | 8,60   | 9,34   |

Muhtelif mevzuatta Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) ve Üretici Fiyat Endeksine (ÜFE) yapılmış olan atıflar, Kurumca hesaplanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksine (Yİ-ÜFE), tarım sektörü TEFE ve ÜFE'ye yapılan atıflar Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksine yapılmış sayılır. (TİK Madde: 58)